Dzisiaj 14 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 240

Poznań, poniedziałek dnia 30 maja 1932

Rok XXVII

Niebywałe metody

Uwadze Czytelników naszych polecamy poniższą korespondencję berlińską p. Jerzego Drobnika, ilustrującą wymownie, na co sobie Berlin pozwala wobec Polski w dzisiejszych czasach „mocarstwowej" naszej polityki zagranicznej. Zarazem podkreślamy doniosłość faktu przyjęcia przez prezydenta Hindenburga dymisji rządu kanclerza Brueninga, co — poza innemi względami — tłumaczy się niezwykłym wzrostem sił i wpływów w Rzeszy Niemieckiej obozu hitlerowców.

Niemniej zasługują na uwagę Czytelników ważne korespondencje z Paryża p. Jana Matyasika i p. Ireny Briares o stosunkach francusko - polsko - niemieckich na tle zagadnienia Pomorza. Każdy po zapoznaniu się z temi materjałami zapyta, gdzie jest i jak waży wpływ rządu polskiego i jego polityki zagranicznej.

Do oficjalnej naszej w tej dziedzinie polityki powrócimy na tem miejscu w związku z wewnętrznemi stosunkami politycznemi na Pomorzu. Narazie zaś oddajemy głos p. Drobnikowi do przedstawienia niebywałych metod, zastosowanych wobec Polski przez rząd niemiecki, jak następuje:

Wczorajszy „Das 12 Uhr Blatt" ogłosił, jak już wiadomo z depesz, pod tytułem „Polskie zapytanie w Berlinie, — démarche posła polskiego Wysockiego u sekretarza Buelowa" dłuższą notatkę, donoszącą, że w związku ze znanemi uchwałami komisji dla spraw zagranicznych Reichstagu w sprawie Gdańska poseł polski na polecenie Warszawy zażądał wyjaśnień. Mowa miała być też o fortyfikowaniu Prus Wschodnich.

Sensacyjna ta wiadomość wywołała w Berlinie duże wrażenie, i to zarówno w kołach niemieckich, jak też zagranicznych. Narzucało się przedewszystkiem pytanie, skąd pismo to zdobyło wiadomość, o której nie wiedziała ani prasa polska, ani reszta prasy niemieckiej. Ta ostatnia w swoich popołudniowych wydaniach przyniosła wersje, odmienne wprawdzie od doniesienia „12-Uhr Blattu", ale za to z innych względów prawie bardziej jeszcze interesujące. A mianowicie zgodnie zaprzeczyła, i to najwidoczniej na podstawie urzędowych informacyj, jakoby ze strony polskiej nastąpiła demarche. Jednak w oświetleniu tej prasy sprawa wyszła w ten sposób, jakoby sekretarz stanu von Buelow naprawdę poinformował posła polskiego w myśl sławetnej uchwały komisji dla spraw zagranicznych Reichstagu o tem, że — jak brzmi dosłownie tekst uchwały — każda „napaść na wolne państwo Gdańsk uważana będzie przez cały naród niemiecki jako napaść na niemieckie żywotne prawa i odpowiednią otrzyma odpowiedź."

W ten sposób przedstawiła sprawę „Deutsche Allgemeine Zeitung", stwierdzając, że nie było żadnej démarche i że „rzecz miała się wprost przeciwnie". Pismo powiada wprawdzie, że wizyta posła Wysockiego, która miała się odbyć w środę, należała do wizyt zwykle składanych przez zagranicznych przedstawicieli dyplomatycznych w „Auswärtiges Amt" i ułożona była już przed posiedzeniem komisji, ale dodaje, że w trakcie tej rozmowy poruszono również sprawę fortyfikacyj i uchwał komisji, poczem pisze dosłownie:

„Należy przypuszczać, że przy tej okazji p. von Buelow wyraził w sensie uchwały komisji dla spraw zagranicznych, której nie można było wcale mylnie rozumieć, ponownie przedstawicielowi rządu polskiego bardzo czujne stanowisko rządu Rzeszy odnośnie do zagadnienia Gdańska i Kłajpedy".

W podobnym sensie przedstawia sprawę „Berliner Börsenzeitung", która również dementuje kategorycznie wiadomość o démarche posła Wysockiego, ale za to dowiaduje się „z właściwego źródła", że „sekretarz stanu von Bülow dzień po posiedzeniu komisji dla spraw zagranicznych (a więc w środę) zaprosił na rozmowę posła polskiego, w czasie której rozmawiając („gesprächsweise") poruszono również uchwałę komisji do spraw zagranicznych i wspomniane roboty fortyfikacyjne". Tu już nawet inicjatywę rozmowy przypisuje się stronie niemieckiej.

Wracamy do pytania: skąd „Das 12-Uhr Blatt" wogóle otrzymał wiadomość o rozmowie posła Wysockiego z sekretarzem stanu Bülowem i o jej treści. Napewno nie z kół polskich, jak dla niepoznaki stara się insynuować w zdaniu końcowem. Wiadomość podana została w formie przekręconej. Jednak wygląda to wyraźnie w ten sposób, jakoby umyślnie puszczono w piśmie tem wiadomość w szczegółach zniekształconą, ażeby prasa popołudniowa w formie dementi, pochodzącego z „kół poinformowanych" mogła zamieścić taką wersję o rozmowie, na jakiej tym kołom zależało, to znaczy poprostu, na jakiej zależało Wilhelmstrasse.

Treść zaś wersji popołudniowej, przez pisma podanej już tym razem zgodnie, chociaż jakby umyślnie z pewnemi różnicami w odcieniach, polega na tem, że demarche polskiej nie było, że wprawdzie rozmowa należała do zwykłych, ale że — i w tem leży cały posmak niemieckich doniesień — sekretarz stanu von Bülow przy tej sposobności zastosował się do uchwały komisji spraw zagran. Reichstagu i „nie pozostawił w niepewności" przedstawiciela rządu polskiego, iż Polska w razie „napaści" na Gdańsk „odpowiednią otrzyma odpowiedź" (cytujemy wyrażenia uchwały).

Rzecz jest poprostu niesłychana. Bo nie ulega najmniejszej wątpliwości, że wszystkie te wiadomości dostały się do pism niemieckich celowo i planowo. Zużyto najpierw pismo mniej odpowiedzialne, ażeby podać wersję nieprawdziwą tylko poto, by potem móc rozpuścić urbi et orbi wiadomość, że rozmowa z posłem polskim odbyła się rzeczywiście, że wprawdzie nie wyłącznie pod tym kątem widzenia, ale że skorzystano z niej, ażeby załatwić sprawę uchwały w myśl życzenia komisji. Nie było więc wprawdzie ściśle formalnej notyfikacji, ale było wystąpienie faktyczne, a inicjatorowie uchwały względnie cała komisja spraw zagranicznych Reichstagu i niemiecka opinja publiczna otrzymała satysfakcję — kosztem prestiżu Polski.

Nie zmienia też zgoła postaci rzeczy, czy historję tę należy tłumaczyć jako usiłowanie wybrnięcia rządu niemieckiego z sytuacji, w jaką go wprowadziła uchwała komisji (zważywszy przebieg i wogóle całokształt sprawy, tłumaczenie takie jest całkiem nieprawdopodobne), czy też wszystko jest od początku do końca wyreżyserowane, z czem się należy liczyć. W istocie bowiem jest to rzecz niesłychana z każdego punktu widzenia, jest przedewszystkiem takiem lekceważeniem strony polskiej, traktowanej za naiwną, wobec której można sobie na wszystko pozwolić, że trudno znaleźć na to właściwe określenie. Coprawda Polska przyzwyczaiła już Niemców do tego, że Berlin wobec niej może sobie pozwalać na wystąpienia i metody, których nie zastosowałby może wobec Abisynji czy księstwa Lichtenstein. Czas skończyć z tą polityką.

JERZY DROBNIK.

Gabinet Brueninga podał się do dymisji

Hindenburg przyjął rezygnację całego rządu — Jakie były powody dymisji

Berlin, 30. 5. Godz. 12.30. (Tel. wł.). Kanclerz Brüning podczas swej drugiej wizyty dziś w południe u prezydenta Hindenburga wręczył dymisję całego gabinetu. Hindenburg dymisję przyjął, powierzając tymczasowe prowadzenie agend ustępującym ministrom.

Berlin, 30. 5. Godz. 13. (Tel. wł.). Wiadomość o dymisji rządu Brüninga była spodziewana w kołach lepiej poinformowanych, po wczorajszej wizycie jego u Hindenburga i nikogo nie zaskoczyła.

W czasie swej niedzielnej, zresztą bardzo krótkiej konferencji u Hindenburga, Brüning mógł stwierdzić, że dalsza współpraca jego z prezydentem Rzeszy nie przyniosłaby spodziewanych owoców Hindenburg wyraźnie domagał się utworzenia rządu skierowanego więcej na prawo i dlatego nie uznał za możliwe podpisać nowego dekretu, który miał mu przedłożyć Brüning.

Dzisiejsze posiedzenie gabinetu Rzeszy, które odbyło się o godz. 11 miało jedynie za zadanie sformułowanie prośby o dymisję, którą wręczył prezydentowi kanclerz Brüning na konferencji południowej.

Jest publicznie „tajemnicą", że koła hitlerowskiego mające bardzo silny wpływ zwłaszcza w Reichswehrze nie zadowoliły się dymisją Groenera ze stanowiska ministra Reichswehry i że one to właśnie w czasie bytności Hindenburga w Neudeck konsekwentnie wpływały na prezydenta, aby powołał rząd prawicowy.

Ostatecznym bodźcem do decyzji Hindenburga było niewątpliwie umorzenie przez prokuratora Rzeszy śledztwa w sprawie S. A Nie bez wpływu pozostał też wynik wczorajszych wyborów do sejmu w Oldenburgu.

Kto będzie następcą? — Do steru dojdzie niewątpliwie rząd zorjentowany bardziej na prawo

Berlin, 30. 5. Godz. 14. (Tel. wł.). W kołach politycznych szeroko omawia się sprawę następcy Brüninga Snuje się na ten temat rozmaite domysły. Jedno jest pewne, że utworzony zostanie rząd bardzo wydatnie zorjentowany na prawo.

Najczęściej wymienia się na stanowisko kanclerza nazwiska przywódcy zachodnio-niemieckich kół ziemiańskich Brandesa i hr. Westarpha.

Gdyby nowy rząd powołany przez Hindenburga nie uzyskał poparcia Reichstagu, natenczas prezydent nie cofnie się przed rozwiązaniem parlamentu i rozpisaniem nowych wyborów.

Popołudniu Hindenburg rozpocznie konferencje z przewodniczącym Reichstaku. Loebem, oraz z przywódcami poszczególnych frakcyj, aby — chociażby ze względu na konferencję w Lozannie — utworzyć rząd jak najprędzej.

Brüning jak wiadomo piastował stanowisko kanclerza przez 2 lata i 2 miesiące. Z kół dobrze poinformowanych zapewniają, że Brüning usunie się zupełnie i nie przyjmie proponowanego mu ewentualnie ministerstwa spraw zagranicznych.

Prokurator Rzeszy umorzył śledztwo przeciw S. A....

Berlin, 30. 5. (Tel. wł.). Na podstawie materjałów dostarczonych przez ministerjum spraw wewnętrznych wszczął prokurator śledztwo w celu wytoczenia rozwiązanym oddziałom szturmowym hitlerowców, tak zwanym S. A., sprawy o zdradę stanu.

Dzisiejsza prasa hitlerowska z triumfem donosi, że naczelny prokurator Rzeszy nie znajdując znamion przestępstwa śledztwo umorzył.

W godzinach południowych wiadomości te potwierdzono przez koła urzędowe.

Zwycięstwo młodzieży narodowej we Lwowie

Lwów, 30. 5. (Tel. wł.) Na wczorajszem zgromadzeniu Bratniej Pomocy uniwersytetu podczas wyboru zarządu lista narodowa odniosła bezapelacyjne zwycięstwo, otrzymała bowiem 505 głosów, gdy tymczasem blok „sanacyjny" pomimo nieprzebierania w środkach agitacji i demagogicznych popisów zdobył zaledwie 144 głosy.

Słowa prawdy

Paryż, 30. 5. (PAT.) Admirał Suchon pisze w „Le Figaro":

Jeszcze przed pięciu miesiącami francuska prasa lewicowa była za porozumieniem z Niemcami, a wielka prasa informacyjna ignorowała Polskę. Ponieważ ta uprzejmość wobec Niemców spotęgowała do najwyższego stopnia, wściekłe ich zapędy — zaczęto się niepokoić i przez „odkrycie" problemu gdańskiego przygotowywano sobie furtkę do ostrożnego odwrotu.

Adm. Suchon oświadcza:

„Jeśli Niemcy rzeczywiście obawiają się o swe bezpieczeństwo na wschodzie, to dlaczego nie podpiszą z Polską paktu o nieagresji?".

Sukces hitlerowców

Oldenburg, 30. 5. (Tel. wł.) W niedzielnych wyborach do sejmu w Oldenburgu hitlerowcy zdobyli absolutną większość, uzyskując na 46 mandatów — 24.

Nowa powieść

w naszym odcinku porannym

W przyszłym miesiącu kończy się druk powieści Antoniego Kawczyńskiego „Łuna nad miastem". Po jej ukończeniu przystępujemy zaraz do druku nowej powieści. Mianowicie udało nam się nabyć najnowszą powieść młodej cenionej powieściopisarki i tłumaczki Stelli Olgierd (Stelli Łazarskiej). Jest to powieść osnuta na tle nieprzezwyciężonej miłości do ziemi, i strasznej walki o nią, pełnej przytem konfliktów sercowych, wysoce dramatycznych. Sygnalizując to, bliższe szczegóły o autorce i powieści odkładamy do numerów następnych.

Niebezpieczne iluzje młodej generacji

Paryż, 28 maja.

Straszliwe są spustoszenia moralne, jakie ideologja pacyfistyczna Brianda poczyniła w poglądach politycznych Francuzów. Obserwuję teraz, jak przyszły szef rządu, p. Edward Herriot, usiłuje z jej wpływów się wyzwolić i politykę zagraniczną swego stronnictwa nanowo z potrzebami rzeczywistości i interesu państwowego związać. Czy mu się to uda? Nie uda się, jeśli partja radykalna narzuci mu konieczność współpracy ze socjalistami, zwolennikami jednostronnego rozbrojenia Francji. Ale i we własnem stronnictwie Herriota utopia briandowska posiada jeszcze — mimo ogłoszenia papierów Stresemanna — bardzo wielu zwolenników. Należą do nich przedewszystkiem młodzi „militanci" radykalizmu, wśród których jest wielu ludzi zdolnych, energicznych i wpływowych.

Jakie poglądy panują wśród młodej generacji radykałów, dowiedziałem się z mów, wygłoszonych na śniadaniu organizacji t. zw. konferencji prasy francusko - zagranicznej. Przemawiał na niem m. i. znany już w Polsce Edward Pfeiffer, b. sekretarz partji radykalnej, redaktor dziennika „Republique". P. Pfeiffer, z pochodzenia Żyd, bawił w Polsce przed 10 laty w misji gospodarczej, i zna nieźle nasze sprawy. Mówiąc o polityce zagranicznej radykałów podniósł z naciskiem — zwracając się do kilku obecnych Polaków, że jego zapatrywania odzwierciedlają opinję całej partji radykalnej, przyczem powołał się na obecnych w sali wiceprezesa partji p. Jacques Kaysera i redaktora radykalnego organu „Volonté" Jana Luchaira, oraz na wywiad, jakiego p. Luchairowi udzielił Herriot. „Istnieją w partji radykalnej różnice zdań w sprawie składu i charakteru przyszłego rządu — mówił — ale jesteśmy jednomyślni w poglądach na politykę zagraniczną".

Jakież to są poglądy?

Więc najpierw: precz ze sojusznikami militarnemi. Francja nie ma wchodzić w żadne przymierza, któreby krępowały swobodę jej ruchów i wywoływały do niej niechęć ze strony Niemiec i Włoch. Warto tu zauważyć, że ideę sojuszów francuskich najbardziej zwalczają Włosi, twierdząc, że dzięki nim Francja wykonuje hegemonję w Europie i w Lidze Narodów. P. Pfeiffer idzie więc na rękę tym, którzy Francję tej przewagi chcą pozbawić.

Stawia on również postulat porozumienia z Włochami. Organy radykalne od pewnego czasu zapewniają, że ich nic nie obchodzi ustrój panujący za Alpami i wstrzymują się od wszelkiej krytyki Mussoliniego. Włochom za zbliżenie trzeba będzie jednak zapłacić ustępstwami w kolonjach, i na to p. Pfeiffer się godzi, choć zwraca uwagę, że znaczną większość kolonij niemieckich zabrała Wielka Brytanja i ona to powinna właśnie zaspokoić potrzeby kolonjalne Włoch.

Trzecia idea p. Pfeiffera — to konieczność „załatwienia sprawy korytarza gdańskiego". Twierdzi on, że Pomorze jest głównem żądaniem Niemiec, głównym warunkiem, od którego zależy porozumienie francusko - niemieckie, stanowiące punkt naczelny polityki radykałów. Prawda — mówi — gdyby Niemcy napadły na Polskę celem odebrania jej korytarza przemocą, to Francja będzie przeciw agresji tej, zakazanej w pakcie Ligi, interwenjowała. Ale przecież istnieje art. 19 paktu, przewidujący rewizję „traktatów, nie dających się stosować". Dotąd dla zrealizowania tego artykułu potrzeba jednomyślności wszystkich członków Ligi, a więc i państw zainteresowanych. Ta jednomyślność pozbawia art. 19 wszelkiego znaczenia. Trzeba to zmienić. Otóż p. Herriot w wywiadzie swym podniósł konieczność takiego przestylizowania art. 19, aby rewizja traktatów była praktycznie możliwą. Tu leży wyjście z sytuacji. I gdyby Polska nie poddała się orzeczeniu, odbierającemu jej Pomorze, a Niemcy w wykonaniu tegoż orzeczenia wkroczyły zbrojnie w korytarz, to nie znajdzie się 10 Francuzów, którzyby chcieli przyjść Polsce z pomocą. Panowie Polacy — i tu p. Pfeiffer zwrócił się do nas — łudzicie się, twierdząc, że Francja widzi granicę swą nad Wisłą.

Oto polityka zagraniczna radykałów według p. Pfeiffera. P. Kayser przyznał w swem przemówieniu, iż nie ma co do niej żadnych zastrzeżeń. Jej iluzje i absurdy wykazał zaraz w gwałtownej odpowiedzi p. Stefan Aubac, Polak, korespondent „Kurjera Warszawskiego" oraz p. Jules Sauerwein. Nie należy jednak zamykać oczu na fakt, że koncepcja pokojowej rewizji granic Polski czyni na lewicy szybsze postępy. Prasa radykalna pisze o tem mało, by nie robić trudności p. Herriotowi, ale mówi się na ten temat wiele w rozmowach prywatnych.

Oczywiście koncepcja ta nie wejdzie do programu rządowego radykałów. Zbyt dużo jest rozsądnych Francuzów, którzy rozumieją, że zajęcie Pomorza przez Niemcy, pozbawiając Polskę niezawisłości i stwarzając hegemonję niemiecką w centralnej i wschodniej Europie, przygotowałoby Francji nowy Sedan. Niebezpieczeństwo takich enuncjacyj, jak mowa p. Pfeiffera, polega głównie na tem, że tworzą one dla awanturniczych żywiołów w Niemczech pokusę do prób wkroczenia na Pomorze. Dziś już wiadomo, że walka radykałów z trzyletnią służbą wojskową i z kredytami na artylerję w r. 1914 zachęciła Niemcy do wojny. Stanowisko lewicy francuskiej w sprawie Pomorza może się stać dla nacjonalistycznych organizacyj niemieckich również taką zachętą, a dla dyplomacji niemieckiej podnietą do podniesienia problemu rewizji w Lidze Narodów.

. . . . . .

Gdy w parę dni później znalazłem się pod kopułą Mazariniego na przyjęciu gen. Weyganda do Akademji Francuskiej, inne, dużo bardziej pocieszające słyszałem przemówienie. Wobec aktualnego dziś problemu rozbrojenia znakomity generał podniósł rolę armji w momentach, gdy ważyły się losy Francji, a Jules Cambon, jeden z wielkich ambasadorów Francji, wystąpił przeciw popularnemu obecnie paradoksowi: oddzielenia idei siły od idei bezpieczeństwa. „Jeśli narody przyjmą twardą ofiarę, jaką jest służba wojskowa, to dlatego, że od niej zależy ich ocalenie. Według słów św. Łukasza myślą one, że jeśli człowiek silny i uzbrojony strzeże swego domu, to to, co posiada, znajduje się w bezpieczeństwie". Cambon zaznaczył dalej, że Francja, aby się uchronić przed niepewnościami jutra, potrzebuje „skutecznych przyjaźni". Była to obrona aljansów.

Niestety Akademja znajduje się poza prądami politycznemi chwili. Pod kopułą można zobaczyć ludzi, których widziało się już w podręcznikach historji. Ci co tworzą historję obecną, nawet nie zaglądają na te posiedzenia, w czasie których Weygand mówi o epokowej zasłudze Joffre'a, nestor dyplomacji Cambon przedstawią owoc swych doświadczeń. Petain uosabia epopeję Verdunu, Lyautey przypomina bezkrwawy podbój Marokka...

To stare pokolenie, które patrzyło jeszcze na klęskę r. 1870 i przeżyło swe młode lata w okresie poniżenia Francji, to pokolenie, które potem wygrało wojnę, zawarło pokój i ustaliło walutę, zeszło już z areny. Jego świetne resztki zasiadają dziś pod kopułą Akademji. Na jego miejsce wchodzi generacja, nie obarczona temi doświadczeniami i nie owiana duchem, który bił z zasłoniętej kolumny Strasburga. Nim kiedyś i ona swe doświadczenie wniesie pod kopułę, Francję i Europę mogą drogo kosztować jej niektóre iluzje i naiwne utopje.

JAN MATYASIK.

Robota niemiecka widziana z Paryża

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Paryż, 28 maja.

Propaganda niemiecka po metodycznej pracy zaszczepienia w umysły francuskie przekonania, iż istnienie „korytarza" jest monstrualnością polityczną, pewna, że teren został dobrze przygotowany, przeszła teraz do szerzenia alarmów, że Polska zbroi się i że przygotowuje się do zajęcia Gdańska i najścia na Prusy Wschodnie. Wieściom tym dano po części wiarę w środowiskach „pacyfistycznych" francuskich, dążących do „pokojowej" rewizji traktatów. To też niektóre z nich insynuują nawet, iż „psychoza" wojenna istnieje zarówno po stronie polskiej, jak i po stronie niemieckiej...

Sytuacja jednak z dnia na dzień staje się coraz bardziej niepokojącą. Omawiając ją, „Le Populaire", naczelny organ socjalistyczny, wzywa do zachowania zimnej krwi. Liczy się on jednak z ewentualnością, że „nazi" przygotowują się z proklamacją przyłączenia Gdańska do Niemiec. Równocześnie zaś, zdając sobie sprawę z tego niebezpieczeństwa, oświadcza, iż cokolwiek się stanie, Polska powinna powstrzymać się od jakiegokolwiek gestu „nierozważnego", od wszelkiej akcji „odosobnionej". Socjaliści bowiem ufają jeszcze w skuteczność działalności Ligi Narodów; uważają, iż to ona powinna uprzedzić, o ile to możliwe, dokonanie podobnego zamachu ze strony niemieckich żywiołów nacjonalistycznych. Równocześnie jednak, francuscy wyznawcy II. międzynarodówki konstatują, iż Rada Ligi Narodów, jakkolwiek została poinformowana o „krytycznej sytuacji" wolnego miasta, to jednak dotąd nawet nie posłała do Gdańska „komisji", zdolnej poinformować ją bezstronnie o wypadkach rozgrywających się na jego terytorjum!

Po tem stwierdzeniu „Populaire" przechodzi do innego. Konstatuje mianowicie, iż socjaliści byli zawsze przeciwnikami rewizji traktatów zapomocą siły, a dążyli do nich jedynie zapomocą środków pokojowych. Dlatego też są zdania, że nowy rząd francuski, który zostanie utworzony na podstawie wyborów z dn. 8 maja, dałby Europie decydujący dowód swojej woli pokoju, oraz współpracy międzynarodowej, gdyby wziął na siebie inicjatywę zniesienia reguły jednogłośności, paraliżującej akcję Ligi Narodów. Inaczej mówiąc, domagają się w ten sposób, przeprowadzenia nad jeziorem Lemańskiem owej „pokojowej" rewizji postanowień wersalskich.

Ale wróćmy narazie do Gdańska. Inny dziennik, a mianowicie „Paris-Midi", jakkolwiek zazwyczaj raczej przychylny porozumieniu francusko-niemieckiemu, obecnie nie kryje swego niepokoju. Oświadcza on, iż działalność „nazi" w wolnem mieście przedstawia wielkie niebezpieczeństwo dla pokoju. Rewindykacje niemieckie z półoficjalnych stają się oficjalnemi i z całą systematycznością przygotowywany jest teren do przyszłych operacyj.

„Już dosyć naostrzegaliśmy was, — powie w danej chwili Rzesza — przed przygotowującym się atakiem Polski. Nie chcieliście, wy Francuzi, w to wierzyć — tem gorzej dla was". Do takiego właśnie wystąpienia zmierza obecna propaganda berlińska w sprawie rzekomych przygotowań polskich do napadu na Prusy Wschodnie i Gdańsk. Oczywiście — pisze dalej „Paris-Midi" — o wymyślenie pretekstu definitywnego nie będzie trudno. Nie zapominajmy bowiem, iż te same Niemcy wyszukały go przed ostatnią wojną, utrzymując, że samoloty francuskie przeleciały ponad terytorjum niemieckiem. Tego rodzaju „kaczki" można zawsze wymyślić i co do Gdańska... Poza tem nie pomińmy faktu, iż za kilka dni statek „Schlesien" zamierza dopłynąć do Gdańska. Nie trzeba się z tego powodu przerażać; niemniej jednak jesteśmy zaniepokojeni — podkreśla „Paris-Midi". Kto wie — może ów „coup de Dantzig" zamieni się na „coup d'Agadir"? Trzy lata po tej ostatniej manifestacji rozpoczęła się ostatnia wojna. Po jakim czasie nastąpiłaby obecnie, gdybyśmy nie powzięli potrzebnych przeciwko temu środków?

Zaniepokojenie zdradza także ostatni reportaż znanego dziennikarza Geo London w „Journal". Dziennikarz ten, jakkolwiek Żyd, stwierdza jednak, iż wiadomość o jakimkolwiek napadzie Polaków na Gdańsk jest zupełnym absurdem. Niemniej jednak oświadcza, iż tak z jednej strony jak i z drugiej, nigdy nie okazano prawdziwej woli uspokojenia umysłów.

Przyznaje on, iż Gdańsk zawdzięcza Polsce swój teraźniejszy dobrobyt. W obecnej jednak chwili stwierdza Geo London „eksplozję" hitleryzmu na terytorjum wolnego miasta i to w obliczu nietylko senatu, ale także i hr. Graviny, wysokiego komisarza Ligi Narodów. To też na ulicach hitlerowcy znieważają, albo molestują przechodniów mówiących po polsku, wzywając również do niekupowania u Polaków.

Cóż czyni senat gdański? Zamiast tłumienia tej nienawiści, jeszcze ją podsyca. Najlepszym tego dowodem był ostatni kongres Związku Niemczyzny Zagranicznej, który odbył się w Gdańsku. Stał się on prawdziwą manifestacją pangermanistyczną, w czasie której dr. Wierciński-Kaiser wystąpił z apelem do wojny, oświadczając, że traktatowi wersalskiemu, przeciwstawia się inny, nie pisany, ale zawsze żywo wyryty w sercach niemieckich! W tych warunkach, stwierdza korespondent „Journala", nie można się dziwić, że agitacja hitlerowska, znajdując poparcie w senacie, stanowi w wolnem mieście prawdziwą groźbę dla pokoju świata.

Do tych wiadomości należy jeszcze dorzucić inną, podaną przez agencję Havasa. Pochodzi ona od sekretarjatu Partji Socjal-Demokratycznej w Gdańsku. Sekretarjat ten stwierdza, że ostatnie wypadki, rozgrywające się na terenie wolnego miasta, spowodowały sytuację analogiczną do tej, jaka istniała przed wojną! Gdańsk znajduje się w położeniu krytycznem — oświadcza komunikat. Należy położyć kres agitacji nacjonalistycznej, z każdym bowiem dniem niebezpieczeństwo hitleryzmu wzrasta.

Opierając się na powyższem doniesieniu „Action Francaise" występuje już po raz wtóry z żądaniem, aby ze strony rządu francuskiego jasno został określony stosunek Francji względem Polski, zważywszy właśnie napoczynania nacjonalistów germańskich. Należałoby oświadczyć — pisze Leon Daudet —, że wobec groźby, iż Berlin podrze traktat wersalski, rzucając się na Polskę, Francja przestrzega Niemcy ,iż nie pozwoli na uduszenie Polski, będącej jej przyjacielem i sprzymierzeńcem.

Tego rodzaju oświadczenie mogłoby zapobiec ewentualnej katastrofie — stwierdza „Action Francaise". Należy zająć bowiem pozycje. Niemcy oświadczają „urbi et orbi" swoje plany; czas już, aby Francja wypowiedziała się kategorycznie, co uczyni na wypadek, gdyby Berlin zrealizował to, co uczynić zamierza i zapowiada.

I. BRIARES.

Obłudne biadania

Tutejszy organ niemiecki „Posener Tageblatt" zirytował się ogromnie wystawą plakatów wojennych w Poznaniu, jako skierowaną rzekomo wyłącznie przeciw Niemcom.

Pismo niemieckie pociesza się tylko tem, że do komitetu honorowego nie wszedł ani wojewoda, ani żaden z wyższych urzędników rządowych, z czego „Posener Tageblatt" wyciąga wniosek, iż wystawa odbywa się bez porozumienia z rządem i że jest ona „wypadem (!) prywatnych kół, który, być może, stoi w pewnym związku z podróżą propagandową Paderewskiego po Ameryce" (!).

W dalszym ciągu „Posener Tageblatt" wywodzi, że wystawa stoi w sprzeczności z ideą „rozbrojenia moralnego". Trudno chyba o większą obłudę i czelność, niż urządzanie tego rodzaju jeremiad w chwili, gdy całe Niemcy rozhuśtane są najdziksza propagandą antypolską.

Słyszeli, że gdzieś dzwonią

Niektóre pisma niemieckie, jak „Berl. Börsen-Courrier", „Köln. Volkszeitung" i t. p. rozwodzą się na temat rzekomego pośredniczenia generała Sikorskiego między obecnym rządem polskim a obozem narodowym, ponieważ sfery, reprezentowane przez dotychczasowego premjera francuskiego p. Tardieu, a także polonofilskie francuskie koła lewicowe, zbliżone do przyszłego premjera p. Herriota, jego przyjaciela Painlevé'go i in., uważają polski obóz narodowy (Narodową Demokrację) za pewniejszą podporę silnej polityki wobec Niemiec. W Paryżu — twierdzi prasa niemiecka — dawano w ostatnim czasie do zrozumienia, że chętnie widzianoby ugodę piłsudczyków z polskim obozem narodowym.

Notujemy te doniesienia wyłącznie z obowiązku dziennikarskiego. Odnośne pisma niemieckie słyszały, że gdzieś dzwonią, ale nie orjentują się, w którym kościele. O porozumieniu obozu narodowego z „sanacją" za takiem czy innem pośrednictwem mowy niema.

Obóz Wielkiej Polski

Kurs kandydatów.

Lekcja kandydatów **we wtorek, dnia 31 maja, o godz. 20** w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65 (nad kinem „Colosseum".)

Kongres socjalistów francuskich

Sprawa ewentualnego udziału w przyszłym rządzie — Wniosek Auriola — Decyzje zapadną dziś

Paryż, 30. 5. (PAT). Dyskusja w sprawie udziału socjalistów w rządzie rozpoczęła się wczoraj na samym początku kongresu. Debaty toczyły się w obecności członków i sympatyków stronnictwa, tłoczących się na sali i na trybunach, na których zasiedli delegaci międzynarodówki. Prasie rozdano 200 kart wstępu.

Wczorajsze obrady odbyły się w całkowitym spokoju. Właściwa walka rozpocznie się dopiero dziś. To też kongres oczekuje z wielkiem zainteresowaniem przemówienia Bluma, jak również interwencji Auriola.

Paryż, 30. 5. (PAT). Wniosek Auriola, jaki wpłynął na wczorajszem posiedzeniu kongresu zaznacza, iż nie może być w żadnym razie mowy o ewentualnej współpracy w rządzie z przedstawicielami dawnej większości Tardieu i Lavalem, ponieważ społeczeństwo odmówiło zaufania partjom, które wchodziły w skład tej większości. Dalej określa program działania rządu, mówiąc, że powinien on obejmować sprawy organizacji pokoju drogą porozumienia między narodami w celu ogólnego i równoczesnego rozbrojenia za pomocą znacznych redukcyj wydatków na cele wojskowe.

Wniosek domaga się zapewnienia równowagi budżetowej i zmniejszenia wydatków na cele społeczne, redukcję zarobków i płac oraz obniżenie rent, pobieranych przez inwalidów wojennych. Przeprowadzenie oszczędności należy zapewnić przez stworzenie wyższej rady kontrolnej nad bankami i kasami oszczędności.

Należy zaniechać wszelkiej próby podwyższania taryf państwowych lub obniżenia zarobków kolejarzy. Winna jednak nastąpić racjonalizacja kolei. Trzeba zorganizować ogólny system ubezpieczeń, mający na celu ochronę robotników przed nędzą z powodu bezrobocia a rolników przed zubożeniem wskutek klęsk żywiołowych.

W razie niedojścia do porozumienia z senatem co do środków urzeczywistnienia powyższego programu, powinno się zająć energiczną postawę, zmierzającą do rozwiązania izby przez odmówienie udzielenia zaufania jakiemukolwiek gabinetowi, lub też odrzucenie uchwał senatu.

„Sytuacja Niemiec daje dużo do myślenia"

Znamienny artykuł Herriot'a w „Le Democrate" — „Niemiecki budżet wojskowy na rok 1932 powinien być dokładnie zbadany" — Bezczynność Ligi Narodów

Paryż, 30. 5. (PAT.) Dziennik „Le Democrate" zamieszcza artykuł Herriota o sytuacji międzynarodowej:

Sytuacja Niemiec, opanowanych przez Hitlera, daje dużo do myślenia. Nie jest wykluczone, że hitlerowcy po rozwiązaniu oddziałów szturmowych przenieśli do Gdańska główny ośrodek swej organizacji i działalności. Podnieca się opinję przeciw Polsce, tak jakby się chciało pewnego dnia rozpocząć akcję przeciw „korytarzowi". Dyskutuje się uporczywie na temat granic wschodnich.

Osoby, powracające z Berlina, przywożą bardzo niepomyślne wiadomości. Ciężki jest stan niemieckiego budżetu, nie przeszkadza to jednak min. Reichswehry domagać się znacznych kredytów na budowę pancernika „C".

Wynika z tego, że Niemcy, kończąc budowę statków „A" i „B" pracują skutecznie nad dalszym planem zbrojenia się na morzu.

Niemiecki budżet wojskowy na rok 1932 powinien być dokładnie zbadany. Należy roztoczyć baczną kontrolę nad aktywnością gen. v. Schleichera.

Dziennik od siebie stwierdza, że wszyscy zdają sobie sprawę z naprężenia sytuacji. Liga Narodów nie czyni jednak nic, aby się przeciwstawić zaognieniu stosunków. Jakkolwiek jest specjalnie zainteresowana losem Gdańska, pozostającego pod jej protektoratem, nie reaguje zupełnie a nawet nie stara się sprawdzić, ile jest prawdy i fałszu w krążących pogłoskach i zaprzeczeniach sfer rządowych. Nie znajduje ona ani słowa na uspokojenie obaw Europy i na przypomnienie narodom, że los Gdańska nie może być zależny od zamachów.

Poświęcenie Polskiego Instytutu Radowego

Uroczystość odbyła się w obecności p. Skłodowskiej - Curie — Odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci naszej znakomitej rodaczki

Warszawa, 30. 5. (PAT). W obecności przybyłej z Paryża znakomitej uczonej p. Skłodowskiej-Curie odbyła się uroczystość poświęcenia i otwarcia Polskiego Instytutu Radowego.

Na uroczystość przybyli m. i. przedstawiciele rządu, posłowie i senatorowie, ambasador Francji p. Laroche, profesorowie wyższych uczelni, przedstawiciele tow. naukowych itd. O godzinie 12 przyjechał p. Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu członków domu cywilnego i wojskowego.

Po zagajeniu uroczystości przez dziekana wydz. lek. Uniw. Warsz. prof. Paszkiewicza, prezesa Tow. Instytutu Radowego, aktu poświęcenia dokonał ks. bisk. Szlagowski, poczem przemawiali: prof. Pieńkowski — prezes komitetu daru narodowego dla p. Skłodowskiej-Curie, prof. Czubalski — prezes rady nadz. Inst. Rad., min. Jędrzejewicz, Fr. Radziwiłł — prezes komitetu walki z rakiem i, doc. Elektorowicz, wręczając p. Skłodowskiej-Curie dyplom członka honorowego pol. lekarskiego tow. radologicznego, prof. Regaud — dyr. instytutu radowego w Paryżu, wiceprezydent miasta Warszawy — Szpotański, oraz p. Skłodowska-Curie, dziękując tym wszystkim, którzy przyczynili się do budowy instytutu.

Po akcie poświęcenia p. Prezydent Rzplitej w towarzystwie p. Skłodowskiej-Curie zwiedził instytut, poczem w ogrodzie odbyło się symboliczne sadzenie drzewek. Pierwsze drzewko zasadził p. Prezydent, drugie p. Skłodowska-Curie i in.

O godz. 17,40 w domu przy ul. Freta 16, gdzie urodziła się p. Skłodowska-Curie odsłonięto uroczyście tablicę pamiątkową z następującym napisem:

„W tym domu przyszła na świat 7 XI. 1867 r. Marja Skłodowska-Curie. W r. 1898 odkryła pierwiastki promieniotwórcze: polon i rad".

Machiny piekelne wybuchły w Białogrodzie

Wiedeń, 30. 5. (Tel. wł.) Dziś nad ranem wybuchły w Białogrodzie dwie machiny piekielne, które na szczęście wyrządziły tylko szkody materjalne.

Jedna eksplozja nastąpiła przed nowym gmachem wydawnictwa „Politika". Na narożniku ulic, przy których znajdują się gmachy prezydjum rady ministrów, ministerstwa finansów, wojny i akademji wojskowej aresztowano mężczyznę, który w pudełku niósł czwartą bombę. W ciągu przedpołudnia aresztowano kilka osób.

W kołach politycznych przypuszcza się, iż zamachy te mają być odpowiedzią na artykuł dziennika „Vreme", który nawoływał do utworzenia w Jugosławji partji narodowych-socjalistów na wzór hitlerowców w Niemczech.

Syn za ojca

Kraków, 30. 5. (Tel. wł.) Syn senatora Korfantego student uniwersytetu Jagiellońskiego, p. Witold Korfanty, spoliczkował wydawcę krakowskiego „Ilustrowanego Kurjera Codziennego" p. Marjana Dąbrowskiego mówiąc: „To za ojca!".

Zajęcie wydarzyło się w sali restauracji Grand Hotel.

Jaki obrót przyjmie sprawa dalej, dotychczas niewiadomo.

Strajk piekarzy w stolicy

Warszawa, 30. 5. (Tel. wł.) — Związki zawodowe piekarzy uchwaliły rozpocząć od 1 czerwca strajk z powodu wymówienia umowy zbiorowej przez właścicieli piekarń. Możliwe jest, że od środy Warszawa będzie pozbawiona pieczywa. (w)

20 urzędników kuratorjum szkolnego w stan nieczynny

W tutejszem kuratorjum okręgu szkolnego — jak się dowiadujemy w ostatniej chwili — przeniesiono około 20 urzędników w stan nieczynny. Są to przeważnie Wielkopolanie.

Uchylenie wyroku w sprawie b. prokuratora Dembeckiego

W ubiegły piątek sąd najwyższy w Warszawie, po przeprowadzeniu rozprawy, uchylił zasądzający wyrok sądu apelacyjnego w Poznaniu w sprawie b. prokuratora Dembeckiego i przekazał sprawę do ponownego sądzenia sądowi apelacyjnemu w Toruniu. (z)

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 30. 5. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg. (121 f. w. h.); 2) żyta pomorskiego 69,95 kg. (119,1 f. w. h.): 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg. (127,1 f. w. h.); 4) pszenicy pom. 74,35 kg. (126,4 f. w. h.); 5) jęczmienia pozn. i pom.: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa pozn. i pom. 43,55 kg. (74,1 f. w. h.).

Ceny tranzakcyjne:

Żyto 560 tonn par. Poznań	28,75
Żyto 30 tonn par. Poznań	28,60
Pszenica 342 tonny par Poznań	29,75

Ceny orjentacyjne:

Żyto	28,50— 28,75
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	29,75— 30,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 64—66 kg.	21,25— 22,25
Jęczmień 68 kg.	22,25— 23,25
Usposobienie słabe.	
Owies	21,50— 22,00
Usposobienie słabsze.	
Mąka żytnia 65% wł. work.	42,25— 43,25
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	44,25— 46,25
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	17,00— 17,25
Otręby pszenne	15,50— 16,50
Otręby pszenne (grube)	16,50— 17,50
Groch Victoria	23,00— 26,00
Groch Folgera	32,00— 36,00
Łubin niebieski	11,00— 12,00
Łubin żółty	14,00— 15,00
Makuch lniany 36—38%	25,00— 27,00
Makuch rzepakowy 36—38%	18,00— 19,00
Makuch słonecznik. 46—48%	18,00— 19,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: pszenicy 30 tonn.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.87 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.89 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 210.35 zł., gotówką 209.00 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 174.46 do 174.72 zł., gotówką 174.12 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 30. 5. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była niejednolita.

Z pożyczek państwowych wykazała dalszą zniżkę 5 proc. Poż. konwers., którą ofiarowano po 33½, 33, zaś 4 proc. Poż. Inwestycyjną handlowano po 85 proc. w transakcjach. Z papierów prywatnych handlowano 8 proc. obl. Komunalnego Banku Kredyt. w Poznaniu po 90½ proc. oraz 8 proc. listy zast. Zach. Polsk. Tow. po 89½ proc. w płaceniu. W papierach lokacyjnych P. Z. K. obracano 4 proc. listami zast. konwert. po 27—26½—27 w transakcjach, jak również 8 proc. listami dolar. staremi po 57 proc. 6 proc. listy żytnie ofiarowano po 13,90 bez transakcji.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 69 proc.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 33½—33% O.
8% listy zastawne Zach. Polsk. Tow Kred. Miejsk. w Poznaniu 89½% P.
8% obligacje Komunalnego Banku Kredyt. 90½% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 57% +
4% listy zast. konw. Pozn. Ziemstwa Kred. 27—26½—27% O.

(Kurs w złotych)

4% Premj. Pożyczka Inwestycyjna 85.— +

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 69.— P.

Tendencja niejednolita.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 30. 5. 1932 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Gdańsk	174,95	175,38	174,25
Holandja	361,20	362,10	360,30
Londyn	32,95	33,11	32,79
Nowy Jork czek	8,899	8,919	8,879
Nowy Jork kabel	8,903	8,923	8,883
Paryż	35,14	35,23	35,05
Praga	26,38	26,44	26,32
Sztokholm	170,00	170,85	169,15
Szwajcarja	174,40	174,83	173,97
Włochy	45,75	45,98	45,52
Berlin	211,55		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż. bud.	31,50	
4% poż. inw.	84,00	
4% poż. inw. szt. ser.	91,00	
5% poż. konw.	31,00	30,00
4% poż. dolarowa	44,75	45,00
6% poż. dol.	46,00	
7% poż. stabil.	43.00	42,00
10% poż. kolejowa	98,00	

Tendencja słabsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	0,00— 70,00

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 30. 5. 1932 r.

Pszenica march 75—76 kg.	267,00—269,00
dalej fr. wagon Berlin sp.	278,00
Tendencja stała.	
Żyto march 72—73 kg.	196,00—198,00
Tendencja mocniejsza.	
Żyto rosyjskie cif Berlin tr. i sp.	195,00
Tendencja mocniejsza.	
Żyto march. 72—73 kg. cif Berlin sp.	204.00
Tendencja mocniejsza.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	175,00—182,00
Tendencja słabsza.	
Owies march.	160,00—163,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	32,00— 35,50
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia 70%	25,75— 27,70
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne	10,75— 11,25
Tendencja spokojna.	
Otręby żytnie	9,50— 10,00
Tendencja mocniejsza.	
Groch Victoria	17,00— 23,00
Groch drobny jadalny	21,00— 24,00
Groch pastewny	15,00— 17,00
Peluszka	16,00— 18,00
Bób	15,00— 17,00
Wyka	16,00— 18,00
Łubin niebieski	10,00— 11,50
Łubin żółty	14,00— 15,50
Kuchy lniane 37%	10,50
Kuchy z orzecha ziemnego	10,80— 11,00
Kuchy mielone (mączka)	10,80— 10,90
Wytłoki suche paryt. Berlin	8,80
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	10,20
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	11.20
Ziemniaki jadalne czerwone	1,30— 1,50
Ziemniaki inne żółte	2,10— 2,20
Ziemniaki fabryczne w fg. za funt	7—8

Ogólna tendencja ożywiona.

DBAJ O WYGODĘ, NIE BIERZ Z SOBĄ GOTÓWKI, WYJEŻDŻAJĄC NA LATO

KAZDY URZĄD POCZTOWY WYPŁACA PIENIĄDZE Z KSIĄŻECZKI OSZCZĘDNOŚCIOWEJ P. K. O.

nw 10 781

Uroczystości 10-lecia Młodzieży Wszechpolskiej

Msza św. na intencję Wielkiej Polski

Wczorajsze uroczystości dziesięciolecia Koła Poznańskiego Młodzieży Wszechpolskiej miały przebieg nader podniosły. Rozpoczęły się one mszą św. w Nowym Domu Akademickim przy Wałach Leszczyńskiego, odprawioną na intencję Wielkiej Polski przez ks. prałata Prądzyńskiego. Po mszy św. czcigodny kapłan wygłosił od ołtarza piękne przemówienie, w którem złożył Młodzieży Wszechpolskiej serdeczne życzenia dalszej owocnej pracy dla Boga i Ojczyzny.

Na mszę św. przybyli przedstawiciele licznych organizacyj akademickich i starszego społeczeństwa. Obóz Wielkiej Polski przysłał swój poczet sztandarowy.

Uroczysta akademja

W południe do wielkiej sali kinoteatru „Słońce" napłynęły liczne rzesze publiczności, wśród której przeważała oczywiście młodzież akademicka. Estrada przybrana była nadzwyczaj efektownie w barwy narodowe, na których tle ustawiono posąg Bolesława Chrobrego. Przy stole prezydjalnym zasiedli: sen. dr. Marjan Seyda, prezes pierwszej rady naczelnej Młodzieży Wszechpolskiej red. Jan Rembieliński z Warszawy, prezes obecnej rady naczelnej M. W. p. Jerzy Kurcjusz z Warszawy, prezes Koła Poznańskiego Młodz. Wszech. p. Jan Szyszczyński i członkowie zarządu Koła. Obok ustawił się umundurowany poczet sztandarowy Obozu Wielkiej Polski, którego wejście powitane zostało owacjami.

Akademję rozpoczęło odegranie hymnu narodowego przez orkiestrę Wyższej Szkoły Handlowej, którego publiczność wysłuchała stojąc.

Po krótkiem zagajeniu p. Szyszczyńskiego, który zobrazował dzieje Koła Poznańskiego Młodzieży Wszechpolskiej i wyniki jego dziesięcioletniej działalności, zabrał głos prezes pierwszej rady naczelnej M. W., redaktor „Myśli Narodowej" p. Jan Rembieliński. Scharakteryzował on różnice między pokoleniami poprzedniemi, które dążyły do odzyskania niepodległości, a pokoleniem obecnem, mającem odmienne zadania do spełnienia. Odmienność tych zadań przejawia się w różnych dziedzinach naszego życia zbiorowego, przedewszystkiem także kulturalnego. Rządy „sanacyjne", które zahamowały chwilowo rozwój Polski w kierunku państwa narodowego, są tylko epizodem, nie mogącym powstrzymać pędu młodego pokolenia ku Wielkiej Polsce narodowej. Znakomite w treści i formie, skrzące się dowcipem przemówienie p. Rembielińskiego przyjęto hucznemi oklaskami.

Jako drugi mówca wystąpił prezes obecnej rady naczelnej Młodz. Wszechpolskiej, b. prezes „Bratniej Pomocy" uniwersytetu warszawskiego, p. Jerzy Kurcjusz, który mówił o treści, jaką młode pokolenie będzie musiało wypełnić zmartwychwstałe państwo polskie. Akcentami mocnej wiary w zwycięstwo ideałów narodowych p. Kurcjusz zakończył swe przemówienie, silnie oklaskiwane.

W chwili, gdy na mównicę wstąpił sen. dr. Marjan Seyda, zebrani zgotowali mu burzliwą, długotrwałą owację. Mówca dał rzut oka na dzieje ruchu wszechpolskiego, szczególnie w naszej dzielnicy, począwszy od końca minionego wieku, przypominając rolę tajnych za czasów zaborczych organizacyj z Ligą Narodową na czele. Sen. Seyda zakończył, że pokolenie, które tworzyło przeszłość i zdobywało zjednoczenie i niepodległość, ma w teraźniejszości obowiązek twardej walki o zdrowie, prawdę i prawo, te warunki wewnętrznej narodowej i zewnętrznej państwowej siły, póki młode pokolenie nie zaważy decydująco na losach kraju i nie powiedzie Polski prostym bitym torem w przyszłość, ku wielkim jej przeznaczeniom dziejowym. Zebrani solidaryzowali się gorącemi oklaskami z wywodami mówcy.

Po krótkiej przerwie nastąpiła druga część akademji. Orkiestra W. S. H. odegrała bardzo pięknie „Wspomnienie" Chopina, za co sala podziękowała jej hucznemi oklaskami. Gorąco przyjęto bardzo udatne recytacje p. Aleksandry Rydlewskiej, która oddeklamowała „Jak się orły rwą do lotu" Tetmajera i „Legendę Żeglarską" Sienkiewicza. Na zakończenie orkiestra W. S. H. odegrała fantazję z opery „Halka" Moniuszki.

Przed rozejściem się zebrani wśród niezwykle podniosłego nastroju odśpiewali chóralnie hymn Młodych.

Raut w Bazarze

Wieczorem w Białej Sali Bazaru odbył się raut, w którym obok młodzieży wziął udział cały szereg wybitnych osobistości ze starszego społeczeństwa. Raut urozmaiciły piękne produkcje muzyczno-wokalne pp. Krzemieniewskich. W bardzo miłym i serdecznym nastroju spędzono kilka godzin. Raut skończył się po północy.

Z życia Młodzieży Wszechpolskiej we Lwowie

W piątek, dnia 27 bm., odbył się we Lwowie staraniem Młodzieży Wszechpolskiej odczyt posła Ryszarda Piestrzyńskiego na temat: „Nowoczesne ruchy narodowe". Odczyt był gorąco przyjęty przez licznie zebraną młodzież.

Po odczycie odbył się wiec zwołany przez Młodzież Wszechpolską w sprawie wyborów do Bratniej Pomocy uniwersytetu Jana Kazimierza.

Proces przeciwko Kotlińskiemu, Mikulskiemu i towarzyszom

Dzień ósmy

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Gdynia, 28 maja.

Zasada „weekend'u" obowiązuje w sądownictwie, więc wyznaczone na dzisiaj pensum kończy się w południe. Na sali rozpraw wyczuwa się monotonność i zmęczenie. Pytania sędziów są nadal konkretne i celowe, ale tracą swój powab, bo powtarzają się zbyt często. Obrońcy nie widzą chwilowo potrzeby interwenjowania i wielu pytań świadkom nie stawiają. Przewód sądowy daje teraz tylko surowy, bezduszny materjał, który dopiero w ostatniej fazie procesu prokurator i obrońcy ukształtują na użytek trybunału.

W czasie króciutkiej przerwy, na korytarzu, jeden z wytrawnych adwokatów, ukuł w rozmowie aforyzm, że „człowieka poznaje się dopiero wówczas, gdy zeznaje w sądzie w charakterze świadka". Aforyzmowi ogólnie przyklaśnięto, bo istotnie trudno o lepszą analizę charakterów i temperamentów. Z różnych dowodów wynika, że dany osobnik jest w swojem środowisku człowiekiem surowym, twardym i nieprzystępnym, a tymczasem w sądzie wielkość ta maleje w oczach. — Rozkazujący skądniąd ton staje się potulny, wprost płaczliwy. Pan taki, który u siebie wszystkiem trzęsie, tutaj staje się wcieleniem skromności. On o niczem nie decydował i nic nie zatwierdzał, nigdzie nie był o niczem nie wie. Nie bez racji mówi w przystępie otwartości oskarżony Kotliński, że przedtem, gdy kierował budową dworca, to był w dyrekcji najmniejszy, a teraz, gdy ma proces, to świadkowie robią z niego największą osobę, od której wszystko zależało.

Wogóle dotychczasowy przewód sądowy okazuje m. in., że w D. K. P. Gdańsk było dużo nieporządków...

Ale wróćmy do dzisiejszych świadków.

Marjan Olszewski, siwy radca okręgowej izby kontroli państwa w Poznaniu, nie okazuje wielkiej znajomości spraw budowlanych, ale stwierdza, że będąc w komisji kolaudacyjnej, odbierającej dworzec, skonstatował, iż kierownictwo robót płaciło rachunki, które nie miały racji bytu i płaciło za roboty ceny wyższe od cen ofertowych. Dyrektor kasy chorych powiatu morskiego, Augustyn Jeka, zeznaje, że w chwili nadzoru należało się jego instytucji od firmy „Arch. Jan Mikulski" suma około 14 000 zł. Słuchani jeszcze trzej świadkowie, powołani przez obronę, zeznali m. in. na korzyść oskarżonych, że np. używaną lokomobilę nabyć można już za 1 038 zł. Szczegół ten jest ważny dla oskarżonego inż. Bielawskiego, któremu zarzuca się, że sprzedał lokomobilę z masy upadłościowej po cenie zbyt niskiej.

Po przesłuchaniu wyznaczonych na dzisiaj świadków, sędzia Palędzki odczytuje dalszy ciąg listów, które w roku 1925 Kotliński pisał do Mikulskiego. Fragmenty tej korespondencji są znane z aktu oskarżenia. Kotliński, wynika to z listów, jest człowiekiem nadzwyczaj zapobiegliwym i pracowitym. Z pensji 600 guldenów, otrzymywanej z D. K. P. w Gdańsku, daje na utrzymanie domu 200 zł, a resztę przeznacza na budowę „willi". Przyjacielowi opowiada o swoich troskach i kłopotach, doradza mu przeróżne interesy i wszystkie swoje epistoły, pisane żywo i barwnie, przeplata filozoficznemi uwagami na temat życia i świata. Po takich dygresjach wraca jednak natychmiast do zagadnień realnych i albo doradza Mikulskiemu, w jaki sposób ma się zaopatrzyć w papiery polecające, które dałyby mu dostęp do D. K. P. w Gdańsku, albo przeprowadza kalkulację nabycia partji drzewa na Wołyniu i sprzedanie jej z zarobkiem w Gdyni, albo też prosi przyjaciela o przysłanie mu „za zaliczką" setki jaj, „ale nie jajecznicy", bo w Gdyni jajko kosztuje (lato 1925) — 25 groszy sztuka.

Do słuchania tego wszystkiego potrzebny jest pewien wysiłek, albowiem sprawy dotyczące nadużyć przy budowie dworca, są drobiazgiem w porównaniu z panamą na poczcie. Dopiero przewód sądowy będzie w tej materji istotnie zajmujący. Fob.

Fiasko akcji lewicowo-żydowskiej na wyższych uczelniach Warszawy

Z Warszawy donoszą:

Na sobotę, t. zw. „komitety antyopłatowe", opanowane przez Żydów i komunistów, zapowiedziały protestacyjny strajk studentów przeciwko podwyżce opłat na wyższych uczelniach.

Strajk jednak nie doszedł do skutku. Ogół młodzieży go nie poparł, nawet przeciwdziałał. Na wszystkich uczelniach odbywały się normalne wykłady oraz ćwiczenia w pracowniach naukowych i laboratorjach. Luźne grupki komunistów, wśród których przeważali Żydzi (zwłaszcza Żydówki), rozrzucały przed bramami wyższych uczelni ulotki, nawołujące do strajku. Młodzież ulotki niszczyła, a jeden z Żydów został nawet dotkliwie obity (uniwersytet).

Wiec żydowsko - komunistyczny, zwołany na teren kolonji akademickiej im. Bol. Chrobrego, skończył się również zupełną porażką inicjatorów. Na wiec przybyło około 150 osób, w tem 50 proc. Żydów, którzy po raz pierwszy znaleźli się na terenie kolonji akademickiej. Obecność Żydów na terenie kolonji wywołała wśród mieszkańców powszechne oburzenie, czego dowodem były stałe okrzyki „Precz z Żydami", wznoszone przez mieszkańców z okien domu. Usiłujących przemawiać demagogów żydowsko-komunistycznych nie dopuszczono do głosu. Mieszkańcy domu, w przeważnej części przygotowujący się do egzaminów, zdecydowanie i stanowczo zareagowali przeciwko zakłócaniu spokoju w kolonji.

Robota dla celów żydowsko-komunistycznych nie powiodła się. Ogół młodzieży, studjującej na wyższych uczelniach przejrzał zamiary jej wrogów, chcących skompromitować akcję antypodwyżkową i nadać jej piętno warcholskiej roboty.

Zjednoczenie Pisarzy Katolickich

(KAP) Dnia 27 b. m. odbyło się w Warszawie zebranie Komitetu Organizacyjnego Zjednoczenia Pisarzy Katolickich. Komitet postanowił wobec zalegalizowania przez władze statutu zwołać na jesieni r. b. walny zjazd pisarzy katolickich w celu wyboru władz Zjednoczenia. W celu przygotowania zjazdu wyłoniono komitet wykonawczy w składzie pp.: prof. O. Halecki (przewodniczący), ks. prał. Kaczyński, dr. K. M. Morawski, Anna Słonczyńska, Mieczysław Smolarski.

Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości

Walne zebranie okręgu poznańskiego nowy zarząd.

Walne zebranie delegatów pozn. Tow. Właścicieli Nieruchomości odbyło się w sali Korporacji Budowniczych. Obrady zagaił wiceprezes okręgu p. Małkiewicz, który uczcił na wstępie pamięć zgasłego w roku sprawozdawczym prezesa okręgu poznańskiego, ś. p. Aleksandra Ratajczaka i oddał hołd pamięci prezesa głównego związku, ś. p. prof. Adolfa Suligowskiego z Warszawy, który zmarł również w roku sprawozdawczym.

Reprezentowanych było 19 towarzystw z województwa poznańskiego, a wyczerpujące sprawozdanie z czynności zarządu w ciągu roku przedłożył p. prezes Małkiewicz. Podkreślił, iż na własność nieruchomą w ciągu roku ub. spadły takie ciosy jak przedłużenie moratorjum o eksmisjach i podatek kryzysowy. Wynikiem ciężkiej sytuacji finansowej jest obniżenie czynszu, a szczególniej trudne jest położenie właścicieli domów z jedno i dwupokojowemi mieszkaniami. Wstrzymanie eksmisyj bezrobotnych wpłynęło również ujemnie na ogólne regulowanie czynszu. Zarząd przedsiębrał wiele kroków w obronie własności nieruchomej i odbywał konferencje nawet poza Poznaniem w sprawie amortyzacji budynków łącznie z wymiarem państwowego podatku dochodowego. Skarbnik okręgowy, p. inż. Godlewski przedłożył sprawozdanie kasowe, z którego wynika, że saldo na korzyść związku wynosi 1 225,— zł. Zarządowi udzielono jednomyślnie pokwitowania.

W wyborach uzupełniających prezesem został dotychczasowy skarbnik, p. inż. Feliks Godlewski, a czynności skarbnika powierzono p. Mikołajewskiemu. Wylosowani członkowie zarządu pp. Gertych i adw. Goebel oraz towarzystwa w Nakle, Wągrówcu i Kościanie wybrano ponownie do zarządu.

Referat wygłosił p. poseł dr. Osada i podkreślił stanowisko Klubu Narodowego, który przeciwstawił się podwyższeniom podatków od nieruchomości, zwracając szczególniejszą uwagę na niższe czynsze mieszkaniowe w dzielnicach zachodnich. Z tego powodu Klub Narodowy domagał się zwolnienia dzielnic zachodnich od tego podatku, jednak większość sejmowa nie uwzględniła tego słusznego postulatu. Pozatem Klub Narodowy w Sejmie przyczynił się do wprowadzenia zmian w rygorystycznych przepisach meldunkowych.

W końcu referowali jeszcze delegat Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego, p. dr. Rosiński i radca krajowy Matuszewski. Wyjaśniali, że stawki asekuracyjne wykalkulowane są już bardzo skrupulatnie i K. U. O. nie jest w możności obniżenia dotychczasowej wysokości premij ubezpieczeniowych. Sekretarz towarzystwa, p. radca Nowakowski wyjaśnił jeszcze szereg spraw, m. in. nowe opłaty sądowe, ulgi przy nowych budowlach i sprawę podatku kryzysowego. Zebranie przyjęło rezolucję, w której wskazuje się na krytyczną sytuację właścicieli domów zaostrzoną podwyżkami podatku dochodowego i podatku od nieruchomości oraz pozbawienie wpływów z komornego przez wstrzymanie eksmisyj. W rezolucji tej motywuje się skutki wypływające ze wstrzymania eksmisji, nakładające zbyt wielkie ciężary na posiadaczy własności nieruchomych. Rezolucja kończy się protestem przeciwko przedłużeniu moratorjum o eksmisjach. (kl)

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: T. S. 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 849,30 zł.

Na Czerwony Krzyż: T. S. 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 28,50 zł.

Na szpital św. Józefa: T. S. 5 zł.

nw 10 469

Racjonalne pielęgnowanie nóg

Przy nadmiernem poceniu się nóg przygotować kąpiel z 2 łyżek soli **SUDORAL Chemergon wysuszającej** na ca 2½ litra wody gorącej i kąpać przez ca. 20 minut.

W uporczywych wypadkach używać codzień puder **Sudoral Chemergon.** — Przy odparzeniu i, co się często zdarza, rankach pomiędzy palcami bardzo dobrze wysusza maść Sudoral Chemergon. Żądać wyraźnie wyroby **„Chemergon".** Pw 16030-18,66

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

„Łapactwo"

Formy, w jakich — szczególnie w okresie kryzysu — przejawia się nieuczciwa konkurencja są wręcz niezliczone. W ostatnich czasach ukazała się na terenie Poznania nowa, szczególnie drastyczna i uciążliwa forma nielojalnej konkurencji, jaką jest tak zwane „łapactwo".

Jest to rodzaj ulicznego pośrednictwa handlowego, którego nazwa pochodzi od słowa „łapanie". Proceder ten bywa uprawiany w następujący sposób: indywidua bez określonego zajęcia zalegają miejsca publiczne, zwłaszcza plac przed dworcem kolejowym i Stary Rynek, i zaczepiają przechodniów w celu zaprowadzenia ich względnie wciągnięcia do takich miejsc sprzedaży, których właściciele, w 90 procentach Żydzi, opłacają im prowizję od sprowadzonych klientów. Metody „łapaczy" są bardzo różne, a nierzadko przejawia się w nich nieznośna natarczywość względem klientów, a nawet swego rodzaju teror w stosunku do kupiectwa solidnego, nie chcącego korzystać z usług tych domorosłych „racketerów". Teror ten polega na blokowaniu dojść do ich sklepów, odciąganiu klientów od wystaw itp.

Oczywiście „łapaczy" nie używa solidne kupiectwo, a jedynie przedsiębiorcy, często nieposiadający wogóle lokalu handlowego, sprzedający w mieszkaniach, w suterenach i na strychach, bez ponoszenia jakichkolwiek ciężarów podatkowych. Proceder ten wychodzi w wybitnym stopniu na szkodę kupcom, posługującym się normalnemi sposobami reklamy, od których to przedsiębiorstw odciągani są klienci.

„Łapactwo" szkodzi również konsumentom, którzy, dokonywując zakupów w warunkach niesprzyjających rzetelności w obsłudze, narażeni są na wyzysk nietylko pod względem cen, ale i przedewszystkiem to do jakości towaru i rzetelności miary.

Wprawdzie u nas, w Poznaniu, plaga „łapactwa" nie przybrała jeszcze rozmiarów tak zastraszających, jak w innych miastach (np. na terenie Sosnowca w ciągu jednego roku stwierdzono 2 300 wypadków „łapactwa"!), ale nie znaczy to, abyśmy w mniejszym, niż inne miasta stopniu byli zainteresowani w tępieniu tejże plagi.

Rygor odnośnych represyj policyjnych nie jest wystarczający. Cóż to, że „łapacz" zapłaci 10,— zł grzywny za przekroczenie przepisów o tamowaniu ruchu? Zapłaci i będzie broił w dalszym ciągu!

Tutaj potrzeba uzupełnienia przepisów odnoszących się do walki z nieuczciwą konkurencją. Sankcje z tytułu przekroczenia ustawy z dnia 2-go sierpnia 1926 r. byłyby wystarczające dla skutecznego zwalczenia omówionych deliktów.

Z ZAGRANICY

(z) **Złagodzenie ograniczeń dewizowych w Czechosłowacji.** Czeski Bank Narodowy wysłał okólnik do wszystkich uprawnionych banków z powiadomieniem, że dozwalać będzie klientom rozmaitych banków na kompensacje terminowych interesów dewizowych, t. j. na kompensatę terminowych sprzedaży przez krajowych eksporterów z terminowem kupnem przez importerów. Kompensaty takie były dotychczas możliwe tylko dla klientów tego samego banku. (l)

(z) **Uchwytne zapasy pszenicy na świecie.** Corn Trade News publikuje zestawienie, z którego wynika, że w dniu 1 maja r. b. uchwytne zapasy pszenicy na świecie wynosiły 66 milj. kwarterów, t. j. tyle ile przed rokiem. Przed dwoma laty wynosiły 59 milj., przed trzema 56 milj., przed czterema 43, przed pięcioma 36 milj. kwarterów.

Z WYDAWNICTW

(w) **Rolnik Ekonomista,** organ Związku Organizacyj Rolniczych R. P. ukazał się nr. 10-ty, zawierający artykuły pp. J. Wakara „Kryzys hodowlany w Polsce", Edw. Iwaszkiewicza „Kredyt dla gospodarstw stawowych", Dr. St. Janickiego „Angielska ustawa pszeniczna". W dziale oficjalnym numer podaje rezolucje zjazdu samorządu gospodarczego. W „Przeglądzie rynków" „Produkcję zbożową i rynki zbożowe" i „Eksport i rynki zbytu zwierząt rzeźnych i produktów uboju", „Rynki maślarskie", „Rynki jajczarskie", „Ceny drewna", „Obrót wełną". Pozatem numer zawiera jak zwykle kronikę krajową, zagraniczną oraz statystykę

Brak pieniędzy?

Najpopularniejszą przyczyną kryzysu w Polsce jest obecnie „brak pieniędzy". Jest objawem bardzo charakterystycznym, że przerzucanie perturbacyj gospodarczych na odcinek finansowy jest wyznawane w tej chwili jednocześnie i przez organy kartelowe, jak i organy prorządowe, przeznaczone dla najszerszych mas społecznych. O ile przytem opinja sfer wielko-kapitalistycznych prześlizguje się zręcznie pomiędzy dotychczasową stabilizacją waluty, a efemeryczną redeflacją, o tyle brukowa prasa „sanacyjna" nie waha się wystąpić otwarcie z projektami wybitnie inflacyjnemi. Ponieważ skarb państwa sytuację obecną w każdym razie czas jakiś jeszcze wytrzyma, projekty te są zapewne próbnemi balonami, mającemi zbadać zapatrywania społeczeństwa na to „wypróbowane" lekarstwo na zastój.

Projekt, podany przez warszawski „Express" stwierdza, że przyczyną kryzysu jest tylko brak pieniędzy, gdyż są materjały i ręce ochotne do pracy. Tem samem pospieszny ekonomista „sanacji" popełnia błąd zasadniczy, gdy identyfikuje pieniądz z kapitałem, i w dodatku niezwraca na to uwagi, że i kapitał musi być również „ochotny" do angażowania się. Ten warunek był wogóle w Polsce odrodzonej uwzględniany bardzo rzadko, a od czasu obecnego reżimu zupełnie nie, czego najlepszym dowodem jest tarnowska mowa wiceministra Starzyńskiego i jej pokrewne.

Pomijając jednak ten moment, twierdzenie zwolenników inflacji, jakoby zamało wypuszczono pieniędzy — jest niesłuszne. W stosunku do potrzeb Polski wypuszczono dosyć; zamało ich jest istotnie w stosunku do wygórowanych wymagań budżetowych, powiększonych do granic ostatecznych. Ponieważ nie można sztucznie ani powiększyć znaków obiegowych, ani obiegu przyspieszyć, więc obecna ilość 1½ miljarda złotych robi wrażenie ilości zbyt małej.

Jeżeli jednakowoż porównamy dzisiejszy obieg pieniężny z obiegiem w latach dobrej konjunktury, to niedostrzeżemy wcale tak olbrzymiej różnicy na niekorzyść czasów dzisiejszych. Obieg pieniężny roku 1927 zamknął się sumą miljarda 312 miljonów, roku 1928 — 1 miljarda 539 miljonów, pierwszego kryzysowego roku 1929 — 1 miljarda 599 miljonów, a więc większą sumą, drugiego kryzysowego roku — 1930 1 miljarda 569 miljonów złotych, również większą sumą, niż dobry rok 1928. Dopiero rok 1931 zaczyna spadek na miljard 459 miljonów i rok bieżący kontynuuje go dalej, obniżając obieg na 1 miljard czterysta kilkanaście miljonów. Zatem obieg pieniężny w stosunku do roku 1927 jest nawet wyższy, a w stosunku do roku 1928 jest około 10 procent niższy. Nie tu więc spoczywają przyczyny, które obniżyły obroty handlowe i przemysłowe o 60 średnio procent.

Nie ulega mimo to kwestji, że zadłużenie podatkowe i kredytowe u rządu na sumę około 2 miljardów złotych zagważdża normalny obrót pieniężny. Lecz wcale z tego nie wynika, aby inflacja miała być niezawodnem remedjum na tę klęskę. Wypuszczenie proponowanych bonów skarbowych byłoby niczem innem, jak inflacją z kilku względów.

Nie można, jak chce tego „Express", traktować ewentualnych bonów skarbowych jako „weksel" wystawiony przez państwo na zlecenie podatników i dłużników, bo wekslem tym już jest banknot Banku Polskiego. Przed wojną banknot był wekslem płatnym w złocie na żądanie, a dziś wszędzie płatność ta odsunięta jest w nieskończoność, ale społeczeństwa z tem zdążyły się już zżyć i przyzwyczaić. Nie można zatem uznać za słuszne pomysłów wypuszczania „weksli" płatnych również w wekslach. Drugi weksel nigdy nie może zdobyć sobie takiej samej pewności, jak powszechnie znany już banknot. Cena jego wskutek tego musi podlegać wahaniom z tendencją zniżkową na giełdach, tembardziej, że niema żadnej gwarancji wypłaty bonów skarbowych w złotych obiegowych w terminie określonym. — Zbyt łatwo jest państwu prolongować „weksle" przez wypuszczenie następnych seryj bonów, skutkiem czego jedyny „protest", na jaki może sobie pozwolić społeczeństwo, jest disagio kursu.

Ponadto przypisywanie kurczeniu się obiegu pieniężnego przemożnego wpływu na sytuację gospodarczą nie uwzględnia zupełnie istnienia pieniądza bankowego, występującego pod postacią obiegu czekowego i izb rozrachunkowych. Obrót ten przekracza kilkakrotnie obieg znaków pieniężnych, używanych nawet w Polsce do wypłat mniejszych, gdy obroty podstawowe w przemyśle i handlu załatwia się najczęściej bezgotówkowo.

Brakuje więc w samej strukturze pieniądza momentów decydujących o zastoju. I rzeczywiście spoczywają one gdzieindziej, a jednym z najprawdziwszych będzie nic innego, jak deficytowy bilans płatniczy Polski, skutkiem czego odpływają z Polski kapitały, choć pieniądz pozostaje w kraju. Deficyt bilansu płatniczego za okres lat 1927—1930 wynosi ¾ miljarda złotych, nie licząc strat na deficytowym eksporcie skartelizowanym, sum wywożonych przez turystów i procentów, płaconych zagranicznemu kapitałowi przez polski przemysł i handel, podnoszących tę sumę w dwójnasób.

Polsce zatem brakuje kapitału, który zabrała zagranica, a tej resztce kapitału, jaką jeszcze rozporządzamy, brakuje „ochoty" do angażowania się. Nic nie pomogą kredyty, ochotnie dawane w bonach skarbowych, jeżeli eksploatacja jakiegokolwiekbądź objektu nie rentuje się. Budować nie warto, bo nie ma gwarancji niestosowania ochrony lokatorów, taksy mieszkaniowej i wstrzymywania eksmisji. Nie warto uruchamiać fabryk nowych, gdy zyski zabiera kredytodawca, podatek i świadczenia. To co zostało, wlecze się siłą inercji, ale nowego ruchu nie zainicjują nawet 2 miljardy bonów skarbowych. Środki złagodzenia kryzysu istnieją, ale ich zastosowanie uzależnione jest od zgoła innych posunięć, głównie natury politycznej. Źródło zła leży w braku zaufania, a temu nie zaradzą żadne zastrzyki inflacyjne.

TADEUSZ KOZŁOWSKI.

Zryczałtowany podatek obrotowy

Min. skarbu w okólniku z 18 bm. nr. 15 970/4 udzieliło w sprawie zryczałtowanego podatku obrotowego następujących wyjaśnień:

1) Przy obliczaniu zryczałtowanego podatku przemysłowego, niektóre urzędy przyjmowały za podstawę obliczenia ryczałtu dla płatników, których odwołania od wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za lata 1928—30 nie zostały definitywnie rozpatrzone, w chwili uskutecznienia obliczenia, obrót ustalony przy wymiarze podatku przez komisje szacunkowe, a dla ewentualnego sprostowania obliczenia w związku z późniejszemi zmianami, spowodowanemi decyzjami komisyj odwoławczych, żądały w każdym poszczególnym wypadku składania indywidualnych odwołań i to w terminie do dnia 1 maja r. b. Takie stanowisko władz skarbowych nie odpowiada postanowieniom rozporządzenia, według których za podstawę obliczenia zryczałtowanego podatku należy przyjmować prawomocnie ustalony obrót i może w wypadku doręczenia zawiadomienia o decyzji komisji odwoławczej po dniu 1 maja 1932 r. spowodować pozbawienie płatnika prawa wniesienia odwołania. Wobec powyższego ministerstwo skarbu zarządziło, aby w razie rozstrzygnięcia odwołania lub otrzymania odnośnych akt po dokonaniu obliczenia zryczałtowanego podatku, urzędy skarbowe prostowały z urzędu, nie żądając składania odwołań, obliczenie zryczałtowanego podatku przez dostosowanie przyjętych za podstawę obliczenia obrotów za lata 1928—1930 do wysokości ustalonej przez komisje odwoławcze, oraz aby o sprostowaniu obliczenia zawiadamiały zainteresowanych płatników równocześnie z doręczeniem zawiadomienia o decyzji komisji odwoławczej.

2) Przedsiębiorstwa rzemieślnicze, które powstają w r. 1932 i zatrudniają nie więcej, niż jednego najemnego pracownika, opłacają podatek zryczałtowany w wysokości proporcjonalnej od chwili powstania do końca roku, przyjmując za podstawę roczną normę ryczałtu.

3) Płatnicy którzy otrzymali nakazy płatnicze po 31 marca, br., mogą wnosić odwołania w terminie 14 dni po otrzymaniu nakazów.

4) Izby skarbowe zostały upoważnione do udzielania w wyjątkowych wypadkach na indywidualne podania ulg w spłacie zaległych rat zryczałtowanego podatku, w razie stwierdzenia znacznego spadku obrotów w latach 1931 i 1932 w porównaniu z obrotem przyjętym za podstawę do obliczenia zryczałtowanego podatku.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Scalenie podatku obrotowego od zapałek.** Związek Izb Przemysłowo-Handlowych oświadczył się za projektem rządowym wprowadzenia na podstawie pełnomocnictw min. skarbu scalenia podatku od zapałek we fazie sprzedaży przez spółkę monopolową. Sprzeciw wywołał natomiast projekt uprzywilejowania Związku Spółdzielni Spożywców w Warszawie, oraz Związku Ekonomicznego Spółdzielni Kółek Rolniczych w Krakowie. Scalony podatek ma być wprowadzony w życie już w odniesieniu do II półrocza b. roku. (l)

Z KRAJU

(k) **Sp. Akc. H. Cegielski w Poznaniu.** Dzisiaj w południe odbyło się w Poznaniu w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych walne zgromadzenie akcjonarjuszy Sp .A. H. Cegielski. Zebranie zagaił i przewodniczył prezes rady nadzorczej, p. Seweryn Samulski. Sprawozdanie zarządu z przebiegu interesów za r. 1930 — o którem pisaliśmy już w wydaniu sobotniem Kurj. — ref. p. dyr. inż. K. Suchowiak. Bilans wraz z rachunkiem zysków i strat przedstawił p. dyr. W. Fachinetti. Bilans zamyka się po stronie czynnej i biernej kwotą 42.882.743,92 zł. zaś rachunek zysków i strat kwotą 13.138.249,61 zł. Skutkiem zmniejszonych obrotów Spółka poniosła w tym roku straty w wysokości 85.209,11 zł. Sprawozdanie rady nadzorczej referował prezes rady, p. Sew. Samulski. Do omówienia sprawozdania prezesa rady nadzorczej jeszcze powrócimy. Po sprawozdaniu komisji rewizyjnej, wygłoszonem przez p. dr. Seydlitza, walne zgromadzenie przyjęło bilans oraz rachunek zysków i strat i udzieliło pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej. Odnośnie salda ujemnego w rachunku zysków i strat walne zgromadzenie postanowiło stratę przenieść na rok następny. W wyborach do rady nadzorczej wybrano ponownie pp.: Leona Greiner'a z Seraing, Kazimierza Żychlińskiego z Twardowa, J. Henri Regnier - Oury z Liege, Georges Goldschmid z Haine - St. Pierre oraz Jules Anspach z Brukseli. P. radca Krysiewicz, który przez 30 lat piastował obowiązki członka rady nadzorczej, złożył swoje funkcje z powodu zaawansowanego wieku. W miejsce p. radcy Krysiewicza wybrano p. Witolda Bronieckiego, dyrektora Związku Spółek Zarobk. w Poznaniu. Długoletnią działalność p. radcy Krysiewicza uczciło walne zgromadzenie na wniosek p. prezesa Samulskiego specjalnem podziękowaniem.

(k) **Walne zgromadzenie Naczelnej Organizacji zjednoczonego przemysłu i rolnictwa Zachodniej Polski.** W piątek odbyło się w Poznaniu walne zgromadzenie Naczelnej Organizacji zjednoczonego przemysłu i rolnictwa Zachodniej Polski z udziałem przedstawicieli wszystkich organizacyj rolniczych Zachodniej Polski i organizacyj górniczo - hutniczych Górnego Śląska. W związku z utworzeniem w Warszawie Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, zaszła konieczność zmian organizacyjnych w Naczelnej Org. zjedn. przem. i roln. Zachodniej Polski. Zebrani orzekli, że utrzymanie Naczelnej Organizacji leży w interesie polityki gospodarczej rolnictwa i przemysłu rolnego Zachodniej Polski. Z organizacji wystąpił jedynie Związek przemysłu górniczego i hutniczego, zapowiadając jednak ścisły kontakt z Naczelną Organizacją w sprawach gospodarczych. — Dokonano zmian statutu i zmieniono nazwę na „Naczelna Organizacja zjednoczonego rolnictwa i przemysłu rolnego Zachodniej Polski". Prezesem organizacji oraz prezesem rady i zarządu zostali wybrani ponownie: prezydent Żychliński i wiceprezes Mieczysław Chłapowski. — O zebraniu tak wielkiej doniosłości Naczelna Organizacja zjednoczenia przemysłu i rolictwa Zach. Polski nie zawiadomiła prasy. Tą niezwykłą konspiracyjnością należy tłumaczyć szczupłość powyższych informacyj.

(k) **Zniżka cen bieli cynkowej.** W ostatnim kwartale uległy ceny bieli cynkowej, zarówno krajowej, wyrabianej w trzech przedsiębiorstwach, jak i zagranicznej zniżce od kilku do kilkunastu procent. (l)

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIĄ WSZYSTKICH GŁODNYCH!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wielka procesja Bożego Ciała

Tradycyjna wielka procesja farna na Starym Rynku odbyła się wczoraj przy udziale nieprzeliczonych tłumów wiernych. Przepełniony był Stary Rynek, a ulice Nowa i Franciszkańska zapełniał olbrzymi tłum aż do placu Wolności i do kościoła O. O. Franciszkanów. Olbrzymie tłumy zalegały również ulice boczne przy Starym Rynku. Mieszkańcy Starego Rynku, ulicy Nowej, Jezuickiej i innych przybrali domy, mieszkania i ulice z wielkim pietyzmem. Wszędzie widniały sztandary, transparenty, zieleń długich girland i kwiecia. Pięknie przybrany był prastary ratusz poznański.

Krótko przed godz. 9, gdy Stary Rynek zapełniały liczne organizacje społeczne, bractwa kościelne i stowarzyszenia, zajechał do Kolegjaty Farnej J. Em. ks. Kardynał Prymas w otoczeniu księży kanoników: Zborowskiego i Jęśka oraz swego kapelana przybocznego, ks. szambelana dr. Mędlewskiego.

O godz. 9 wyruszyła procesja uroczysta, którą celebrował J. Em. ks. Kardynał Prymas w asyście ks. prałata prepozyta kolegjaty farnej, Antoniego Stychla, ks. wiceoficiała dr. Zwolskiego i ks. kanonika dr. Walerego Adamskiego. Celebransa poprzedzał długi sznur alumnów z seminarjum poznańskiego, duchowieństwa zakonnego i parafij miasta Poznania, zakonów żeńskich, kongregacyj różnych, sodalicyj, stowarzyszeń świeckich z sztandarami i t. p. Procesja posuwała się poprzez szpaler wojska ulicą Jezuicką, dokoła Starego Rynku. Szpaler honorowy przy baldachimie tworzyła najstarsza organizacja poznańska, Bractwo Kurkowe, którego członkowie wystąpili w mundurach i pod bronią. W szeregach postępowali prezes Bractwa Michałowicz, król kurkowy, p. Nikodem Muszyński i rycerze p. Kazimerz Przybyła i Edmund Bohn. Komendę nad całością miał major Bractwa, p. Leon Türk. Przy pierwszym ołtarzu (Stary Rynek róg Wrocławskiej, przy składzie p. Koszewskiego) śpiewał ewangelję ks. kanclerz Jedwabski, przy drugim ołtarzu (Pałac Działyńskich) ks. prałat dr. Rolewski, regens poznańskiego seminarjum duchownego, przy trzecim ołtarzu (Bławat Polski na Starym Rynku) ks. kanonik prof. Janicki, a przy czwartym ołtarzu(przed apteką „Pod Białym Orłem") śpiewał ewangelję ks. kanonik Zborowski.

Podczas procesji, wtórowała śpiewowi wiernych mistrzowska orkiestra 58 p. p. pad batutą p. kapitana-kapelmistrza M. Chmielewicza, a hejnały z wieży ratuszowej przy zbliżaniu się procesji do ołtarzy odegrała orkiestra 7 p. strzelców konnych pod kierunkiem p. kapelmistrza Renza.

Mimo ogromnego napływu ludności, porządek panował wzorowy. Należy podkreśilć, że ogólną uwagę zwracał oddział Młodych Obozu Wielkiej Polski w mundurach i korporacje akademickie.

Po procesji w Kolegjacie Farnej uroczystą mszę pontyfikalną odprawił w asyście licznego duchowieństwa J. E. ks. biskup Dymek. Podniosłe kazanie wygłosił kaznodzieja Kolegjaty ks. prałat Prądzyński.

Na nabożeństwie jak i na procesji obecni byli przedstawiciele władz wojewódzkich, magistratu stołecznego miasta Poznania, członkowie rady miejskiej, senatu akademickiego, wojskowości, prasy i licznych organizacyj społecznych i narodowych.

Podczas nabożeństwa i procesji wykonał śpiewy chór męski „Arion" pod dyr. p. Aleksandra Klichowskiego. Podczas procesji śpiewano responsorja Piela i Stanza. Podczas sumy śpiewał chór mszę Brunona Steina oraz offertorium Riga na 8 głosów przy towarzyszeniu orkiestry symfonicznej 57 p. p.

Procesja popołudniowa

Po południu odbyła się procesja na Starym Rynku, wychodząca z kościoła Ojców Franciszkanów. Olbrzymie tłumy, z trudem torowały sobie drogę podczas procesji. Procesję poprzedziły uroczyste nieszpory, które odprawił O. Norbert - franciszkanin, a kazanie wygłosił O. Apolinary. Celebransem był zgodnie z tradycją lat ostatnich dziekan miasta Poznania ks. szambelan Rankowski. Przy pierwszym ołtarzu śpiewał ewangelję ks. dyr. Piechura-salezjanin, przy drugim ołtarzu ks. superjor Gołębiowski,-jezuita, przy trzecim ołtarzu ojciec-verbista Bajerlein misjonarz z Urugwaju, który po 30 latach po raz pierwszy uczestniczył znowu w procesjach poznańskich. Przy czwartym ołtarzu śpiewał ewangelję ks. radca Putz. Podczas procesji szpaler honorowy przy baldachimie tworzyli członkowie towarzystwa Powstańców i Wojaków Poznań-śródmieście pod komendą p. Olejniczaka. Śpiewy uroczyste wykonał Chór Seraficki pod dyr. p. Jana Chmielewskiego, a śpiewowi wiernych wtórowała orkiestra wojskowa 14 p. a. l. pod batutą p. kapelmistrza Sujkowskiego. (kl.)

Procesja Bożego Ciała w Sołaczu

Do pięknych procesyj w oktawie Bożego Ciała należy procesja niedawno utworzonej parafji na Sołaczu, gdzie proboszczem jest ks. H. Lewandowski. Procesja ta na tle soczystej zieleni sołackiej posiada swój specyficzny urok. Uroczystą sumę w pięknej świątyni w Sołaczu odprawił wczoraj w asyście ks. prał. Rolewski, a kazanie wygłosił ks. dyr. Michałowicz. Po sumie wyruszyła przy śpiewie i dźwiękach orkiestry 7 d. a. k. procesja celebrowana przez ks. radcę Putza. Procesja przeszła ulicami Pomorską, Al. Małopolską, Wołyńską i Mazowiecką do kościoła. Wspaniale przedstawiał się na tle zieleni ten nieskończony długi, barwny korowód rozmodlonego tłumu i licznych towarzystw kościelnych, świeckich oraz bractw z sztandarami. Ulice i wille wspaniale były przybrane. Za baldachimem kroczyli przedstawiciele Uniwersytetu Poznańskiego, wojska, magistratu i t. d. Przy pierwszym ołtarzu ewangelję śpiewał ks. Kowalczyk, przy drugim ks. dyr. Wołkowski, przy trzecim ks. prał. Biłko i przy czwartym ks. inf. Kłos.

Pienia religijne wykonał miejscowy chór przy wtórze wspomnianej orkiestry wojskowej pod kierunkiem p. Musiałkiewicza. (z)

Postrzelenie podejrzanego osobnika

Krwawy wypadek wydarzył się w nocy na sobotę w Owińskach w powiecie poznańskim. Komendant tamtejszego posterunku policji p. Śniadek, napotkał już po północy na drodze podejrzanego mężczyznę i usiłował go wylegitymować. Nieznajomy począł uciekać, został jednak przytrzymany przez kilku przechodniów. Po przytrzymaniu i oddawaniu go w ręce policji, nieznajomy usiłował się wyrwać, przyczem padł strzał z rewolweru komendanta posterunku, a kula ugodziła nieznajomego w pierś. Pierwszej pomocy udzielił poranionemu lekarz miejscowy, p. dr. Nadolski, poczem przywołane pogotowie ratunkowe przewiozło go do szpitala miejskiego. Jak się okazało, był to 22-letni Michał Matysiak z Poznania, (Tylne Chwaliszewo 4). Przy Matysiaku znaleziono walizkę, w której znajdował się rewolwer i narzędzia, używane przez włamywaczy. Jest przypuszczenie, że M. planował jakąś kradzież z włamaniem. (kl.)

Przykry wypadek na wyścigach konnych

Podczas wczorajszych wyścigów konnych na Ławicy zaszedł przykry wypadek, którego ofiarą stał się p. J. Iwiński, właściciel hotelu „Savoy" w Poznaniu przy ul. Wjazdowej. Pan Iwiński jako stały bywalec totalizatora postawił na konia „Dziecina" — dość wysoką sumę w nadziei, że „Dziecina" pierwsza dobiegnie do mety. Tymczasem rzecz wzięła inny obrót i plany p. I. zostały pokrzyżowane. — Fakt ten tak wpłynął na 62-letniego p. I., że dostał on ataku serca i za chwilę zmarł.

Wydarzenie to wywołało wśród licznie zebranej publiczności zrozumiały popłoch i zdenerwowanie. (z)

Skutki nieuwagi dzieci

Motocyklista, p. Józef Witkowski (ul. Bydgoska 2) kierujący motocyklem PZ 47 544, najechał na ul. Warszawskiej 10-letnią Wandę Idczakównę (ul. Warszawska 11) i 9-letnią Bronisławę Spatównę (ul. Warszawska 4). Podczas wypadku Idczakówna odniosła lekkie pokaleczenie na czole, lewej ręce i nogach, a Spatówna doznała lekkich potłuczeń kości obojczykowej. Jak się okazało wypadkowi zawiniły dziewczynki swą nieuwagą. (kl)

Cyklista na... chodniku

Na ul. Dąbrowskiego w pobliżu posesji nr. 137 jadący chodnikiem cyklista Ignacy Jarmarczyk z Krzyżownik pod Poznaniem, najechał p. Agnieszkę Morawę (ul. Dąbrowskiego 58). P. M. odniosła przy wypadku lekkie pokaleczenia. (kl)

KALENDARZYK

Poniedziałek, 30 maja 1932.

Słońce: wschód 3,38 — zachód 20,03 — długość dnia 16 godzin 25 min.

Księżyc: wschód 1,30 — zachód 15,00 — po ostatniej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana + 15 st. C., pochmurno, wiatr południowo-wschodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 744 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 21 st. C., najniższa + 14 st. C. Ilość opadu 4 mm.

Przepowiednia pogody na wtorek: Dalej postępująca poprawa pogody, cieplej.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodn. w Poznaniu: Wczoraj + 0,31 mtr., dziś + 0,37 mtr.

Kal. rzk.: Feliks — jutro Petronela.

Kal. słow.: Szulimir — jutro Bożesław.

Zebrania

Dziś o 15 Tow. Pom. Nauk dla Dziewcząt walne zebranie w salce ul. Sew. Mielżyńskiego 26-27;

o 19,30 Zw. Zaw. Prac. Przem. Odzieżowego — ogólne zebranie u p. Jezierskiego, ul. Wroniecka 13;

o 19,30 Koło Przyjaciół Harc. 20 Druż. w szkole ul. Działyńskich 4;

o 20 Stow. Młodzieży Obywatelskiej (Śródmieście) w salce al. Marcinkowskiego 26;

o 20 Kat. Tow. Rzemieślników Polskich, w Domu Król. Jadwigi.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka Czerwona, Stary Rynek 37. — Apteka Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apteka im. K. Marcinkowskiego w „Bazarze" przy ulicy Nowej. — Apteka 27 Grudnia 18.

Wilda: Apteka „Pod Koroną", G. Wilda nr. 61.

Jeżyce: Apteka „Pod Gwiazdą", ul. Kraszewskiego 12.

Łazarz: Apteka Łazarska, ul. Małeckiego, nar. ul. Strusia.

W innych dzielnicach miasta pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

OSOBISTE

— * **Sprostowanie.** W gimn. im. gen. Zamoyskiej egzamin dojrzałości zdała nie p. Miniewska, lecz p. Halina Minierska.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Związek Hallerczyków.** Zebranie miesięczne odbędzie się 2 czerwca o godz. 19,30 w sali Stronnictwa Narodowego, Św. Marcin 65. Okolicznościowy referat o powstaniu armji polskiej we Francji wygłosi p. prof. dr. Tad. Grabowski.

ŻYCIE SOKOLE

— * **Okręgowy Wydział Sokolic** zawiadamia, iż następny wykład z obrony przeciwgazowej odbędzie się we wtorek, 31 bm. o godz. 19 w biurze L. O. P. P., Al. Marcinkowskiego 18. Ze względu na to, iż kurs ten niedługo już się skończy — wzywa się wszystkie kursistki do regularnego i punktualnego uczęszczania na wykłady.

WYKŁADY

— * **Tow. Miłośników Fotografji.** Dnia 2 czerwca o godz. 19 w lokalu Towarzystwa Miłośników Fotografji (Libelta 14 part.) p. dr. Tadeusz Cyprjan wygłosi odczyt na temat: „Praktyczne wskazówki przed wyjazdem z kamerą na wakacje". — Równocześnie będzie otwarta wystawa obrazów wysłanych przez członków na wystawę do Tarnowa. Wystawa otwarta od godz. 11—13 i od 17—20 trwać będzie od 2 do 15 czerwca.

Przy obstrukcji, zaburzeniach trawienia, zgadze, uderzeniach do głowy, bólach głowy i ogólnem niedomaganiu zażywa się rano naczczo szklankę naturalnej wody gorzkiej **„Franciszka - Józefa".** Żądać w aptekach i drogerjach. nw 10962

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Baczność Tow. Powstańców i Wojaków im. Bolesława Chrobrego Poznań — Stare-Miasto!** Dnia 1 czerwca popołudniu o godz. 5,15 zbiórka wszystkich druhów pod sztandarem przy kościele na Śródce, celem wzięcia udziału w uroczystej procesji. Równocześnie przypominamy, iż dn. 5 czerwca urządzamy wycieczkę do ogrodu p. Godurkiewicza na Szelągu. — Dnia 6 czerwca o godz. 19,30 plenarne posiedzenie na salce parafjalnej na Śródce. Na porządku obrad referat oraz ważne sprawy.

— * **Wycieczka do Gołuchowa.** W drodze wyjątku zarząd ordynacji gołuchowskiej zezwolił Polskiemu Tow. Krajoznawczemu na zwiedzenie zbiorów muzealnych w zamku gołuchowskim w niedzielę, 5-go czerwca. Chcących skorzystać z tej okazji uprasza się o zapisywanie się na listę uczestników w „Orbisie" pl. Wolności 9. Zaznacza się, iż zbiory gołuchowskie, zasadniczo w niedziele i święta niedostępne, należą do pierwszych w Europie środkowej i cieszą się światową sławą. Przy 50 uczestnikach wycieczka otrzyma 50 proc. zniżki kolejowej. Odjazd z Poznania o godz. 9,45, powrót o godz. 20,57. Lista zgłoszeń otwarta do 3 czerwca godz. 18.

— * **Wycieczka Hallerczyków parostatkiem.** Staraniem Zw. Hallerczyków w Poznaniu odbędzie się 29 czerwca o godz. 8 wycieczka parostatkiem do uroczo położonej miejscowości Wiórki. Na miejscu odbędzie się zabawa latowa, połączona z rozmaitemi niespodziankami. Podczas jazdy przygrywać będzie klub mandolinistów. — Bufet własny na miejscu. Cena przejazdu w obie strony 1,50 zł. Bilety nabyć można w sekretarjacie przy ul. Garncarskiej nr. 3.

— * **Stow. Porządku Publicznego Poznań — Stare-miasto!** W środę, dnia 1 czerwca o godz. 17,15 zbiórka pd sztandarem przed kościołem na Śródcu, celem wzięcia udziału w uroczystej procesji — Dnia 3 czerwca o godz. 17,15 przy ul. Woźnej. — W sobotę, 4 czerwca o godz. 20 plenarne zebranie w lokalu p. Pohlowej na Chwaliszewie 37. Na porządku obrad wykład drh Łukomskiego na tem.: „Krzyżacy a Polska".

— * **Pokaz racjonalnego i oszczędnego stosowania gazu** w gospodarstwie domowem odbędzie się w środę, 1 czerwca o godz. 17 w Poradni Gazowni Miejskiej, ul. Grobla 15.

— * **35-lecie S. M. P. Poznań — Fara.** W niedzielę, 5 czerwca obchodzi najstarsze Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej pod wezwaniem św. Alojzego Poznań — Fara (dawn. Kat. Tow. Terminatorów) jubileusz 35-lecia istnienia. Uroczystości jubileuszowe zakrojone są na większą skalę i trwać będą od 4 do 12 czerwca br. Komitet wykonawczy z ks. patronem Klauzińskim oraz przewodn. p. Niewiadą Winc. i Zarząd Stow. pracują, aby obchód ten wypadł okazale i by społeczeństwo naszego grodu przekonało się, jak pracuje młodzież z pod znaku S. M. P. Protektorat objął ks. prałat Antoni Stychel, a komitet honor. składa się z znanego obywatelstwa miasta naszego z p. wiceprezydentem dr. Kiedaczem, ks. infułatem Kłosem, ks. prałatem Prądzyńskim na czele.

— * **Wycieczka do Zaniemyśla.** W niedzielę, 5 czerwca urządza Zarząd Obwodu I. Związku Drogerzystów Rzplitej Polsk. wycieczkę familijną do Zaniemyśla na wyspę Edwarda. Wyjazd autobusem z przed hotelu „Bazar" o godz. 8,30 rano. Cena przejazdu w obie strony 6 zł. Udział w wycieczce mogą brać tylko osoby, które poprzednio najpóźniej do 4 czerwca zostały zgłoszone w biurze Związku Drogerzystów Rzplitej Polskiej, Poznań, ulica Nowa 7 za opłatą w wysokości 6 zł.

— * **Któż o tem nie wie?** Któż nie wie, jak ciężkie jest życie, zwłaszcza dzisiaj, gdy o gotówkę trudno, o pracę również, a nieuniknione potrzeby wołają o zaspokojenie? Ale chyba najciężej jest tym, którzy dzisiaj zależą tylko od ludzkiego dobrego serca, starcom, nędzarzom, kalekom i sierotom. Dlatego mimo ciężkich czasów, nie wolno zaniedbywać obowiązku dobroczynności i trzeba w jakiś sposób zebrać fundusze na zaspokojenie głodu licznej a stale wzrastającej rzeszy najuboższych. W tym celu urządzają Panie Stowarzyszenia św. Wincentego a Paulo przy Farze „Wielki Festyn Latowy" w niedzielę, 5 czerwca w ogrodzie Bractwa Kurkowego na Szelągu. Kto przybędzie, zabawi się mile, gdyż w programie wiele niespodzianek, doborowa orkiestra, korowód dzieci itd. Wstęp tylko 30 gr, a dzieci mają wstęp wolny. O poparcie celu szlachetnego i usiłowań prosi szan. obywateli naszego grodu Zarząd.

— * **Turystyka w Jugosławji.** Staraniem Stowarzyszenia Polsko-Jugosłowiańskiego w Poznaniu, wyświetlany będzie w

Poznaniu jugosłowiański film oświatowo-turystyczny. Film będzie wyświetlany w kinie „Uśmiech“ w dn. 1 i 2 czerwca w dwóch seansach o godz. 19 i 20,30.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Nagła śmierć.** Przy ul. Strzeleckiej 12 zasłabł nagle w mieszkaniu p. J. Gabryelewicz, stolarz z zawodu, liczący lat 54. Domownicy przywołali pogotowie lekarskie, lecz wszelkie zabiegi okazały się bezskuteczne, albowiem śp. Gabryelewicz zmarł na skutek udaru serca. (z.)

JARMARKI

— * **Jaraczew,** pow. Jarocin. We wtorek, 7 czerwca odbędzie się jarmark ogólny, na konie, bydło i towary kramne.

Zagadkowa śmierć umysłowo chorej

W lesie państwowym w Małych Bartodziejach w powiecie bydgoskim znaleziono zwłoki mieszkanki Bydgoszczy Anny Behnke. Śp. Behnke zdradzała już od dłuższego czasu objawy choroby umysłowej. Przyczyny śmierci nie stwierdzono. Prawdopodobnie chora błąkała się po lesie i zmarła z wycieńczenia. (kl.

Zabity podczas pracy

Podczas pracy w opalenickiej cukrowni urwała się belka i spadła na urzędnika cukrowni, p. Michała Wierczaka raniąc go ciężko w głowę. Wskutek ciężkiej rany nieszczęśliwy zmarł w kilka godzin po wypadku. (kl)

Utonięcie podczas kąpieli

W kanale w pobliżu majątku Janowic utonął 20-let. mieszkaniec wspomnianej wsi Józef Górski. Śp. Górski kąpał się w kanale, zasłabł i nieznajdując pomocy — utonął. (kl)

Samobójstwo

W Nowym Tomyślu powiesił się 30-letni robotnik Stanisław Papelbaum z Nowego Tomyśla. Powodem samobójstwa były ciężkie warunki materjalne, powstałe wskutek braku pracy i nieuleczalna choroba (napady kurczowe), na które tragicznie zmarły cierpiał już od dłuższego czasu. (kl)

Śmierć na gorącym uczynku

W niedzielę, dnia 29 bm., nad ranem zaalarmowano policję, że na posesji p. Splonskowskiego w Gnieźnie przy ulicy Mieczysława 14 a pod parkanem leży mężczyzna około lat 20 z postrzeloną głową.

Dochodzenia wykazały, że przy ul. Mieczysława 14 a rodzina Splonskowskich posiada nieruchomość, składającą się z ogrodu, domu mieszkalnego i warsztatu radjomechanicznego pod nazwą „Elektra“. Dom mieszkalny zajmował tylko jeden z synów Splonskowskiego, Karol. Na noc przechowywano tu radjoaparaty przed obawą kradzieży.

W nocy z soboty na niedzielę Karol Splonskowski położył się do snu około godziny 24. Około 0,30 usłyszał podejrzane szmery i wyduszenie szyby w jednem z okień parterowych. — Splonskowski momentalnie zerwał się na nogi i spostrzegł przy oknie manipulujących 3 osobników. Aby spłoszyć wkradających się, dał na postrach jeden strzał z floweru, poczem zaraz wszystko się uspokoiło. W mniemaniu, że sprawcy zbiegli, Splonskowski położył się na spoczynek. Nad ranem, gdy Splonskowski udał się do ogrodu, ujrzał leżącego człowieka, niedającego już znaku życia. Zalarmowana policja ustaliła, że chodzi o niejakiego Stanisława Nowaka, zamieszkałego przy ul. św. Wawrzyńca 29, lat 21, notowanego złodzieja, który w ubiegłym tygodniu wypuszczony został dopiero z tutejszego więzienia. Nowak widocznie z 2 jeszcze innymi wspólnikami usiłował się włamać do ubikacji Splonskowskiego, gdzie były przechowane aparaty radjowe i przy tej sposobności otrzymał fatalny postrzał, który trafił go w głowę, tak, że śmierć nastąpiła niebawem.

Mylne są pogłoski, jakoby Nowaka zastrzelono z tego powodu, że do ogrodu udał się po agrest. Policja wszczęła obecnie dochodzenia za 2 dalszymi wspólnikami denata. (br)

Zapisy na członków wspierających T. C. L. przyjmują wszystkie redakcje miejscowych pism. Biura Zarządu T. C. L. znajdują się przy ul. św. Marcina 37, tel. 10-50, gdzie przyjmuje się zapisy na członków.

O. W. P. na straży kresów zachodnich

Manifestacyjny zjazd Obozu Wielkiej Polski w Międzychodzie

Międzychód, 30 maja.

W niedzielę, 29 b. m. odbył się w Międzychodzie wielki zjazd Obozu Wielkiej Polski, w którym wzięły udział delegacje placówek miejskich i wiejskich powiatu międzychodzkiego w sile 750 ludzi, oraz delegacja powiatowej sekcji O. W. P. w Szamotułach z jej kierownikiem p. Wilhelmim na czele w sile blisko 100 ludzi.

Uczestnicy zjazdu, zebrawszy się w ogrodzie strzelnicy, udali się pochodem przez miasto na nabożeństwo. Na czele pochodu kroczyła orkiestra i umundudowany oddział placówki międzychodzkiej oraz barwny oddział cyklistów. Po mszy pochód blisko tysiąca ludzi przeszedł ulicami miasta, witany owacyjnie przez miejscowe społeczeństwo. Pochód zatrzymał się przed pomnikiem wolności, gdzie po krótkiem przemówieniu red. Fikusa, nastąpiło przy dźwiękach hymnu państwowego złożenie wieńca.

Następnie pochód skierował się do strzelnicy, defilując przed delegatami władz dzielnicowych O. W. P. p. posłem Piestrzyńskim, red. Fikusem i kierownikiem powiatowego wydziału p. Serafinowskim na czele.

O godz. 1 w przepełnionej sali strzelnicy rozpoczęły się obrady zjazdu, zagajone przez kierownika pow. wydziału O. W. P. p. Serafinowskiego. Obradom przewodniczył referent organizacyjny Dzielnicy Zachodniej O. W. P. red. Fikus, wygłaszając na wstępie przemówienie, w którem podkreślił manifestacyjne znaczenie zjazdu wobec wzmagającego się niebezpieczeństwa niemieckiego. Następnie zabrał głos witany gorąco poseł O. W. P. Piestrzyński, poświęcając główną część swego przemówienia omówieniu niebezpieczeństwa niemieckiego i głównych wytycznych programowych O. W. P. Wśród podniosłego nastroju zebrani odśpiewali Rotę.

Zkolei w ogrodzie pod gołem niebem odbył się uroczysty akt odznaczenia godłem organizacyjnem 191 kandydatów, od których przedstawiciele władz dzielnicowych odebrali przerzeczenie organizacyjne.

Imponujący zjazd zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych i krótką odprawą 19 kierowników placówek.

Trzeba zaznaczyć, że miasto Międzychód tak karnego i liczebnie silnego pochodu nie widziało już oddawna. Z okien domów powiewały sztandary narodowe.

(Fotografja nasza przedstawia fragment pochodu w chwili, kiedy karne szeregi O. W. P., witane entuzjastycznie przez publiczność, przechodzą przez Rynek w Międzychodzie).

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— * **Barcin.** (W sprawie targów i jarmarków.) Pomimo pobudowania przez miasto pawiloniku dla lekarza wet. oraz stajni kontumacyjnej, starostwo powiatowe wniosku magistratu o otwarcie targów i jarmarków na zwierzęta racicowe nie uwzględniło, utrzymując teraz po ustawieniu odnośnego pawiloniku, że miasto nie posiada należycie urządzonego targowiska. Decyzja ta wywołała ogólne poruszenie, bowiem targi i jarmarki przy obecnem urządzeniu targowiska odbywają się już od kilkudziesięciu lat. Rozumie się, że targowiska należy udoskonalić. Czy jednak wobec obecnego kryzysu gospodarczego nie dałoby się odczekać lepszych czasów? Czy tak zamierza się zwalczać kryzys i nędzę? (sb.)

— (Z Kółka Rolniczego.) Na rok 1932 ukonstytuował się następujący zarząd: prezes — Stanisław Dąbrowski, wiceprezes — Jan Suliński, sekretarz — Roman Sadłowski, skarbnik — Stanisław Goliwąs, ławnikami — ks. prob. Nowicki, pp. Machowski i Balcerzak.

— (Wybryk natury.) Naczelnikowi stacji kolejowej panu Antoniemu Hildebrandtowi wylęgła się kaczka o 4 nogach.

— * **Czempiń.** (Król kurkowy.) Tutejsze Bractwo Strzeleckie obchodziło w Zielone Świątki swe doroczne strzelanie do tarczy o godność króla kurkowego. Królem został p. Wachowiak, wicekrólem p. Gintrowski, staruszek 70-letni.

— (Włamanie.) W ubiegłym tygodniu włamał się jakiś osobnik do sklepu piekarskiego p. Jaroszyńskiego i to w jasny dzień. Złodziej znalazł w kasie tylko 3 zł, zabrał jednakowoż dużo pieczywa. Jest to już drugi podobny wypadek u p. Jaroszyńskiego.

— (Grube żarty.) Syn p. Rozmarynowskiego poszczuł psem chłopca, syna emeryta kolejowego p. Owsianego. Pies pogryzł chłopca tak, że przywołano pomoc lekarza.

— * **Jaraczew.** (Nowy król kurkowy.) W tegorocznem strzelaniu królem został p. Sobański Bronisław, I rycerzem p. Skibiński Antoni, II rycerzem p. Majsnerowski Andrzej.

— * **Kcynia.** (Zgon zasłużonego profesora.) Seminarjum nauczycielskie im. K. Libelta poniosło bolesną stratę w dniu Bożego Ciała przez zgon ś. p. Władysława Dumańskiego, znakomitego nauczyciela szkoły ćwiczeń i wychowawcy młodzieży seminaryjnej. Zmarły urodził się w r. 1883 w Miechocinie, w pow. tarnobrzeskim. Po ukończeniu studjów pracował jako nauczyciel i kierownik szkoły od r. 1904 w pow. tarnobrzeskim, od r. 1919 w pow. wągrowieckim w Czesławicach, wreszcie od r. 1923 w seminarjum nauczycielskiem w Kcyni. Na ostatniem stanowisku rozwinął działalność bardzo owocną, prowadząc poza głównemi obowiązkami kasę oszczędności i sklepik dla dziewy, opiekując się bibljoteką szkoły ćwiczeń, organizując wycieczki i zabawy dla dziatwy, przewodnicząc kandydatom stanu nauczycielskiego w praktyce pedagogicznej. Ponadto wielce zasłużył się jako prezes lokalnego komitetu T. C. L., przyczyniając się do powiększenia księgozbioru i krzewienia czytelnictwa wśród szerokich rzesz. Zmarł po krótkich a ciężkich cierpieniach w lecznicy miejskiej w Bydgoszczy. Wyprowadzenie zwłok nastąpiło w niedzielę z kaplicy seminarjum na miejsce wiecznego spoczynku.

— * **Modrze** pow. poznański. (Odznaczenie.) Na ostatnim zjeździe delegatów S. M. P. w Poznaniu odznaczony został Związk. Krzyżem Zasługi prezes p. Józef Jakubowski. — Zaznaczyć wypada, że w roku ubiegłym odznaczeni zostali Krzyżami zasługi ks. prob. Dzierzkiewicz i A. Baczkowski. (kj.)

— * **Ostrzeszów.** (Wielki zjazd śpiewaczy). Jak zapowiedziano odbędzie się tu w przyszłą niedzielę zjazd towarzystw śpiewaczych VII okręgu, połączony z konkursem i popisami. Zarząd okręgowy opublikował odezwę, w której podkreśla znaczenie tego święta pieśni dla kultury narodowej. Popisy chórów w popołudniowym programie poświęcone są specjalnie twórczości St. Moniuszki i będą bardzo ciekawe.

— (Przejechany przez własną lekkomyślność.) 3-letni syn p. Andrzeja Gorgolewskiego z Ostrzeszowa uwiesił się u przejeżdżającego wozu, przyczem w obracające się koła dostała się noga i łamiąc ją, wyrwała mu ją ze stawu, kalecząc mu ciało. Z bólu bezprzytomnego chłopca przewieziono do operacji do szpitala w Ostrowie.

— (Z gimnazjum.) Odbyło się tu zebranie Komitetu Rodzicielskiego, zwołane pod wrażeniem rozpowszechniającej się wiadomości, jakoby magistrat m. Ostrzeszowa zamierzał zlikwidować gimnazjum miejskie. W uchwalonej rezolucji komitet zwrócił się do korporacyj miejskich z apelem, aby utrzymać gimnazjum.

— (Matura w seminarjum nauczycielskiem.) W Państwowem Seminarjum Nauczycielskiem odbył się egzamin dojrzałości. Do egzaminu stanęło 28 kandydatów, wychowanków seminarjum i 3 eksternistów. Z tych 31 kandydatów zdało egzamin 21. (op.)

— * **Szamotuły.** (Ci, dla których Polska zaczyna się od maja 1926 r.) Od odzyskania niepodległości rokrocznie podczas procesji Bożego Ciała ratusz szamotulski za staraniem ś. p. burmistrza Scholla dekorowano girlandami i flagami. Dziwiło wszystkich obywateli miasta i okolicy, że w tym roku podczas procesji na ratuszu nie powiewały chorągwie i nie przybrano go w zieleń. Zdziwienie było tem większe, że w korporacjach miejskich zasiadują wyłącznie Polacy - katolicy, a niektórzy z nich należą do reprezentacji parafjalnej. Czyżby mieli w tym wypadku kierować się względami oszczędnościowemi?! Pamiętamy jednak, że na różne galówki „imieninowe“ ratusz szamotulski jest rzęsiście iluminowany i udekorowany zewnątrz i wewnątrz. — Zwracał również uwagę fakt, że okna Państw. Monopolu Spirytusowego w mieszkaniu jego kierownika p. Korwin - Szymanowskiego, mieszczące się tuż przy drugim ołtarzu procesyjnym w rynku, były gołe. Nic tedy dziwnego, że niektórzy przypuszczali, iż tam Żydzi mieszkają... (sc.)

— * **Zduny.** (Procesja Bożego Ciała.) Procesja Bożego Ciała wypadła tutaj, jak zwykle bardzo imponująco. Podziw ogólny wzbudził karny oddział O. W. P., który po raz pierwszy pokazał się publicznie na ulicach miasta. Placówka O. W. P. rozwija się, trzeba stwierdzić przy tej sposobności, bardzo pomyślnie. (s. z.)

Dwie stodoły pastwą płomieni

W Izdebnie i Jabłonowie w powiecie międzychodzkim w majątkach p. Elżbiety Hantelmann spłonęły równocześnie dwie stodoły ze zbożem i młocarnia parowa. Stodoły i młocarnia ubezpieczone były na łączną sumę 17 tys. dolarów. Straty pogorzelowe ocenia się na 80.000 złotych. W celu stwierdzenia przyczyny powstania pożaru delegowano na miejsce specjalnego wysłannika służby śledczej. (kl.)

Nadużycia w Funduszu Bezrobocia w Zdunach

Filar miejscowej „sanacji“ i prezes „Strzelca“ defraudantem

Zduny, 29 maja.

Prezes „Srzelca“ Jan Jeziorny, główny filar tut. „sanacji“, zatrudniony w magistracie jako urzędnik stanu cyw. i Funduszu Bezrobocia ulotnił się przed 4 dniami w niewiadomym kierunku.

Okazuje się, że w kasie Funduszu Bezrobocia są poważne braki, które obecnie bada specjalna komisja z Poznania. Manipulacje p. Jeziornego polegały na tem, że zwlekał z wypłatą zasiłków bezrobotnym, tłumacząc im, że „pieniądze z Poznania jeszcze nie nadeszły“.

Przy rewizjach braków nie zauważono, gdyż talony kwitowe były podpisane. Obecnei okazuje się, że duża część tych podpisów jest sfałszowana.

W związku z wykrytemi nadużyciami, policja otrzymała rozkaz aresztowania p. Jeziornego.

Wysokości nadużyć jeszcze nie stwierdzono dokładnie. Wśród bezrobotnych panuje ogromne rozgoryczenie. (s. z.)

SPORT

Zwycięstwo Polski

Pokonaliśmy Jugosławję w piłce nożnej 3:0 (0:0).

Zagrzeb 29. 5. (Tel. wł.). W obecności przeszło 20 tys. widzów odbyło się dziś rewanżowe międzypaństwowe spotkanie Polska i Jugosławja, oczekiwane przez całą Jugosławję z ogromnem zainteresowaniem, bowiem nasi pobratymcy chcieli się koniecznie zrehabilitować za poniesioną w ubiegłym roku w Poznaniu wysoką porażkę. Tym razem również się im nie udało i musieli uznać wyższość naszego zespołu, który w zupełności na zwycięstwo nawet w wyższym nieco stosunku — zasłużył.

Drużyna polska wystąpiła w ustalonym składzie, przez kapitana związkowego p. Kałużę, a mianowicie: Otfinowski — Martyna i Bułanow — Kotlarczyk II, Wilczkiewicz i Mysiak — Riesner, Pazurek I, Nawrot, Ciszewski i Bator. Rezerwowi (Koszewski, Szaller i Herbstreich) nie byli czynni w czasie meczu. Zespół gospodarzy grał coprawda bez swych szwajcarskich internacjonałów, którzy byli niezbędni w klubach, do jakich należą i te nie chciały ich puścić. Jednak ta sama drużyna przed niespełna miesiącem przegrała tylko nieznacznie z Hiszpanją (2:3) w Oviedo i z Portugalją (1:2) w Lizbonie, dwoma narodami posiadającemi wyrobioną reputację w piłkarstwie. Świadczy to najlepiej o walorach naszych przeciwników.

Sama gra do przerwy była wyrównana i przyniosła wynik bezbramkowy. W tej części meczu na specjalne wyróżnienie zasłużyło nasze trio obronne, a zwłaszcza znakomity Martyna, który nie dopuścił żadnego z napastników przeciwnika do bramki. Atak nasz pracował technicznie zupełnie dobrze, jednak mało skutecznie, grzesząc brakiem przebojowości. Dopiero po zmianie i dzięki fachowej poradzie kapitana sportowego p. Kałuży zmienił taktykę, walcząc z większą żywiołowością. To też w tej części Polacy górowali zdecydowanie. Prowadzenie uzyskał w 21 min. Nawrot. Ten sam zawodnik już w pięć minut później strzelił drugą bramkę. Trzecią natomiast uzyskał Ciszewski na trzy minuty przed końcem.

Zwycięstwo Polski było tak zasłużone i wywalczone elegancką grą, że tłumnie zgromadzona publiczność powitała je rzęsistemi oklaskami. Wogóle przyjęcie naszej drużyny było wspaniałe, a Jugosłowianie prześcigali się wprost w gościnności i uprzejmości, składając na każdym kroku dowody szczerej sympatji. Mecz prowadził bez zarzutu p. Stepanowski z Czechosłowacji.

Karygodna eskapada

Nadzwyczajne walne zebranie P. Z. H. L. uznało za szkodliwą dla sportu polskiego wyprawę hokejową do Lake Placid.

Zebranie to oczekiwane z tak dużem zainteresowaniem z powodu skandalicznego postępowania kierownictwa ekspedycji olimpijskiej w Stanach Zjednoczonych trwało od godz. 10 do 15 i od 18 do 23.

Na początku zebrania zarząd kwestjonował pełnomocnictwa delegatów klubów opozycyjnych, lecz manewr ten się nie udał i już na wstępie zdołano stwierdzić, że opozycja rozporządza mniej więcej 60 głosami przeciw 40 klubów, popierających stanowisko zarządu. Bronili je delegaci „Polonji" — p. Krygier, „Krynickiego Tow. Hok." — dr. Biega, „TKS" — Szczerbowski, „Pogoni" — dr. Filipek oraz p. Popiel były urzędnik P. Z. H. L., który zdołał uzyskać mandaty klubów z Bydgoszczy i Wąbrzeźna.

Sprawozdanie zdawał prezes dr. Polakiewicz, który liczył widocznie na przemęczenie delegatów przedstawiając w czterogodzinnem przemówieniu szczegóły swej niefortunnej eskapady na olimpjadę zimową. Po bardzo burzliwej dyskusji z zarządu ustąpili pp.: Paszkowski, Sachs i Zarzecki, poczem większość delegatów popierających prezesa opuściła salę. Za wnioskiem „AZS" i „Legji" o votum nieufności dla dr. Polakiewicza opowiedziało się 69 głosów przeciw 11, przyczem okazało się, że te 11 głosów reprezentował właśnie p. Popiel. Przyjęto rezolucję treści następującej:

„Zebranie uznaje całą ekspedycję amerykańską za szkodliwą dla sportu polskiego, wyraża votum nieufności kierownikom tej ekspedycji i zwraca się wobec zdekompletowania zarządu do Związku Związków o wyznaczenie komisarza, którego zadaniem będzie zwołanie zwyczajnego walnego zebrania".

Niewątpliwie w konsekwencji tych przeistoczeń w zarządzie P. Z. H. L. zajdą również zmiany w stosunku tego związku do spółdzielni „Sztuczne Lodowisko".

(Tel. wł. — ts)

Mistrzostwa lekkoatletyczne

Jasieńska pobiła rekord polski w kuli. — Turczyk rzucił oszczepem 62.16. — Padło kilka rekordów okręgowych.

Tegoroczne mistrzostwa naszego okręgu prześladuje pewnego rodzaju pech. Pierwotnie miały się one odbyć oddzielnie w klasie B i A, lecz z powodu nieporozumień co do boiska, które nie otrzymano na 22. b. m. — musiano mistrzostwa urządzić w jednym terminie. Podzielono je zatem na sobotę i niedzielę. Tymczasem w sobotę deszcz umożliwił przeprowadzenie tylko biegów, wskutek czego program niedzielny był mocno przeładowany. Z wyników podkreślić należy przedewszystkiem rezultat Turczyka (A) w oszczepie 62.16 m. i skoki o tyczce (3.50 m.), Zakrzewskiego (A) oraz Adamczaka (W) W rozgrywce zwyciężył pierwszy, zadając Adamczakowi pierwszą od wielu lat porażkę. Wynik Turczyka jest nowym rekordym okręgu, gorszym od rekordu Polski zaledwie o 34 cm. Ponadto rezultaty lepsze od rekordów osiągnęli: Jezierski (W) w biegu 400 m. p. płotki (59.8), Hoffmann (W) w trójskoku (12.52). Techniczne wyniki są następujące: 100 m.: 1) Pawlarczyk (A) 11.7, 2) Stefanowicz (W), 2) Wojtkowiak (W); 200 m.: 1) Jezierski 23.4, 2) Pawlarczyk, 3) Stefanowicz; 400 m.: 1) Lesicki (W) 52.4, 2) Marciniec (W), 3) Iwański (W); 1 500 m.: 1) Jakubowski (L) 4.25.4, 2) Robiński (W), 3) Chybiński (A); 5 000 m.: 1) Robiński (W) 16.03.2, 2) Rutkowski (W), 3) Klekotta (W); 10 000 m.: 1) Miałkas (W) 34.11.4, 2) Nowakowski (W); 4 × 100 m.: 1) „Warta" I. (Wojtkowiak, Marciniec, Jezierski, Stefanowicz) 46.4, 2) „AZS" I. (Mierniczak, Pawlarczyk, Radwański, Gruchalska), 3) „Warta" II., 4) „Sokół" I.; 4 × 400 m.: 1) „Warta" I. (Pawlak, Marciniec, Jezierski, Lesicki), 2) „Sokół I., 3) „AZS" I.; 110 m. pł.: 1) Garncarz (S) 19 s., 2) Ciaszczyk (W), 3) Marciniec, 400 m. p. pł.: 1) Jezierski 59.8, 2) Marciniec, 3) Garncarz; skok w wyż: 1) Drzycimski (S) 1.65, 2) Goiński (A) 1.65, 3) Kruszczyński (W) 1.60; skok w dal: 1) Hoffmann (W) 6.37, 2) Drzycimski 6.32, 3) Kaziński (W) 6.11; tyczka: 1) Zakrzewski (A) 3.50, 2) Adamczak (W) 3 50, 3) Gruchalski (A) 3.10 m.; trójskok: 1) Hoffmann 12.52 m., 2) Drzycimski 12.30 m., 3) Kowalski (A) 11 98; dysk: 1) Tilgner (S) 36.65 m., 2) Drzycimski 35.58, 3) Adamczak 35.36; oszczep: Turczyk (A) 62.16 m., 2) Świetlik (W) 48.31, 3) Nowopolski (A) 44.84; kula: 1) Tilgner 13.50, 2) Świetlik 12.72, 3) Drzycimski 12.05; młot: 1) Tilgner (S) 25.54, 2) Drzycimski (S) 19.74 3) Nowopolski (A) 19.40

W wynikach pań podkreślić należy przedewszystkiem rezultaty Jasieńskiej (A), która w pchnięciu kulą pobiła rekord Polski (11.68), a w dysku (32.58 m.), w oszczepie (34.07 m.) poprawiła rekordy okręgu. Poza tem dobrą formę wykazała Świderska (A). Techniczne wyniki przedstawiają się następująco: 60 m.: 1) Kryżanka I. (W) 8.5, 2) Stolarkówna (A), 3) Chudzicka (W); 100 m.: 1) Stolarkówna 14, 2) I. Kryżanka, 3) Chudzicka; 200 m.: 1) Świderska (A) 29.1, 2) Stolarkówna (A), 3) Antkowiakówna (W); 800 m.: 1) Świderska 2:35.6 (rek. okr.), 2) Biegańska (A), 3) Zakrzewska (A); 4 × 100: 1) „AZS" I. (Stolarkówna, Radecka, Świderska i Lanżanka) 56.8, 2) „Warta" I., 3) „AZS" II.; 4 × 200 m.: 1) „AZS" I. 2:02.8, 2) „Warta" I., 3) „AZS" II.; skok w wyż: 1) Łukanowska (A) 1.27, 2) Jasieńska (A) 1.27, 3) Gampfówna (A) 1.22 m.; skok w dal: 1) Jasieńska 4.27, 2) Świderska 4.19, 3) Chudzicka 4.10; w dal z miejsca: 1) Jasieńska 2.26, 2) I. Kryżanka 2.20, 3) Lanżanka 2.18; dysk: 1) Jasieńska 32.58 (rek. okr.), 2) S. Kryżanka (W) 29.88, 3) Hildebrandtówna (W) 25.48; oszczep: 1) Jasieńska 34.07 (rek. okr.), 2) Lanżanka 30.75, 3) Sommerówna (A) 25.79; kula: 1) Jasieńska 11.68 m. (rek. Polski), 2) S. Kryżanka 9.19 m., 3) Klimczakówna (W) 7.81 m. (ig)

Obrady pływaków

P. U. W. F. nie popiera P. Z. P. — Wybory nowych władz. — Rozgrywki piłki wodnej.

Nadzwyczajne walne zebranie PZP odbyte w niedzielę w Warszawie zgromadziło delegatów klubów z Warszawy, Poznania, Śląska, Krakowa, Wilna i Lwowa.

Sprawozdanie zarządu złożył p. Semadeni podając przyczyny zwołania walnego zebrania. Ustępujący zarząd przy obecnej konjunkturze finansowej nie czuł się na siłach prowadzić pracę dalej i w związku z całkowitą niemożnością wywiązania się z zadań, które nałożyło na niego ostatnie walne zebranie, postanowił ustąpić. W obszernej dyskusji krytykowano w ostrych słowach postępowanie Państw. Urz. Wych. Fiz. wydatnie popierającego warszawską „Legję" przez oddanie jej pływalni, a nie udzielającego pomocy dla P. Z. P. W uchwalonej rezolucji wyrażono uznanie ustępującemu zarządowi aprobując zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania i zalecono nowym władzom w razie nieuzyskania pomocy państwowej ograniczyć tegoroczny program do minimum. Po udzieleniu absolutorjum wybrano nowe władze w składzie pp.: prezes — Polakiewicz, wiceprezesi — płk. Engel i dr. Raskin; sekretarz — Andrzejewski, członkowie: — Domosławski, mjr. Stepkowski, Zawistowski, Frenzel, Lewicki, Mosin i Junosza-Dąbrowski. Kapitanem sportowym został p. sędzia Semadeni.

P. Z. P. ustalił sposób rozgrywek piłki wodnej o mistrzostwo Polski po konferencji zainteresowanych towarzystw. Kluby grupy ligowej („AZS", „Cracovia", „Unja", „EKS" Makkabi" i „Hakoah") rozegrają zawody każdy z każdym po jednym razie, a nie po dwa jak poprzednio projektowano. Zawody te odbędą się w ten sposób: 5, 6 i 7 lipca zjeżdżają do Warszawy „Unja", „Cracovia" i „Makkabi" by rozegrać cztery mecze. 9 i 10 lipca „E. K. S." i „Hakoah" Bielsko udają się do Krakowa by odbyć spotkania z „Cracovią" i „Makkabi; 16 i 17 lipca „AZS" i „Unja" wyruszają na Śląsk by walczyć z „EKS" i „Hakoahem" na zmianę. Terminy meczów „AZS" i „Unja" oraz lokalnych „Makkabi" z „Cracovią" i „EKS" z Hakoah" ustali się osobno. W Poznaniu zatem nie odbędzie się żadne spotkanie, gdyż „Unja" z powodu wysokich kosztów zrezygnowała ze sprowadzenia przeciwników. Ostatnie dwa kluby automatycznie spadają z ligi.

(Tel. wł. — ts)

Znów dwa rekordy

Heljasz poprawił swój w kuli na 15.195 i Kusociński na 1 000 m. uzyskał 2:31.2.

W zawodach organizowanych z udziałem uczestników obozu przedolimpijskiego w Warszawie osiągnięto następujące wyniki: kula: Heljasz 15.195 m. (rek. Polski), 2. Siedlecki (Leg.) 13.67, 3. Kałuba (AZS) 12.80 m; dysk: 1. Heljasz 44.30 m., 2. Siedlecki 41.71, 3. Kozłowski (Leg.) 41.49. Oszczep: Mikrut (W) 59.83 m., 2. Szydłowski (AZS) 52.30 m: skok w wyż: 1. Pławczyk 1 80 m., 2. Waryszewski (Orzeł) 1.65 m.; skok w dal: 1. Nowak (Cr.) 6.93 m., 2. Sikorski (Stad.) 6.81 m.; 1 000 m.: 1. Kusociński (Warsz.) 2:31.2, bijąc tem samem rekord Polski, lecz po zaciętej walce z Kuźnickim (AZS) 2:32 (również czas lepszy od rekordu); 500 m.: 1. Kostrzewski (AZS) 1:08 (rek. Żubera wyrównany). 2. Miller (AZS); 3 000: 1. Puchalski (Legja) 9:05.2, 2 Koniarek (Sarm.); 200 m.: 1. Trojanowski II (Pol.) 23:8, 2. Sikorski, 3. Łada. W rzucie dyskiem u pań Weissówna uzyskała wynik 40.09 m. (Tel. wł. — ts)

Automobilizm

W wielkim wyścigu na Nuerburgring pod Kolonją zwyciężył w klasie wozów wyścigowych (14 okrążeń 319, 340 klm.) Caracciola na „Alfa Romeo" w czasie 2 g. 48:22.8 (przeciętna 113.78 klm.), 2 Dreyfuss (Francja) na „Bugatti" 2 g. 48.44 (113.55 klm.); 3. Brauchitz na „Mercedes Benz" 2 g. 53.18.6; 4. Stuck na „Mercedes Benz" 2 g. 57:50.6; 5. Chiron na „Bugatti" 2 g. 58:06. Ostatni na początku przez kilka pierwszych okrążeń trzymał się czołowej grupy, lecz wskutek defektu w maszynie stracił zbyt wiele czasu i już nie zdołał wszystkiego nadrobić. (Tel. wł.)

Lekka atletyka

Mistrzostwa okręgu śląskiego w Król. Hucie przyniosły następujące wyniki: 100 m.: Czyż (Stad.) 11.1; 200 m.: Czyż 22.8 (rek. śl.); 400 m.: Rzepuś (St.) 52.2; 800 m.: Rzepuś 2:01.8; 1 500 m.: Rakoczy (Pog.) 4:15; 3 000 m.: Hartlik (Stad.) 9:12 (rek. śl.); 5 000 m.: Hartlik 15:52 (rek. śl.); skok w wyż: Kraemecke (St.) 1.67 m.; w dal: Elfel (Pog.) 6.01 m.; kula: Zajusz (St.) 12.87 m.

Mistrzostwa okręgu krakowskiego przyniosły następujące wyniki: panowie: 100 m.: Ropa (Cr.) 11 sek.; 200 m.: Ropa 24 s.; 400 m.: Drozdowski (Cr.) 53; 800 m.: Kosiarz (Cr.) 2:06; 150 m.: Fiałka (Cr.) 4:28.4; skok w wyż: Ropa 1.58 m.; kula: Buchała (Cr.) 10.98 m.; oszczep: Buchała 54.43 m.; młot: Wróż (Cr.) 33.58 m.; tyczka: Feig (Mac.) 2.59 m.; 10 000 m.: Plaga (Leg.) 36:29; 4 × 100 m.: „Cracovia" 50.4; 4 × 400 m.: „Cracovia" 3:46.2. Panie: 100 m.: Gottliebówna (Mac.) 13.3; 200 m.: Gottliebówna 28.4; 60 m.: Gottliebówna 8.2; dysk oburącz: Huzarówna (Cr.) 39.70 m; dysk dowolnie: Czerska 25.60 m; oszczep oburącz: Freiwaldówna (Mac.) 32.95 m.; oszczep dowolnie: Gurkowska (L.) 22.70; kula dowolnie: Nadrajówna (L.) 8,70 m.; kula oburącz: Freiwaldówna 14.51 m.; 800 m.: Gurkowska 2:45; 80 m. pł.: Freiwaldówna 17:2; 4 × 400 m: „Makkabi" 55.4 (r. okr.); 4 × 200 m.: „Makkabi" 2:01.2 (rek. okr.). W ogólnej punktacji zwyciężyła wśród panów „Cracovia" w konkurencji pań — „Makkabi".

Mistrzostwa okręgu łódzkiego przyniosły następujące wyniki: 100 m.: Szmat (IKP.) 11.8; skok w dal: Szmat 6.03 m.; w wyż Bystry (Zj.) 1.60 m.; kula: Miller (ŁKS) 11.65 m.; młot: Miller 34.03 m.; oszczep: Bobiński (ŁKS) 50.36 m.; tyczka: Majewski (IKP) 2.50 m.; dysk: Sas (ŁKS) 34.30 m.; trójskok:Bobiński 12.24 m. W ogólnej punktacji: 1. „ŁKS" 22 p., 2. „IKP" 12 p., 3. Krusche - Ender 8 punktów. W ogólnej punktacji klasy B: 1. „IKP" 26 pkt., 2. „Zjednoczeni" 25 pkt., 3.„Krusche-Ender" 21 punktów. (Tel. wł — wk)

Piłka nożna

Spotkania międzymiastowe. Warszawa — Poznań i Warszawa 3:3 (1:1). Mecz przerwano na 12 min. przed końcem z powodu ulewy i zupełnie rozmokłego boiska „Polonji". Warszawa mimo tego, że wystąpiła bez zawodników, grających w reprezentacji Polski była drużyną lepszą i prowadziła już 3:1. Jednak piękny finisz Poznania przyniósł gościom wynik nierozstrzygnięty. Gospodarze mieli znaczną przewagę w polu, nie umieli jej jednakże cyfrowo uwidocznić, operując dalekiemi, wysokiemi strzałami wyłapywanemi pewnie przez Fontowicza. W 34 min. lewoskrzydłowy Mazgaj ślicznym strzałem uzyskuje prowadzenie, lecz już 6 minut później po wolnym, wykonywanym przez Szczepaniaka Łańko pakuje piłkę główką do siatki wskutek taktycznego błędu Fontowicza. Po przerwie w 2 min. gospodarze uzyskują prowadzenie przez Szczepaniaka również z powodu błędu Fontowicza. Stopniowo drużyna gości coraz mocniej naciera i częściej dochodzi do głosu, lecz marnuje nawet najdogodniejsze pozycje podbramkowe. W 12 min. Łanko biegnąc z piłką potyka się czem dezorjentuje Fliegera, który nie stawia żadnych przeszkód i pozwala mu strzelić bramkę Poznań jednak nie opada na duchu i niebawem zdobywa dwie bramki w 20 i 34 min. przez Kniołę po ładnych przebojach Sędziował p. mjr. Loth. Widzów zebrało się tylko 1 500 osób. Gra była prowadzona obustronnie na wysokim poziomie i bardzo interesująca, zwłaszcza w drugiej połowie kiedy Poznań przypuścił generalny atak. W drużynie Warszawy na wyróżnienie zasługuje Łańko, w zespole Poznania — cały napad zwłaszcza pod koniec.

Kraków: Kraków i Warszawa 4:2 (1:1). Zasłużone zwycięstwo odnieśli gospodarze nad zespołem stolicy, która swą silniejszą drużynę wystawiła przeciw Poznaniowi. Grę rozpoczynają Krakowianie i początkowo przeważają lecz brak zrozumienia w ataku, zestawionym z różnych klubów, nie pozwala im tej przewagi uwidocznić. W 6 min. sędzia dr. Lustgarten za dotknięcie piłki ręką dyktuje karny dla Warszawy, którego goście nie wykorzystują. Dopiero w 30 min. uzyskują oni prowadzenie po ładnym przeboju Kotkowskiego, lecz już 10 min. później wyrównuje Kraków przez Zielińskiego i wynik ten utrzymuje się do przerwy. Po zmianie stron w 6 min. Warszawa zdobywa punkt przez Kotkowskiego poczem robi zasadniczy błąd i cofa jednego z łączników do pomocy, ograniczając się do obrony. Gospodarze uzyskują odtąd przewagę. W 25 min. za faul na Smoczku sędzia dyktuje rzut karny, który wykonuje Pająk. Piłkę wybija bramkarz, lecz nadbiegający Smoczek pakuje ją do siatki. W cztery minuty później również Smoczek strzela trzecią bramkę a na krótko przed końcem — czwartą. Był on najlepszy na boisku. Dobrze poza tem spisywali się Zieliński i Lasota. W drużynie gości wyróżnili się Kotkowski, Jelski i Seichter. (Tel. wł. — ks)

Lublin — Siedlce i Lublin 1:0 (1:0). Mecz odbył się z okazji 10-lecia Lubelskiego O. Z. P. N. Drużyna Siedlec składała się z graczy „22 p. p." i miała przewagę. (Tel. wł.)

Łódź. Lwów i Łódź 0:0. Mecz toczył się pod znakiem lekkiej przewagi Łodzi, której atak jednak zawodził pod bramką. Goście wynik w dużej mierze zawdzięczają bramkarzowi Albańskiemu. Sędziował p. Wardęszkiewicz. (tel. wł.)

Wyniki zagraniczne: Czechosłowacja i Holandja 2:1 (1:1). Z trudem wywalczone zwycięstwo gości, którzy mieli nieznaczną przewagę. Wyróżnili się obustronnie bramkarze. Sędziował Bauwens (Niemcy).

Tennis

Mistrzostwa Warszawy. Ćwierćfinały gier pojedyńczych Wittmann i Popławski 7:5, 6:4; Warmiński i Tomczyński 6:4, 4:6, 6:3; Eichner (Berlin) i Marszewski 6:0, 6:4; Hebda i Liebling 6:4, 6:0; półfinał: Hebda i Eichner 6:2, 6:3; Warmiński i Wittmann 3:6, 6:1, 6:3; finał: Hebda i Warmiński 6:2, 11:9, 6:3. Podyńcze pań: półfinał: Jędrzejowska i Lilpopówna 6:1, 6:2; Horn (Niemcy) i Volkmerówna 6:1, 6:3; finał: Horn i Jędrzejowska 7:5. 4:6, 6:2. Podwójne panów: półfinał: Tłoczyński i M. Stolarow oraz Liebling i Goldstein 6:4, 6:4, Hebda i Eichner oraz Warmiński i Popławski 6:3, 3:6, 7:5; finał: M. Stolarow i Tłoczyński oraz Eichner i Hebda 7:5, 6:4, 8:6. Gry mieszane: półfinały: Horn i Eichner oraz Lilpopówna i Hebda 6:1, 6:2; Jędrzejowska i Tłoczyński oraz Volkmerówna i Popławski 7:5, 4:6, 6:1; Jędrzejowska i Tłoczyński oraz Horn i Eichner 9:7, 9:7.

(Tel. wł. — ts)

W mistrzostwach międzynarodowych Francji zdarzył się nienotowany od kilku lat wypadek: Oto w podwójnej panów, która to konkurencja była słabą stroną gospodarzy, doszło tym razem do półfinału aż trzy pary francuskie i jedna angielska. O zwycięstwie Cocheta i Brugnon w pierwszym półfinale już podawaliśmy; w drugim Boussus i Bernard (po zwycięstwie nad Amerykanami Wood i Mangin 6:4, 6:4, 6:4) pokonali rodaków Borotrę i Gentien. W finale jednak jednak ulegli oni starym wygom, świetnie zgranemu zespołowi Cochet i Brugnon 4:6, 6:3, 5:7, 3:6; najlepszy był Boussus, natomiast jego partner spisywał się znacznie słabiej. — W pojedyńczych z ogromnem zainteresowaniem oczekiwano występu Lacoste'a. Okazało się, że daleko mu jeszcze do dawnej formy z przed trzech lat. Mimo dobrej techniki nie posiada już tej regularności uderzeń, jaką pokonywał wówczas najgroźniejszych przeciwników. Już w pierwszem kole musiał on walczyć aby zwyciężyć mało znanego Czecha Krasny'ego, a w drugiem dopiero w pięciu setach wygrał ze słabym Rosjaninem Rodzianką 6:1, 6:3, 4:6, 3:6, 6:1. (Tel. wł.)

Turniej o mistrzostwo Poznania, który jak wiadomo rozegrany zostanie w dniach od 1 do 5 czerwca na kortach AZS zapowiada się bardzo ciekawie. Z zamiejscowych prócz Tłoczyńskiego zgłosili się również bracia Stolarowowie, Hebda, Nawratil, Horain, Lilpopówna i Junżanka.

Życie organizacyjne

Z poznańskiego „OKS". Od dłuższego już czasu w poznańskim Okręgowem Kolegjum Sędziów piłkarskich można było zauważyć pewne tarcia o czem pisaliśmy z okazji walnego zebrania PKS w Warszawie. Tarcia te spotęgowały się z chwilą objęcia prezesury przez p. Nawrockiego. Doszło wreszcie do tego, że zarząd POZPN musiał zerwać stosunki z miejscowem kolegjum sędziów. Z różnych niefortunnych posunięć zarządu OKS wymienić należy chociażby skreślenie z listy członków jednego z sędziów, o czem zawiadomiono ogół w dość niezwykłej formie przez szereg miejscowych dzienników. Zarząd PKS tego skreślenia nie potwierdził, a nie widząc innego wyjścia wysłał swych delegatów pp. Rutkowskiego oraz mjr. Budzianowskiego, którzy w niedzielę rozwiązali zarząd OKS mianując komisję komisaryczną w osobach pp. Krajny A., Paczkowskiego i por. Papisia oraz jako zastępcę p. Brzezińskiego Rudolfa.

Proroczy sen radjosłuchacza polskiego

Wizja zamordowanego dziecka Lindbergha

Biuletyn Radja Polskiego donosi co następuje:

Dookoła zamachu na dziecko Lindbergha, „dziecko narodu", jak je nazwano w Ameryce, wytworzyła się atmosfera niebywałej sensacji prasowej, jak się obecnie pokazuje, podsycanej sztucznie przez spekulanta Curtis, bogatego przemysłowca i męża zaufania Lindbergha. Spekulując na miłości rodzicielskiej z jednej strony i na żądzy chciwych na sensację dzienników, Curtis brał pieniądze od Lindbergha i od redakcji za fantastyczne wiadomości przez siebie samego zmyślone. Dwa i pół miesiąca trwały poszukiwania dziecka, puszczone były w ruch policyjne aparaty śledcze na całym świecie, a zwłoki małego Lindbergha, zakopane w ziemi spoczywały w odległości zaledwie paru kilometrów od domu w Hopeville, skąd dziecko porwano.

W niespełna dwa tygodnie po dokonaniu zamachu na dziecko, do „Skrzynki pocztowej" Polskiego Radja wpłynął z Lublina list następującej treści:

„Szanowne Radjo! Słuchając kilkakrotnie przez radjo i czytając w gazecie o porwaniu synka Lindbergha, przejąłem się tem bardzo. Współczuję rodzicom, gdyż sam jestem ojcem dzieciom, odczuwam tę straszną boleść i ciągle noszę się z myślą o tem wydarzeniu. Pewnego dnia miałem sen, że dziecko to jest zamordowane, że leży blisko domu i że prosi mnie żeby zawiadomić kogo trzeba, aby je ratowano. Sen ten powtórzył mi się jeszcze kilka razy, a że już miałem takie zdarzenia, że moje sny się sprawdzały jawnie i dobitnie, a były to sny poważne, więc może i ten okaże się prawdziwy. Bardzo jest możliwe, że ktoś dziecko zamordował i rzucił gdzieś blisko domu. Niekoniecznie mógł to zrobić człowiek obcy. Straszne to i bolesne. Może Szanowne Radjo w jakiś sposób doniesie tę wiadomość czy to państwu Lindbergh, czy też tamtejszym władzom. Nazwiska swego nie podaję, bo może to komuś będzie się wydawało dziwne albo i niemądre. Ale proszę tego nie bagatelizować, lecz w jakiś sposób donieść to do Ameryki.

J. P. Lublin, 14 marca 1932 r.,

Listu tego oczywiście „Skrzynka pocztowa" nie ogłosiła najpierw dlatego, że był podpisany tylko literami, a nie imieniem i nazwiskiem, a potem że nie przywiązywano większej wagi do tego oświadczenia. Z tego również powodu nie uczyniono zadość wyrażonemu w liście życzeniu porozumienia się z Lindberghiem. Zresztą jakże można stroskanym rodzicom, którzy nie stracili jeszcze nadziei odnalezienia swego ukochanego dziecka, zakomunikować tak straszną, w dodatku tylko na sennem widziadle opartą, nowinę! Dopiero teraz, gdy już dzienniki ogłosiły nagą prawdę, która najzupełniej zbiega się z tą, jaką pan J. P. z Lublina ujrzał we śnie, ciekawy ten objaw telepatji, opartej na radjowem promieniowaniu mózgu ludzkiego, zasługuje ze wszech miar na uwagę badaczy metapsychicznych zjawisk.

Zgon pretendenta do tronu angielskiego

W jednem z sanatorjum Los Angelos zmarł niedawno najzabawniejszy kombinator naszych czasów „Książę John George Weeting, Rex de Guelph de Windsor, który po długiem życiu, poświęconem głównie nabieraniu lekkomyślnych bliźnich zdecydował się wystąpić jako pretendent do tronu angielskiego.

„Książę" spekulował z początku z powodzeniem na snobizmie i tytułomanji społeczeństwa amerykańskiego. Przeholował jednak parę razy tak wyraźnie, że stał się odtąd jedynie pośmiewiskiem.

Talenty Weetinga i ambicje były bardzo różnorodne. Utrzymywał, że jest synem króla angielskiego Edwarda VII z morganatycznego małżeństwa, jednakowoż błękitna krew nie przeszkadzała mu wcale występować w roli znachora. Wielostronność jego była nadzwyczajna. Przez czas pewien utrzymywał, że znalazł sposób leczenia raka, potem twierdził, że odkrył lekarstwo na gruźlicę. Znane mu też były jakoby sposoby zażegnania epidemji cholery, a leczenie warjatów uważał za rzecz najłatwiejszą.

Młodość tego ciekawego osobnika tonie we mgle tajemnicy. Wiadomo jednak, że w pewnym okresie swego życia służył w jednym z pułków stacjonowanych w Indjach, poczem wypłynął w Ameryce, jako „profesor Gulf Morman". Jego jedyne pokrewieństwo z królem Edwardem polegało chyba na tem, że przez czas jakiś był niezupełnie dobrowolnym gościem w jednem z tak zw. „królewskich więzień" angielskich. Z chwilą zgonu Edwarda VII nadeszła chwila właściwa, w której książę Weetin wyjawił tajemnicę swoją całemu światu.

Wystosował wówczas odpowiednie orędzie przedewszystkiem do „obu izb parlamentu angielskiego", potem do „narodu angielskiego", wreszcie do „wszystkich obywateli cywilizowanego świata". W tym ostatnim manifeście m. in. dziękował wszystkim, którzy „prywatnie bądź za pośrednictwem prasy wyrażali mu swe współczucie z racji ciężkiego ciosu, którym podobało się Opatrzności dotknąć nas i cały naród brytyjski".

Przed jakiemiś 20 laty „książę" zwrócił na siebie uwagę Stanów Zjednoczonych. Założył wówczas towarzystwo, dla którego wynalazł arystokratycznie brzmiący tytuł „Hermelin - Klub". W zamian za wpisowe w wysokości 100 dolarów można było zostać członkiem stowarzyszenia, uzyskując tem samem jakoby prawo do przedstawienia na dworze angielskim. Wielu Amerykanów zdawna wzdychało do tego zaszczytu. To też „Hermelin" cieszył się przez jakiś czas wielkiem powodzeniem. Założyciel rozwijał dalej swą myśl i twierdził, że klub dąży do tego, by w każdem większem mieście Ameryki i Anglji, otworzyć własne arystokratyczne lokale, gdzie członkowie mogliby się zbierać spokojni, że powojenni nie będą mogli ich tu dosięgnąć.

Śmierć dziwaka nastąpiła w okolicznościach równie oryginalnych, jak jego całe życie. Jeszcze na parę godzin przed zgonem oświadczył, że król Jerzy wkrótce utraci tron, a wtedy nastanie jego upragniona godzina. Dalej zapowiedział najdalej w roku 1935 powrót Chrystusa na świat. Wkrótce potem zasnął. Żona jego twierdziła, że to nie śmierć, lecz stan „utajonego życia", z którego we właściwej chwili się przebudzi. Wdowa utrzymywała dalej, że mąż jej już pięć razy zapadał w analogiczny sen, poczem budził się i miewał wizje i objawienia.

Pomimo, iż trzej lekarze zgodnie stwierdzili zgon, ciało pozostawało przez 5 dni wystawione na widok publiczny.

Patenty na rośliny

Stany Zjednoczone Ameryki są jedynym krajem, w którym można uzyskać patent na hodowlę pewnych roślin. Kiedy w roku 1930 Amerykanin Luter Burbank poczynił nadzwyczajne doświadczenia na polu uszlachetniania roślin, postanowił rząd udzielać specjalnych patentów na hodowlę poszczególnych gatunków roślin i owoców. Gdyby Burbank był już wtedy posiadał patent na swe nowe wynalazki w kulturze roślin, byłby napewno został miljonerem. Nowa ustawa patentowa odnośnie do ogrodników wchodzi dopiero od niedawna w życie. W ciągu roku wydano dopiero drugi patent na nową roślinę.

Pierwszym opatentowanym kwiatem była stale kwitnąca róża. Drugim niezwykłym wynalazkiem jest owoc podobny do brzoskwini. Już przy czytaniu opisu o nim idzie ślinka na niego. Opatentowana brzoskwinia ma różową skórkę, żółte mięso, jest bez pestki i waży więcej niż pół kila. Zapachem i soczystością przewyższa wszelkie podobne mu owoce. (kw)

Niewidomy matematyk

W ostatnich dniach odbyła się w gmachu uniwersyteckim w Sztokholmie podniosła uroczystość wręczenia dyplomu doktora filozofji młodemu uczonemu szwedzkiemu, Nilsovi Juringiusowi, niewidomemu od urodzenia. Zaznaczyć należy, iż w dziejach uniwersytetów szwedzkich nie było jeszcze wypadku, by niewidomy zdołał uzyskać doktorat filozofji, stanowiący w Szwecji bodaj że najtrudniejszy do osiągnięcia dyplom naukowy.

Praca doktorska Nilsa Juringiusa stanowi nader poważną i oryginalną rozprawę z dziedziny matematyki, ściślej zaś, z dziedziny funkcyj symetrycznych. Po wręczeniu dyplomu młodemu doktorowi, jeden z profesorów wygłosił dłuższe przemówienie w którem zaznaczył, iż rozprawa dr. Juringiusa wykazuje niezwykłą wprost znajomość obszernej literatury przedmiotu.

W odpowiedzi na liczne życzenia i gratulacje, młody doktór odpowiedział w kilku słowach, w jaki sposób zdołał opanować konieczną dla napisania rozprawy literaturę przedmiotu. Otóż wszystkie rozprawy naukowe, niedostępne rzecz prosta, bezpośrednio dla niewidomego, czytała głośno matka dr. Juringiusa, będąca jego „najlepszą sekretarką, pomocnikiem". Na długi szereg miesięcy, matka moja niejako opuściła świat form i barw, by wraz ze mną wędrować po krainach abstrakcyjnych cyfr i funkcyj matematycznych, które ukochać może niewielu ludzi z pośród tych, którzy pełnią zmysłów rozkoszują się światem zewnętrznym. „A zatem — tak zakończył swe przemówienie młody uczony — zarówno rozprawę moją, jak i mój dyplom naukowy zawdzięczam w dużej mierze poświęceniu mej matki, gdyż bez jej pomocy nigdybym sobie nie dał rady z ogromem materjału naukowego, jaki musiałem sobie przyswoić, oraz jaki musiałem mieć ustawicznie pod ręką. Pod tym względem księgą wyciągów i notatek była dla mnie pamięć matki zawsze niezawodna". (k)

Tragedja c. i k. ambasadora

Wiedeńska „Montagszeitung" donosi, że były gubernator Rjeki (Fiume) a następnie ambasador austrjacko-węgierski w Londynie, hrabia Władysław Szapary wezwany został do opuszczenia hotelu, w którym zamieszkał wraz z rodziną i do poszukania sobie innego mieszkania. W ten sposób dowiedziała się opinja Wiednia o tragedji człowieka, który był kiedyś jednym z najpotężniejszych i najbardziej wpływowych ludzi w dawnej monarchji austrjacko-węgierskiej. Ciekawą jest przytem rzeczą, że hr. Szapary jest dalej właścicielem olbrzymich dóbr, przedstawiających wartość conajmniej trzech miljonów szylingów. Dobra te obecnie nie przynoszą jednak żadnych dochodów, a olbrzymi zbiór obrazów jest też tylko kapitałem martwym. Żona jego jest również właścicielką olbrzymich posiadłości, a teraz musi mieszkać wraz z mężem w jednym pokoju, gotować na prymusie dla siebie, męża i dziecka, sama sprzątać i chodzić na zakupy.

Długi hr. Szapary wynoszą dwa miljony szylingów, a powstały one głównie z powodu obowiązków reprezentacyjnych w Londynie. Hr. Szapary, który jest krewnym króla angielskiego, musiał w Londynie jako ambasador austrjacko-węgierski żyć na wielką skalę, a to dużo kosztowało. Hr. Szapary nie liczył się z początku z wydatkami, ponieważ dobra jego w Siedmiogrodzie obfite przynosiły dochody. Potem dobra te zostały skonfiskowane, a hr. Szapary został optantem. Nic dziwnego więc, że dostał się w ręce lichwiarzy. Doszło teraz do tego, że nie może opłacać skromnego pokoiku w jednym z podrzędnych hoteli wiedeńskich.

10 miljonów pszczół w pałacu ulów

W Libechowie, w Czechosłowacji, w posiadłości dr. Rasina, znajduje się głośny na cały świat, największy z istniejących t. zw. pałac ulów, w którym zamieszkuje 10 miljonów pszczół. Urządzony według ostatnich wymogów techniki i nauki zakład pszczelny dr. Rasina zawiera 140 rojów pszczelich, produkuje 20 do 30 centnarów metrycznych miodu, który dr. Rasin dostarcza po cenie kosztu szpitalom, klinikom i instytucjom społecznym w Czechosłowacji. „Pałac ulów" cieszy się reputacją światową; w złotej księdze jego gości znajdują się podpisy Rabindranata Tagore, Einsteina, Maeterlincka, Nansena, Haska etc. etc.

Jak długo może wytrzymać człowiek bez snu?

W uniwersytecie Harward (U. S. A.) przeprowadził prof. Turner szereg doświadczeń na 20 studentach i studentkach, w celu przekonania się, jak długo może człowiek wytrzymać bez snu. Przy doświadczeniach tych posługiwano się czarną kawą i muzyką, aby podtrzymać nerwy rekordzistów. Najlepszy wynik osiągnął pewien student medycyny który wytrwał 121 godzin bez snu. Pod koniec był jednak tak wyczerpany, iż nie słyszał co się do niego mówi i zasypiał chwilami w pozycji stojącej. Z 5 studentek tylko jedna dociągnęła do 119 godzin.

Komunikacja lotnicza handlowa i turystyczna

Przodują w niej Stany Zjednoczone

Komunikacja lotnicza dla celów handlowych i turystycznych ogromnie się rozwija po wojnie. Cyfry dostarczone przez poszczególne państwa dla informacji Ligi Narodów, świadczą o tem, że zwłaszcza lotnictwo pasażersko - turystyczne czyni ogromne postępy w krajach o rozwiniętym przemyśle.

Pierwsze miejsce wśród państw, posiadających rozwiniętą szeroko sieć linij lotniczych zajmują Stany Zjednoczone, które wykazały się cyfrą 685 aeroplanów handlowych i zgórą 6000 aeroplanów pasażerskich. Drugie miejsce zajmuje Wielka Brytanja z Dominjami, która posiada 428 aeroplanów handlowych i 400 turystycznych, potem idą kolejno: Francja — 273 jednostki handlowe i 350 turystycznych, Niemcy — 225 jednostek handlowych i 200 turystycznych, Włochy — 63 jednostek handlowych i 200 turystycznych.

Ogólna ilość aeroplanów handlowych na całym świecie sięga cyfry 1800 jednostek według danych, dostarczonych Lidze Narodów. Cyfra ta pozostaje niezmiernie daleko w tyle w porównaniu z awjacją wojskową, która dysponuje ogromną ilością aparatów, a jak stwierdzają to dane oficjalne genewskie sięga w W. Brytanji np. 2.297 aparatów, we Francji 1.700, w Japonji — 1.939, w Stanach Zejdnoczonych — 1.732 itd.

Największy budżet lotniczy państwowy (dla celów wojskowych) posiadają, według danych Ligi Narodów, Stany Zjednoczone, które wydają na lotnictwo wojskowe 2.807 miljonów franków, a z kolei Wielka Brytanja, która na ten cel poświęciła w r. 1931 sumę 2.400 miljonów franków. Or.

Ważne dla wyjeżdżających do Ameryki

Syndykat Emigracyjny przypomina, że konsulat amerykański przy udzielaniu wiz emigrantom, bada dokładnie stan majątkowy osób wzywających zamieszkałych w Ameryce. Od wysokości złożonej gwarancji pieniężnej, zapewniającej, że starający się o wizę będzie miał zapewnione całkowite utrzymanie i nie stanie się ciężarem dla rządu amerykańskiego — zależne jest uzyskanie wizy amerykańskiej.

W związku z tem wszyscy emigranci, starający się o wyjazd do Stanów Zjednoczonych winni niezwłocznie porozumieć się z krewnymi w celu wyrobienia omawianych listów gwarancyjnych tj. zaświadczeń z banków amerykańskich, stwierdzających wysokość złożonych oszczędności oraz zaświadczeń od pracodawcy, podających wysokość zarobków. Żony, dzieci i rodzice obywateli amerykańskich oraz mężowie obywatelek amerykańskich, muszą również okazać w konsulacie listy gwarancyjne. Bliższych informacyj udziela bezpłatnie Centrala Syndykatu Emigracyjnego, Warszawa (Marszałkowska 124) oraz placówki prowincjonalne.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dziś nieodwołalnie ostatni pożegnalny występ ulubienicy Poznania J. Zaklickiej w świetnej komedji „Niedojrzały owoc". Wieczorem tym żegna nieodwołalnie Zaklicka Poznań — miasto swych triumfów artystycznych.

Zakończenie sezonu zimowego w Teatrze Polskim

Sezon letni otwiera Teatr Polski wtorkową premjerą świetnej krotochwili Przybylskiego i Junoszy p. t. „Baby". Niefrasobliwy humor, przepysznie narysowane karykatury „Bab", i zabawne sytuacje, czynią z tej krotochwili widowisko miłe, pogodne i rozśmieszające widzów.

Z Teatru Nowego

Dzisiaj w poniedziałek, oraz w dni następne jedna z najweselszych sztuk polskiego repertuaru, kapitalna krotochwila W. Rapackiego „Wesoły wspólnik", o której mówi całe miasto, podnosząc niebywale miły nastrój i niezwykłe walory tego przedstawienia, podczas którego panuje niepodzielnie przy wyprzedanej widowni, ustawiczny i szczery śmiech.

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE WZMACNIA POTĘGĘ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Przez szybkę

Niema kryzysu

Do jednego pana przychodzi młody jeszcze i dobrze wyglądający człowiek po prośbie:

— Od roku bez pracy, od tygodnia nie jadłem, sierota bez ojca i matki, w domu chora babka i czworo dzieci!

Litościwy gospodarz kazał nakarmić biedaka, a potem zaproponował mu taką transakcję:

— Skopie mi pan ogródek i za to dam panu dziesięć złotych. Komu innemu zapłaciłbym piątkę, no, ale ta chora babka i czworo głodnych dzieci...

Młodzieniec zastanowił się chwilę:

— Ja panu zaproponuję inną kombinację. Niech pan wynajmie kogo innego za pięć złotych, a mnie odda tę zbywającą piątkę.

Pardon! To jest stara anegdotka, w dodatku źle opowiedziana. Ale nie o to idzie. Teraz opowiem autentyczną historję.

U pewnych państwa popsuło się coś w kuchennym piecu. Dymi i nie grzeje. Dla specjalisty drobnostka, dla laika nieszczęście, bo to ani obiadu ugotować, ani oddychać nie można i sadze po mieszkaniu latają, jak te motylki nad łąką o wiośnie.

Idzie tedy pani domu do specjalisty — krótko mówiąc do zduna, czy jak kto woli do garncarza, czy do piecarza. Grunt, że do takiego, co poprawia i ustawia piece.

— Tak i tak, panie mistrzu — powiada ta pani — piec mi kopci, ognia ani rozpalić.

Mistrz podrapał się w głowę i rzecze:

— Tak, to tak, proszę pani. Ale teraz czasy ciężkie. Uczniów nie mam, czeladników zredukowałem, a niby mnie samemu, to dla takiej drobnostki nie warto chodzić. Cóż to jest — trzy, cztery złote. O! gdyby tak nowy piec ustawić, tobym poszedł.

— Przepraszam — powiada ta pani — ja myślałam, że teraz jest kryzys i bezrobocie. Na bezrybiu i rak ryba. Lepiej chyba cztery złote, niż nic. A jeśli się panu nie opłaci, to widać ma pan dosyć roboty i zarobków!

I poszła do domu zadowolona i szczęśliwa, mając w sercu radosne przeświadczenie, że w Polsce nie jest jeszcze tak źle. Właściwie — to niema wcale kryzysu i bezrobocia, bo nikomu praca, ani tych parę groszy wcale nie są potrzebne.

A piec kopci i sadze lecą, jak te motylki.

X. AWERY.

Olbrzymie powodzenie, predystynuje tę zabawną krotochwilę, która będzie grana jeszcze tylko kilka razy, do rzędu prawdziwych przebojów, a cała akcja skupia się dokoła niesłychanie komicznej postaci Genia Molińskiego, którą kreuje najpopularniejszy komik polski Antoni Fertner.

O humorze Fertnera i jego przepysznej grze można wypisać tomy, najbardziej jednak miarodajną oceną są niemilknące brawa i huraganowy śmiech na każdem przedstawieniu. — Znakomitą partnerką Fertnera jest p. Cieszkowska w popisowej roli „gwiazdy" teatralnej. „Wesoły wspólnik" — oto hasło dnia dla wszystkich, spragnionych radości, śmiechu i wesołej rozrywki.

Teatr Wielki — Obchód Moniuszkowski

Pod protektoratem J. Em. ks. Prymasa oraz najwyższych władz cywilnych i wojskowych, odbędzie się w sobotę 4 czerwca, o godz. 8,30 wieczorem na placu św. Marka (Targi Poznańskie ul. M. Focha 6) wielkie widowisko plenerowe, na którem dane będzie arcydzieło Moniuszki „Straszny Dwór" z gościnnym występem p. Zofji Żmigród-Fedyczkowskiej i Al. Karpackiego oraz udziałem najlepszych sił artystycznych opery poznańskiej, pp. A. Łuczyńskiego, młodego tenora, reżysera K. Urbanowicza, H. Majchrzakówny, A. Warchalewskiego, H. Zatheya i innych. Orkiestra pod batutą dyr. Z. Wojciechowskiego.

W przedstawieniu biorą udział liczne rzesze statystów na koniach, husarja, wojsko itd. Drugą część wspaniałego widowiska operowego stanowić będzie wielka apoteoza St. Moniuszki i efektowne ognie sztuczne.

RADJO

Programy radjofoniczne:

Wtorek, dnia 31 maja 1932 r.

Poznań (335 m) godz. **11.45** (Warszawa); godz. **13.05** koncert gramofonowy; godzina **14.00** notowania giełdy; godz. **17.05** „Wieści z frontu"; godz. **17.10** (W); godz. **17.35** (W); godz. **19.15** lekcja języka włoskiego (lingwafon); godz. **19.30** świat książek; godz. **19.45** (W); godz. **20.00** (W); godz. **20.15** koncert wieczorny; wyk.: Orkiestra 58 p. p. pod batutą kpt. Maksymiljana Chmielewicza, Maryla Mierzejewska (sopran), Antoni Warchalewski, art. op. (baryton), Bol. Tyllja (akomp.); godz. **21.30** recital fortepianowy prof. Nadzieji Padlewskiej; godz. **22.00** komunikaty sport. i polic.; godz. **22.15** muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada".

Warszawa (1412 m) godz. **12.10** płyty gramofonowe; godz. **13.35** melodje z filmów (płyty); godz. **14.45** płyty; godz. **15.05** komunikaty; godz. **15.15** „Chwilka lotnicza"; godzina **15.25** „Przegląd czasopism kobiecych omówi p. M. Ankiewiczowa; godzina godz. **15.45** kom. centr. biura hydr. dla żeglugi i rybaków; godz. **15.50** pogawędka dla dzieci starszych pt. „Za pan brat z przyrodą" (O budowie gniazd ptasich) pióra H. Wardzały; feljeton dla starszej młodzieży: „Jak próbowano robić złoto", wygł. prof. Rostafiński; godz. **16.20** „Przed 120-tu laty" wygł. prof. H. Mościcki; godz. **16.40** muzyka lekka (płyty); godz. **17.10** odczyt ze Lwowa; godz. **17.35** popoł. koncert symfoniczny w wyk.: Ork. Filh. Warsz., pod dyr. Br. Wolfstahla; godz. **18.50** rozmaitości oraz komunikat Tow. do Zachęty Hodowli Koni w Polsce; godz. **19.15** „Bież. wiadomości rolnicze"; godz. **19.30** wiadomości sportowe; godz. **19.35** piosenki Stanisławy Nowickiej (płyty); godz. **20.00** feljeton pt. „Wczoraj, dziś, jutro Polski" wygł. red. St. Poraj; godz. **21.15** koncert popularny; wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, St. Millerowa sopran) i L. Urstein (akomp); godz. **21.50** skrzynka pocztowa techniczna; godz. **22.05** recital fortepianowy E. Horodyskiego; godz. **22.40** dodatek prasowy; godz. **22.45** komunikaty; godz. **22.50** muzyka taneczna z kawiarni „Gastronomja".

Programy zagraniczne. Huizen (1875 m) 21.55 koncert popularny; **Koenigswusterhausen** (1635 m) 20.00 tr. z Berlina, 20.30 z Stuttgartu, 21.50 tr. z Londynu; **Daventry** (1554 m) i **Londyn** (261 m) 21.20 koncert symfoniczny; **Kalundborg** (1153 m) 21.35 fantazje c-dur Schuberta i utwory Chopina w wyk. Egon Petri; **Motala** (1348 m) i **Sztokholm** (435 m) 19.50 koncert; **Budapeszt** (550 m) 19.45 koncert; **Wiedeń** (516 m) 21.00 koncert wojskowy; **Praga** (488 m) 20.00 koncert chóru i ork.; **Beromuenster** (459 m) 20.00 koncert symfoniczny; **Rzym** (441 m) 20.45 koncert; **Bukareszt** (394 m) 20.00 koncert orkiestry; **Bratysława** (278 m) 19.30 „Cyganerja" Pucciniego; **Heilsberg** (276 m) i **Królewiec** (217 m) 20.35 koncert symfoniczny; następnie transmisja opery z Londynu.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Klub Mandolinistów „Chopin" w Poznaniu.** Zebranie miesięczne odbędzie się we wtorek, 30 bm. o godz. 20 w lokalu klubowym przy ul. Marc. Mottego 5.

— **Związek Niższych Funkc. Państw. i Sam. Koło Poznań.** Nadzwyczajne zebranie odbędzie się 1 czerwca o godz. 19 w lokalu zebrań przy ul. Wronieckiej 13.

— **Stow. Oficerów w stanie spocz.** — Miesięczne zebranie odbędzie się 1 czerwca o godz. 17,30 w lokalu Tow. Polsko-Jugosłowiańskiego, pl. Wolności 9. Zwraca się uwagę na nowy lokal i uprasza tak członków, jak i niestowarzyszonych emerytów o liczne przybycie.

— **Tow. św. Władysława Poznań-Wilda.** Plenarne zebranie odbędzie się w środę, 1 czerwca o godz. 19 w lokalu druha Grotowskiego, Dolna Wilda 71.

— **Koło Chyliczanek.** Zebranie odbędzie się w piątek, 3 czerwca o godz. 16 w mieszkaniu p. Szumskiej, ul. Chełmońskiego 9.

— **Zrzeszenie Absolwentek i Absolwentów szkół wydziałowych** urządza 5 czerwca wycieczkę do Kórnika. Zgłoszenia należy złożyć najpóźniej do 1 czerwca br. w sekretarjacie Zrzeszenia (I szkoła wydziałowa) w godz. od 19,30—20,30. Cena przejazdu w obie strony wynosi 2,30 zł.

— **Baczność! Tow. Uczestn. Powstania Wielkopolskiego z r. 1918-19 Łazarz-Górczyn.** Z dniem ostatniego czerwca r. b. zamyka się listę członków. Wobec tego zarząd prosi tych, którzy jeszcze mają zamiar wstąpić w szeregi powstańców, aby zgłosili się jak najprędzej.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 27 maja zgłoszono: Stanisław Frąckowiak, stróż, 55 l. Andrzej Kaczmarek, st. posterunkowy P. P., 36 l. Wincenty Stromczyński, introligator, 56 lat. Magdalena Triebwasserówna, robotnica, 30 l. Bernard Nowak, 2 l. 8 mies. 5 dni. Franciszka Szymańska, z domu Nowicka, 43 l. Marta Wujewska, krawcowa, 45 l. Marja Woźniakowa, z domu Wojasiakówna, 33 l. Mikołaj Genyk, strzelec 57 pułku piechoty, 21 l.

Na okres letni
ważny od 22 maja 1932 r.
do nabycia w księgarniach i składach papieru — — —
Cena zł 1,—
Wyd.: Drukarnia Toruńska S. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.
sw 14 697/8

TEATR ŚWIETLNY „SŁOŃCE"

Dziś, w poniedziałek, 30 maja r. b., atrakcyjna premjera:
Najnowsza, przepiękna komedja **realizacji H. Szwarca** świetnego twórcy „Rapsodji Węgierskiej" i „Niny Pietrowny"

Złodziej Miłości

W rolach głównych: **BLANCHE MONTAL** czarująca gwiazda ekranów francuskich, **HENRY GARAT** ulubieniec wszystkich kobiet. Niezwykle interesująca treść! — Koncertowa gra artystów! — Sceny pełne humoru i sentymentu! — Bogata wystawa!

Sala specjalnie chłodzona zapomocą najnowszych aparatów

„SŁOŃCE" dla wszystkich!!! Pw 18 523 **Wszyscy do „SŁOŃCA"!!!**

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **W. H. Żnin.** Tylko „Janostwo", „Edwardostwo"... (aK.)

— **D. Poznań.** Przejąć nie jest zobowiązana, natomiast musi płacić całą pensję i ew. emeryturę wzgl. odszkodowanie. (aK)

— **Wiktorja.** Niestety, wkładka ta nie wynosi obecnie już ani grosza. (aK)

— **P. W.** O ile nam wiadomo, obowiązuje stawka 2 proc. od nawozów. Odnośnego rozporządzenia nie znamy. W drugiej sprawie pozostaje już tylko skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. (aK)

— **Łazarz 467.** Nie może już żądać. Przedawnienie trzyletnie. Poza tem pretensja sama jest wątpliwa. (aK)

— **P. Staniewski, Kostrzyn.** Może Pan żądać jeszcze dwumiesięcznych poborów. (aK)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

W sobotę, 28 maja, o godzinie 2 po południu, rozstała się z tym światem, nasza najdroższa matka, ś. p.

Antonina Kruszkowa

przeżywszy lat 81. Eksportacja zwłok do kościoła w Wągrowcu, odbędzie się we wtorek, 31 maja o godzinie 10, poczem złożenie zwłok do grobu na cmentarzu farnym.

Za rodzinę
ks. St. Kruszka.

dw 3755

Krosno pod Wągrowcem, dnia 30 maja 1932.

Dnia 29 maja r. b. zasnął w Bogu po krótkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, ś. p.

Ignacy Kaniewski

w 75 roku życia, o czem donoszą Krewnym i Znajomym

Helena hr. Mycielska,
Ludwika Turno,
Wojciech hr. Mycielski.

Poniec, Wydawy, dnia 29 maja 1932.

dw 3759

Dnia 27 maja 1932 r., o godz. 9-tej, zginął śmiercią lotnika, mój najdroższy, najlepszy mąż, mój ukochany syn, brat i szwagier, ś. p.

Jan Kowalski

porucznik pilot.

Pogrzeb odbędzie się w Poznaniu we wtorek, 31 maja, o godz. 15 z kostnicy Szpitala Wojskowego przy Wałach Jana III na cmentarz garnizonowy, o czem zawiadamia

stroskana
rodzina.

dw 3753

Dnia 29 b. m. zasnął w Panu, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzony kilkakrotnie św. Sakramentami, ś. p.

Ignacy Kaniewski

w 75 roku życia. W Zmarłym straciliśmy zacnego i pełnego zalet współpracownika.

Administracja Majętności Poniec.

Poniec-Wydawy i Janiszewo, dnia 29 maja 1932. dw 3760

Wyjdę zamąż za lekarza lub aptekarza, właściciela objektu, może być wdowiec, starszy, zasad rzym. kat. Dyskrecja pewna i wymag. Zgłosz. pod **„Sierota" do Tow. Rekl. Międzyn. L. r. Rudolf Mosse, Katowice, 3-go Maja 10.** Tw 1122

Oprawy książek wszelkiego rodzaju Introligatornia Drukarni Toruńskiej T. A. w Toruniu ul. św. Katarzyny 4.

Tajny Detektyw ??? (Salonowy dramat) **jutro, we wtorek na ekranie Kina Metropolis**

Sensacja nad sensacjami! Groza i niespodzianki!

dw 3764

Lecznica Oczna *Tel. 36-53*
Poznań, Aleje Marcinkowskiego 17
przyjmuje od 10 — 12,30 i 4—6,30
Chorych prywatnych przyjmuje

Prof. Dr. Stasiński

tylko za poprzedniem porozumieniem się.
Pw 18 532-22.140

Masło tańsze!
Najlepsze masło deserowe
z pasteryzowanej śmietany ½ kg zł **1,80**
Świeże masło stołowe ½ kg zł **1,60**
F-a M. Miczyńska,
właśc. Karol Piątkowski.
Założ. 1872. Poznań, Plac Św. Krzyski 3. Tel. 36-58.
Specjalny skład masła, sera i jaj.
zw 14 819-20

Losy
II klasy nadeszły
zamiana **Plac Wolności 3**
Kolektura Loterji Państwowej
STEFAN CENTOWSKI
Poznań, Plac Wolności 3
dw 3 743/4

Drobni akcjonarjusze
Spółki Akcyjnej
„Lubań-Wronki"
zechcą podać swe nazwiska miejsce zamieszkania i liczbę posiadanych akcyj, a to celem złączenia się dla wykonywania swych praw przewidzianych w nowem Prawie o Spółkach akcyjnych pod **zdw 14 730** do Kurjera Poznańskiego.

300,— złotych miesięcznie
płacić będę odsetek za wypożyczenie mi złotych 20 000.— na jeden do dwóch lat. Pełna gwarancja. Przedsiębiorstwo (skład detaliczny) jest bardzo dobrze zaprowadzone w dobrym punkcie w Poznaniu, 25 lat na tem miejscu, a 13 lat w jednych rękach. Zapas towaru 50 000 zł. — Oferty do Kurjera Poznańskiego **zw 14821**

JAPOŃSKI PROSZEK
KATOL ZABIJA
OWADY i ROBACTWO
AZUMI & CO OSAKA (JAPONJA)
PRZEDST. „KATOL" WARSZAWA, WILCZA 58
nw 10483

W upalne dni
noś lekką i higjeniczną ODZIEŻ!
Świeżo uzupełnione magazyny **gotowych ubrań i płaszczy męskich i chłopięcych** — w modnych fasonach pozwolą każdemu wybrać lekkie, estetyczne i wygodne ubranie w powszechnie znanym pierwszorzędnem wykonaniu, a po przystępnej cenie.
Wielki wybór w materjałach
Ostatnie nowości!
Specjalny dział miarowy
Największa Mechan. Fabryka Odzieży Męskiej i Chłopięcej
Import **Export**
K. Bogajewski
Poznań, Stary Rynek 77
Pw 18 536-20.32

2 śpichlerze
z biurami, na terenach kolejowych, w okolicach bogatych w zboże, **na sprzedaż.** Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **zw 14 817**

Potrzebna
NAUCZYCIELKA WYCHOWAWCZYNI
z prawem nauczania, z muzyką i możliwie ze znajomością języka francuskiego, do dwóch dziewczynek 9 i 8 lat, do domu dyrektora cukrowni, na wieś. Oferty tylko osób dobrze poleconych uprasza się nadsyłać do Kurjera Poznańskiego pod **dw 3 756**

MASZYNISTA
do parowego walca szosowego natychmiast **poszukiwany.** Zgłoszenia z odpisami świadectw do Kurjera Poznańskiego pod **zw 14 816**

ROLNICY
Części do żniwiarek-kosiarek „Deeringa", „Cormika" opełaczy i wszelkich pługów najkorzystniej zw 14 818
„Przewodnik"
św. Marcin 30. — Tel. 15-71.

YEOWARD BROTHERS, NEWCASTLE-on-TYNE.
mają w nadchodzącym sezonie zapotrzebowanie na większe ilości
czarnych jagód, późnych śliwek, gruszek kalabasów i jabłek
na warunkach komisowych. Terminowe załatwianie i szybka regulacja gwarantowane. Referencje bankowe do dyspozycji. Uprasza się kierować zgłoszenia do naszego przedstawiciela: **JOSEF LINK, FRANKFURT/Main, Bergerstrasse 249.** Tw 1121

Parcele
budowlane. Antoninek Naramowice od 0,50 Ławica 1.50. Bukowska 4.00 Obornicka 5.00. — „Osadopol" Rzeczypospolitej 9. zd 63 124

4. Na. 2/32. **UCHWAŁA.** W sprawie odroczenia wypłat firmy **Przemysł rowerowy i maszyn, biuro inżyn. Zygmunt Radomski inżyn. Ostrów** — zarządza się układ zapobiegawczy zgodnie z wnioskiem dłużnika z dnia 10 maja 1932 r. i na warunkach zawartych w załącznikach do tegoż wniosku. Ostrów, dnia 25 maja 1932 roku. **Sąd Grodzki.**
nw 10783

UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej nad majątkiem **Franciszka Busse'go z Latkowa** zwołuje się ogólne zgromadzenie wierzycieli w niżej podpisanym Sądzie, pokój L. 31, na dzień 21 czerwca 1932 r., o godz. 9-tej, z następującym porządkiem obrad: 1. Zmiana zarządcy konkursowego: a) zwolnienie dotychczasowych, b) wybór nowych. 2. Zwolnienie z masy upadłościowej fabryki kafli. 3. Zamknięcie postępowania konkursowego. Inowrocław, dnia 25 maja 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 10782

WYDZIERŻAWIENIE ALEI OWOCOWYCH
gminy Otorowo powiat Szamotuły odbędzie się dnia 6 czerwca, o godz. 10 przed poł., przez publ. licytację najwięcej dającemu za gotówkę u p. Walkowiaka w Otorowie. dw 3754
Lis, sołtys.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 2 czerwca b. r., o godz. 11-tej, sprzedawać będę w dalszym ciągu resztę pozostałych przedmiotów, znajdujących się w przechowaniu na majętności Głuszyna, st. kol. Krzesiny, pow. Poznań, najwięcej dającym za gotówkę:

młóckarnię „Wolffa", elewator „Cegielskiego", prasę do słomy, 5 żniwiarek, siewnik do zboża „Sacka", siewnik do koniczyny, 2 siewniki do sztucznych nawozów, tryer do zboża, sortownik do kartofli, młynek do saletry, sieczkarkę niekompl., 4 dołowniki, 3 siewniki rzędowe (1 „Sacka", 2 „Saksonja"), opełacz „Haya", 2 wozy rob. w drabinach, 4 wozy rob. w helach, 13 radeł, 6 pogłębiaczy pojed., włókę żel., 28 drabin i 3 spody do wozów, 6 legarów do okowity, widły i grabie ręczne. nw 10841

(—) Br. Czternasty
komornik sądowy, Poznań, Chwaliszewo 58/59, tel. 58-52.

WIELKA LICYTACJA LIKWIDACYJNA

W środę, 1 czerwca, od godz. 11 do godz. 18, w czwartek, 2 czerwca, od godz. 15 do godz. 18, oraz w piątek, 3-go i sobotę, 4 czerwca, od godz. 11 do godz. 18 sprzedawać będę przy ul. 27 Grudnia 2 (w podwórzu II p.) z polecenia zarządcy masy upadłościowej najwięcej dającym za gotówkę:

partję różnych łóżek metalowych, garnitury na umywalnie, postumenty do garderoby i do kwiatów, garnki emaljowane, serwisy obiadowe i do kawy, maszynki do chleba i do mięsa, akwarja, większą partję różnych szklanek do piwa, wody, herbaty etc., talerze porcelanowe i fajansowe, różne lampy oraz wiele innych sprzętów gospodarczych i kuchennych.

Taksy od ostatniej licytacji znacznie zniżone.

Brunon Trzeczak
zaprzysięż. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. Wroniecka 4, tel. 2126 i 3175.
Pw 18534/5-22,148/9

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Tartak
z kompletnem urządzeniem na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański pod dw 3741

Parcele budowlane
przy Szosie Warszawskiej w stronę Głównej bezpośrednio przy Osiedlach „Dom Własny", „Praca" wodociągi, kanalizacja, dogodna komunikacja sprzedaje właściciel Małecki Droga Dębińska, telefon 11-90. P 18 562-21.60

Kawiarnia
na przedmieściu Gdyni z wyszynkiem wina i piwa zaraz do sprzedania. Oferty pod „Kawiarnia" Ekspozytura Kurjera Poznańskiego w Gdyni. nw 10 751

41-osobowy autobus
„Büssing" na bardzo dogodnych warunkach do sprzedania. Kasa Pożyczkowa, Ostrów, Wlkp. dw 3731

Antyki,
meble, zwykłe wielki wybór, ceny zniżone. Pocztowa 22. zdw 61 442

Biżuterja
okazyjnie bardzo tanio. Antykwarnia, Aleje Marcinkowskiego 23. Pw 16 025-18,83

Domek
piętrowy sprzedam. Nowe Osiedle, Starołęka, Franciszek Masztalerz. zdw 63 898

Dom
4 mieszkaniowy w Dębcu, sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 63 540-41

Wózek
dziecięcy sprzedam, Rybaki 31 m. 14. 7—9. zdw 63 811

Rakarnię
13 mórg ziemi sprzedam lub zamienię na dom lub gospodarstwo ewentualnie dopłacę. Zgłoszenia Lewandowski, Strzelno, ul Kościelna Wlkp. dw 3 708

Sypialnie
sprzedaje najkorzystniej Stolarnia Rybaki 15. nw 8857/8

Z rozbiórki
szalówkę całówkę, belki, słupy, drągi okazyjnie sprzedam. Górna Wilda 92. zdw 63 147/8

Wózek
dziecięcy sprzedam. Ogrodowa 3, parter pr. zdw 63 565

Rowery
„Łucznik" i innych marek od zł 200 gotówką ratami. Rymkiewicz, Wielkie Garbary 9. dw 3 383

Kolonjalkę
towar, magiel, przyległy pokój sprzedam 3 500 w tem 8 miesięcy dzierżawy. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 63 490

Majątek
500 mórg przy kolei, letnisku, bardzo dobrym stanie, z powodu stosunków familijnych natychmiast sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdw 62 793

Gospodarstwo
90 mórg, pszenno-buraczana — przy Poznaniu, stacja miejscu, inwentarz żywy, martwy kompletny, dom 4 pokoje, cena 36 000, wpłaty 20 000. Lech, Poznań, Grobla 22. zdw 63 630

Biuro
pośrednictwo nieruchomości — Lech, Poznań, Grobla 22. Telefon 29-45, poleca wielki wybór majątków, gospodarstw, kamienic oraz większych, mniejszych dzierżaw. Obsługa nawskroś rzetelna. zdw 63 631

Resztówka
130 mórg, przy lesie, wodzie, stacja miejscu, przy Poznaniu, ziemia buraczana jednym planie, tem 8 mórg ogrodu owocowego. Dom mieszkalny 7 pokoi. Inwentarz żywy, martwy kompletny, prywatne, cena 46 000 zł, wpłaty 25 000. Lech, Poznań, Grobla 22. Telefon 29-45. zdw 63 632

Willa
z ogrodem na sprzedaż. Pałacza 22. I. zdp 63 479

Gospodarstwo
47 mórg, 3 łąki, budynki murowane, żywym martwym inwentarzem sprzedam, cena 15.000, wpłaty 10.000 zł. Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, telefon 18-97. zdw 63 746-7

Gospodarstwo
56 mórg, budynki murowane, koło Tarnowa, żywym martwym inwentarzem sprzedam Cena 8.000, wpłaty 5.000 zł. Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, telefon 18-97. zdw 63 744-5

Wózków
dziecięcych wyprzedaż. Światek Dziecięcy, Kraszewskiego 11. zdw 62 592

Kapelusze
modne najtaniej sprzedaje Cegłowski, Pocztowa 5. nw 10 182

Koszule
na miarę wykonuje, materjały własne. Cegłowski, Pocztowa 5. nw 10 181

Mieszkanie
trzypokojowe blisko Starego Rynku, dzierżawa 60 sprzedam z meblami, dywanami. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 433

Jadalnię
modną pięknie rzeźbioną bardzo tanio. Stolarnia Bukowska 9. zdw 63 527

Parcelę
na budowę na letnisko przy lesie jeziorze. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 63 504

Heblarkę
zagr. okazyjnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 624

Dom — willkę
3 pokoje 2 000 mtr. ogłotowane. Starołęka Wielka koło dworca. Hodowla drobiu. zdw 63 498

Okazja
Samochód „Chenard Walker" tanio sprzedam. Kraszewskiego 4, restauracja. jw 3 266

Skład
kolonjalny maglem, mieszkaniem sprzedam zaraz. Adres wskaże Kurjer Poznański, Jeżyce jw 3 276

Najszczęśliwsze
losy poleca Kedziora kolektura. Poznań Sieroca 5/6. zdw 47 926

Parcele
przy ul. Krauthofera blisko tramwaju korzystnie na sprzedaż Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 62 936

Sypialnie
dębowe kompletne materacami 330.—, jadalnie dębowe 390.—, kuchnie 100 — Fabryka Mebli, Rynek Śródecki telef. 19-59. zdw 62 576

Tanio
bo wprost z fabryki
kupuje się materjały męskie na ubrania letnie, materjały na damskie komplety i kostjumy. Specjalność: Fresko na lekkie ubrania męskie oraz na kostjumy damskie. Fabryka Sukna Karol Jankowski i Syn Bielsko, oddział w Poznaniu Plac Wolności 2 I. piętro. zdw 62 837

Motocykle
Motosacoche, modele 1932 sprzedaje. Ceny zniżone. Koszczyński, Ogrodowa 15/16. Pw 16 045-16.42

Koń
młody do sprzedania. Naramowicka 24. zdw 63 233

Pewna egzystencja!
Skład artykułów skórzanych ze stałą klientelą w centrum Poznania na sprzedaż. Potrzeba do objęcia ca 8.000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 63 589

Lampę kwarcową
sprzedam. Młyńska 9, I. prawo. Obejrzeć między 2—4. zdw 63 901

Pianino
tanio sprzedam. Dąbrowskiego 65, parter prawo. zdw 63 570

Pianino
pierwszorzędne sprzedam. Kraszewskiego 13, mieszk. 5. zdw 63 571

Motocykl
Indian 3½, światło elektr., sprzedam. Rom. Szymańskiego 9, mieszkanie 11. zdw 63 581

Restaurację - kawiarnię
centrum Poznania mieszkaniem egzystencja podwójna, własne urządzenie sprzedam tanio powód dwa przedsiębiorstwa. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 63 786

Mleka
80—120 ltr. dziennie dostarczy folwark pod Poznaniem. Oferty należy skierować do „Par" Poznań Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 21.80. Pw 18 527-21.80

Samochód
Protos, 6 osobowy, otwarty nadający się także na półciężarówkę korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. dw 3709

Pianino
sprzeda tanio, Strusia 5, I. zdw 63 640

Radjo
ekran, 3 lamp, bateryjne z dużem głośnikiem Philipsa sprzedam. Półwiejska 11, m. 8, od 7 wiecz. zdw 63 731

Jadalnię
skromną tanio. Sew. Mielżyńskiego 4, mieszk. 9. zdw 63 728

Lis
nowy tanio sprzedam. Matejki 68, m. 3. zdw 63 683

Wózek
dziecięcy Brennabor, tanio, Wały Zygmunta Augusta 4 m. 10. zdw 63 682

Zakopane
Pensjonat murowany 12 pokojowy nowoczesne urządzenia za 60 tys. złotych. nw 10 399

Parcele
40 gr mtr. między Bukowską — Dąbrowskiego przy wpłacie 100; Antoninku, Starołęce i wszystkich dzielnicach Poznania. De-Ka-Ha, Aleje Marcinkowskiego 13. zdw 63 755

Kolonjalkę
z mieszkaniem w dobrem miejscu. Chwaliszewo 7/8. zdw 63 758

Parcele
1 000 m kw. na Ratajach sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 761

Leżankę
sprzedam. Wały Zygmunta 2, m. 23. Klimczak. zdw 63 670

Hotel
pierwszorzędny kompletnie urządzony, w którym mieści się restauracja, sala parkietowa, kino, centralne ogrzewanie, sprzedam lub zamienię na willę lub dom czynszowy. Hotel położony jest w rynku pow. miasta, miejscowość kuracyjna, wyższe szkoły na miejscu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 789

Za 1½ złotego
Za 7½ złotego
Za 39 złotych
nabyć można tylko wprost Hurtowni Porcelany, Wroniecka 24. Serwis obiadowy, 6 osób, porcelanowy — Kompletny garnitur umywalkowy. — Całą paczkę (15) szklanek. zdw 63 873

Skład
spożywczy, maglem, mieszkaniem, dobrze zaprowadzony — śródmieściu, cena 4.500. Zgłoszenia Wędzikowski, Piekary 11. zdw 63 871

Skład
cukierków, kawiarnia korzystnie, wyjazd. Piekary 10 — 3. zdw 63 870

Gospodarstwo
38 mórg budynkami, inwentarzem Cena 11.000, wpłaty 7.000. Sowiński, Poznań, św. Marcin 22. zdw 63 748-9

Willka
6 ubikacyj blisko dworca 16 500 wpłaty 8 000 reszta amortyzacja. Wolnowski, Oborniki, Majora Dobrzyckiego zdw 63 455

Dom
I. przy Poznaniu rzeźnictwo, restauracja, cena 25 000 wpłaty 15 tys. Informacje: Zielona 3, mieszkanie 21, parter. zdw 63 514

Cegła tonowa
wszelkie gatunki i ilości sprzedaje Zakrzewski cegielnia parowa Krotoszyn. zdw 63 517

Motocykl
z przyczepką, dwucylindrowy, mało używany do sprzedania. — Wiadomość — Piotra Wawrzyniaka 33, mieszkanie 7. zdw 63 856

Samochód
sportowy, Cabriolet, mało używany sprzedam gotówką lub hipoteką. Małeckiego 21, mieszkanie 3. zdw 63 860

Za 4 500
zakład fryzjerski dobrze zaprowadzony w centrum sprzedam. — Spiesznie wskaże Kurjer Pozn. zdw 63 842

Inwentarz
rolniczy sprzedam. Zieliński Poznań Debiecka 33. zdw 63 853

Skład cukierków
towar, urządzenie, sprzedam niżej wartości. Powód, inne przedsiębiorstwo. Adres Kurjer Poznański zdw 63 710

Pianino
koncertowe tanio sprzedam. Woźna 10, podwórze prawo IV. zdw 63 706

Skład papieru
i wyrobów tytoniowych w centrum sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdw 63 697

Samochód
4 osobowy Cabriolet dobrze utrzymany, sprzeda tanio właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 693

5 KUPNA

„Antyki"
meble używane sprzedaje, kupuje Wielkie Garbary 39. Pw 18 565-55.195

Dom
w Poznaniu z wolnem mieszkaniem, ogródkiem, kupię wprost od gospodarza. Wpłaty 15 tysięcy zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 033

Kupię
motocykl do 3,5 konia. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 500

Wóz gospodarczy
2½ — 3 calowy kupię. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 63 460

Opony
4.50—21 gotówką kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 675-6

Owczarka
rocznego, ostrego, rasowego. — Aleje Marcinkowskiego 15, futra. zdw 63 721

Dom
kupię w Poznaniu zaliczką 60.000 gotówką. Oferty Kurjer Pozn. zdw 62 362

Kupię
dom Poznaniu zaliczką 100 do 120.000 w tejże dom Bydgoszczy, najlepszej części handlowej, wartości 60.000. Oferty Kurjer Poznański zdw 62 361

Motocykl
dobrym stanie, 3½—5 konny kupię. Oferty z opisem, cena, warunkami zapłaty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 858

Poszukuje się składu
branży kolonjalnej z mieszkaniem 2—3 pokoi z kuchnią w mieście lub wsi kościelnej z towarem lub bez w cenie 2—3 000 lub więcej. Objęcie zaraz ewentl. później. — Oferty Kurjer Poznański nw 10 400

Parcelę
kupię przy Ostroroga Fryderyka Skarbka, proszę podać cenę. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 63 791

Samochód
używany, w dobrym stanie, niedrogi, ewentualnie odkryty, kupię. Oferty z podaniem ostatecznej ceny Kurjer Poznański zdw 63 880

Kupię majątek
ziemski 400 do 700 mórg za gotówkę. Oferty z dokładnym opisem i ceną. Kurjer Poznański zdw 63 713

6 KAMIENICE

Kamienicę
w śródmieściu sprzedam, dochód roczny 22.000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdw. 62 724

Kupię
dom w Poznaniu przy wpłacie 20 000. Oferty Kurjer Poznański zdw 62 853

Kamienicę
w Poznaniu przy lepszej ulicy do 150 tys. możliwe składem kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 478

Dom
piekarnia natychmiast wolny na przedmieściu Poznania. Cena 18 tys. Zgłoszenia Rutkowski, Grobla 29. zdw 63 549

Dom
kilka mórg ziemi, przy Poznaniu, sprzeda, wpłaty 8 000 złotych — Baumgartner, plac Sapieżyński 2 a. zdw 63 892/3

Dom
z ogrodem w Inowrocławiu i gospodarstwo 200 morgowe na Pomorzu zamienię na duży dom w Poznaniu. Pośrednicy nie wykluczeni. Inowrocław, Poznańska 62, Terlikowski. jw 3 274

Willę
czynszową, śródmieściu z wolnem 6 pokojowem mieszkaniem za 80 tys. spiesznie sprzeda Popielski, Piekary 18, I. telefon 37-28. zdw 63 821

Kamienicę
Poznań, Mickiewicza, — czynsz roczny 24 000 tanio sprzedam wpłaty 80 000 lub zamienię na dom Toruniu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 837

7 PIENIĄDZ

Poszukuję
6—8.000 na I hipotekę nowo odbudowanego domu piętrowego wolnego od podatku, 2 składy mieszkania przy rynku, mieście pow. wągrowieckiego, wart. 40.000 Oferty Kurjer Poznański zdw 63 818

75 złotych miesięcznie
płacić będę odsetek za wypożyczenie mi 5 000 zł na jeden do dwóch lat. Pełna gwarancja. — Przedsiębiorstwo jest bardzo dobrze zaprowadzone w Poznaniu 25 lat na tem miejscu. Zapas towaru 40 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 810

25 000
złotych wypożyczę tylko I. hipoteki Poznań. Zgłoszenia właścicieli, 15%. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 897

8 DO WYNAJĘCIA

Dwupokojowe
komfort od zaraz. Adres Kurjer Poznański zdw 62 111

4-pokojowe
mieszkanie III. ptr. w nowowybudowanym domu od 1-go lipca 32. do wynajęcia. Wolne od podatku i opłat. Wojciechowski, ul. Stawna 13. Pw 18 513-55.201

3-pokojowe
komfortowe, słoneczne mieszkanie w willi przy Grunwaldzkiej do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 298

Dwupokojowe
mieszkanie częściowo umeblowane na Wildzie oddam. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 499

Dwa
pokoje do wynajęcia centrum, czynsz za rok zgóry, 2 000 zł. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 485

Mieszkania
czteropokojowe trzypokojowe — kuchnia, dzierżawa miesięczna. Informacje: Zielona 3, parter, mieszkanie 21. zdw 63 512

Mieszkanie
dwa pokoje kuchnię za czynszem zgóry wydzierżawię. Adres Kurjer Poznański zdw 63 470

Sześciopokojowe
mieszkanie okolica Parku Wilsona, komfort zaraz od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 467

Mieszkanie
5 pokojowe przy Św. Marcinie odstąpię. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 449

Mieszkanie
pięciopokojowe słoneczne czyste z komfortem we willi od zaraz. Górna Wilda 103/5. zdp 63 454

Mieszkanie
3 pokoje, kuchnia do wynajęcia. Adamski, Smolna 3 Główna. zdw 62 886/7

2
pokoje, kuchnia, słoneczne w Starołęce. Zgłoszenia Adm. Rogus, ul. Starołęcka 94. zdw 63 729

Mieszkanie
2 pokoje i kuchnia, I. piętro, wolne od podatku, pobliżu Starego Rynku natychmiast do objęcia. Jaśkiewicz, Fredry 6. zdw 63 825/6

Trzypokojowe
cztery wskaże „Rex" Stary Rynek 45. zdw 63 557

Próżny
duży pokój zaraz wynajmę. Adres Kurjer Poznański, filja Jeżyce jw 3 269

2 i 3
pokoje z komfortem wynajmie Surówkowa, Dąbrowskiego 105. Obejrzeć 16—18. zdw 63 574

Trzypokojowe
słoneczne zaraz tylko wypłacalnym odstąpię. Adres Kurjer Poznański zdw 63 830

Dwa
pokoje z kuchnią od zaraz ul. Łęczycka 10, (Osiedle). zdw 63 605

Puszczykowie
są do wynajęcia 2 pokoje kuchnia blisko dworca na stałe, lub letnisko. Zgłoszenia Jasna 12, restauracja, gospodarz. zdw 63 650

Czteropokojowe
mieszkanie na Łazarzu wprost od gospodarza do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 763

Dwupokojowe
kuchnia łazienka, balkon czynsz 50 korzystnie odstąpi. Trzypokojowe komfortowe, czynsz miesięczny wynajmie „Pawilon", ul. Marszałka Focha 15. zdw 63 803

Pokój
kuchnia do wynajęcia. Dębiec, Brzozowa, Maćkowiak. zdw 63 878

Dwupokojowe
kuchnią Górczyn Knapowskiego od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 835

Mieszkania
2, 3, 4, 5 pokojowe roczny czynsz, poleca ul. Wielka 12, m. 7. zdw 63 718

Dwupokojowe
Jeżyce wolne rok. Hoffmann, Urbanowska 7. zdw 63 694

Skład
z mieszkaniem przy ulicy Dąbrowskiego sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdw 63 846

Pokój
kuchnię, próżne odstąpię zaraz. Adres wskaże Kurjer Poznański, Jeżyce jw 3 271

9 SZUKA MIESZK.

Mieszkania
3-pokojowego, słonecznego wygodami poszukuje wprost od gospodarza śródmieście, Jeżyce, Łazarz, Sołacz od 1 lipca. Czynsz kwartalny zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 034

2—4
pokoi z wygodami poszukuje dobrze sytuowane bezdzietne małżeństwo. Dzierżawa zgóry lub kaucja. Oferty Kurjer Poznański rw 5981

2—3 pokojowego
mieszkania za miesięczną dzierżawę szukam. Oferty Kurjer Poznański zdw 62 922

Mieszkania frontowego
3—4 pokojowego w śródmieściu poszukuje młode małżeństwo. — Czynsz zgóry. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 63 395

Poszukuję
2 pokoi kuchnią, czynsz półroczny Zgłoszenia Bar „Satyr" Półwiejska 38. zdw 63 521

Poszukuję
2—3 pokojowego mieszkania. — czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 513

Małżeństwo
bezdzietne szuka pokoju z kuchnią od gospodarza za miesięczną dzierżawę. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 547

Pokój
próżny lub częściowo umeblowany od gospodarza, centrum, poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 741

Poszukuję
dwupokojowego, kuchni. Płacę zgóry. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 864

3
pokojowe mieszkanie okolicy Rynku Jeżyckiego lub 2 próżnych poszukuję. Oferty Kurjer Poznański jw 3 277

Mieszkania
4—5 pokojowego szukam, najchętniej od gospodarza. Młyńska 9, I., prawo, telefon 27-28. zdw 63 902

Pokoju
z kuchnią wprost od gospodarza dam czynsz zgóry od zaraz. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 765

Szukam
mieszkania 2—3 pokojowego z kuchnią, zapłacę rok zgóry, najchętniej, centrum. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 63 772

Szukam
1 lub 2 pokoi z kuchnią zaraz — wprost od gospodarza Oferty Kurjer Poznański zdw 63 797

Pięciopokojowego
mieszkania poszukuję, komfortowego. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 875

Mieszkania
dwu, trzypokojowego, kuchnią, płacę rok zgóry. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 787

Mieszkania
poszukuję, pokoju i kuchni najchętniej na parterze. Zapłacę zgóry według ugody. Dolna Wilda 24, m. 8. Jóźwiak. zdw 63 705

Mieszkania
2 pokojowego Poznań lub okolica poszukuje wyższy urzędnik. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 63 865

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
mieszkanie 3 pokoje, początek Jeżyc, na mieszkanie śródmieściu, nadające się na biuro. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 691

11 POKOJE UMEBL.

Polna 13
mieszkanie 19. zdw 62 405

Za 25 zł
skromny pokoik dla panienki Poznańska 59 m. 3, narożnik Jasnej. zdw 62 817

Niekrępujący
od 1 czerwca panom lub paniom. Górna Wilda 17 mieszkanie 9. zdw 62 126

Pokoik
bez pościeli, Śniadeckich 9, mieszkanie 13. zdw 62 622

Pokój
słoneczny, Niegolewskich 12. — mieszkanie 8. zdw 62 845

Pokój
umeblowany, Śniadeckich 11, mieszkanie 11. zdw 63 109

Umeblowany
pokój, Grobla 1 b, m. 8. zdw 63 052

Pokój
elektryczność, łazienka inteligentnej osobie. Różana 4 a, m. 23, front. zdw 63 012

Pokój
umeblowany frontowy, elektryka osobne wejście wynajmę. Romana Szymańskiego 8, parter, prawo. zdw 62 024

Niekrępujący
umeblowany pokój intelig. wynajmę. Św. Wojciech 2 a, II. piętro, lewo. zd 63 888

Dwa
pokoje łączne umeblowane słoneczne polecam lub biuro centrum. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 494

Pokój
umeblowany, Wrocławska 5, m. 5. zdw 63 529

Czysty
Ratajczaka 11 a, 6 wejście m. 92 zdw 63 532

Pokój
do wynajęcia, Matejki 2, II. lewo zdw 63 526

Pokój
Św. Marcin 27, III. lewo. zdw 63 524

Pokój
Czesława 17 a, mieszkanie 16. zdw 63 496

Pokoik
bez pościeli wynajmę. Rynek Łazarski 3 m. 3. zdw 63 431

Tani
dwuosobowy, 27 Grudnia 19, — Strzelecka. zdw 63 484

Wspólny
pani, Plac Nowomiejski 5, mieszkanie 23. zdw 63 522

Jednoosobowy
korzystnie, Staszica 9 m. 4. zdw 63 516

Słowackiego
35, m. 12, dwa pokoje. zdw 63 477

Pokój
klatki schodowej dla lepszego pana od 1. 6. Wrocławska 36, I. zdw 63 447

Dwóch
panów utrzymaniem á 90 zł. Nowa 6 mieszkanie 7. zdw 63 446

Dwuosobowy
frontowy, Stroma 26, m. 5. zdw 63 094

Jednoosobowy
3 Maja 7, m. 7. zdp 63 486

Pokoik
pani, Piekary 22, mieszk. 12. zdw 63 538

Frontowy
elektryczność, Wielkie Garbary 43, m. 11. zdw 63 537

Pokoik
Matejki 66, m 6. zdw 63 539

Pokoik
Matejki 6, m. 12. zdw 63 542

Wspólny
Półwiejska 11 Olszewska. zdw 63 543

Śródmieście
dwuosobowy, jedno, Rzeczypospolitej 2, Chudzicka. zdw 63 545

Pokój
umeblowany Zielona 7, mieszkanie 10. zdw 63 548

Panu
Mickiewicza 11, III prawo. zdw 63 620

Pokoik
elektryczność, Woźna 14 b, m. 19 zdw 62 613

Pokój
wynajmę, Staszica 19 m. 10. zdw 63 550

Urzędniczce
ewentualnie dwom oddzielny — klatki tanio. Aleje Marcinkowskiego 19 m. 7. zdw 63 551

Pokój
umeblowany, Mostowa 30, piętro prawo. zdw 63 552

Dwuosobowy
frontowy słoneczny, Kanałowa 6 parter, prawo. zdw 63 553

Niekrępujący
małżeństwu lub dla pań, Strzelecka 19, m. 10. zdw 63 555

Pokój
umeblowany naprzeciw cukierni Dobskiego Fredry 4, II. zdw 63 558

Wspólny
panom tanio, Półwiejska 13, — mieszkanie 5. zdw 63 560

Niekrępujący
jedno - dwuosobowy, dobrze umeblowany, elektryczność, łazienka, utrzymanie lub bez. — Krasińskiego 4, m. 7. zdw 63 561

Pokój
czysty wynajmę. Masztalarska 8, mieszkanie 5. zdw 63 619

Pokój
zaraz, Józefa 6, m. 9. zdw 63 617

Pokój
Składowa 12, mieszkanie 3, drugi dom ogrodowy. zdw 63 616

Frontowy
jednej lub dwom osobom, Bukowska 9, II. zdw 63 615

Wspólny
tanio panienkom, — Nowicka, Strzałowa 7, III. (szeroka brama). zdw 63 614

Centrum
komfortowy, swobodny, całkowitem utrzymaniem 100 złotych. Wrocławska 15, I., mieszkanie 16. zdw 63 612

Pokoje
z utrzymaniem lub bez, Mielżyńskiego 1, mieszkanie 12. zd 63 629

Pokój
klatka schodowa, elektryczność, utrzymanie (bez), Półwiejska 7, m. 9. zdw 63 652

Pokój
Poznańska 26, m. 9. zdw 63 690

Pokój
panom i małżeństwu wynajmę. Rybaki 7, m. 25. zdw 63 656

Pokój
umeblowany, Grobla 9, m. 5. zdw 63 657

Pokój
frontowy, elektryczność. Kwiatowa 7, m. 8. zdw 63 658

Pokój
zaraz, Piekary 8, m. 8. zdw 63 668

Pokój
dla dwóch panów, Ul. Wrocławska 33/34, m. 7. zdw 63 689

Pokój
frontowy, elektryczność, Popliński 1, m. 2. zdw 63 695

Pokój
wynajmę, Kopernika 8, m. 2. zdw 63 696

Pokój
wspólny panom, Zielona 3, m. 3. zdw 63 707

Pokój
Marcina 22, m. 8. zdw 63 709

Pokój
Śniadeckich 9, mieszkanie 8. zdw 63 719

Pokój
dla panienki, Rybaki 16, m. 17. zdw 63 724

Pokój
mały, używalność kuchni, Focha 27, m. 36, VI. wchód. zdw 63 726

Pokój
utrzymaniem, bez. Kwiatowa 4, m. 6. zdw 63 734

Pokój
umeblowany, Grunwaldzka 25, mieszkanie 17. zdw 63 727

Pokój
Ogrodowa 2, mieszkanie 8. zdw 63 653

Pokój
elektryczność, Poznańska 58 a, II., prawo, narożnik Mickiewicza zdw 63 750

Pokój
Romana Szymańskiego 9, m. 9. zdw 63 753

Pokój
Wrocławska 38, II., m. 31. zdw 63 754

Pokój
dla jednej lub dwóch osób. — Bóżnicza 16, m. 16. zdw 63 762

Pokój
niekrępujący, elektryczność, wynajmę od 1. 6. Św. Wojciech 21, II. piętro, m. 7. zdw 63 768

Dwie
panienki na wspólny pokój. Kramarska 17 m. 2. zd 63 649

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Seweryna Mielżyńskiego 22, III. wchód, m. 21. zdw 63 780

Pokój
telefonem śródmieście. Plac Nowomiejski 1, mieszkanie 2. zdw 63 781

Inteligencji
dwuosobowy, Aleje Marcinkowskiego 1, mieszkanie 7. zdw 63 857

Klatki schodowej
dwuosobowy, Kanałowa 15, I., mieszkanie 15. zdw 63 862

Pokoje
lepszym panom zaraz, Zielona 3, m. 5. zdw 63 863

Kraszewskiego
19, III., prawo. jw 3 272

Słowackiego
29, I., 7. jw 3 270

Frontowy
balkon, solidnej, Staszica 9, mieszkanie 7. jw 3 268

Główna
pokój umeblowany panu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 899

Niekrępujący
światło elektryczne, blisko Kaponiery, Bukowska 9, parter. zdw 63 896

Słoneczny
wygodny inteligentnym panom (paniom) utrzymaniem (bez) korzystnie, Różana 4, m. 6. zdw 63 894

Pokoik
słoneczny, elektryczność, Ogrodowa 3, parter prawo. zdw 63 564

Elegancki
frontowy, duży wynajmę, Pocztowa 21, I, mieszkanie 4. zdw 63 566

Jedno-
dwuosobowy, Focha 38, mieszk. 7. zdw 63 567

Pokój
wynajmę, elektryczność, łazienka, Św. Marcin 39, I. 5. zdw 63 568

Balkonowy
umeblowany, Ratajczaka 13, m. 6. zdw 63 569

Pokój
wynajmę, Różana 10, parter. zdw 63 572

Niekrępujący
słoneczny, dwuosobowy tanio, utrzymaniem, bez, Grobla 1a, II. zdw 63 573

Wynajmę
pokój frontowy paniom, panom z utrzymaniem, bez 1 czerwca, Wrocławska 19, m 5. zdw 63 575

Dwa
niekrępujące, Babińskiego 7, m. 1 zdw 63 577

Półwiejska
5, m. 10, frontowy. zdw 63 582

Centrum
jedna, dwie osoby pokój frontowy telefon, utrzymanie, Aleje Marcinkowskiego 3b, I., m. 17. zdw 63 597

Dwuosobowy
jednoosobowy przy dworcu Focha 27, front II. Sypniewska. zdw 63 584

Pokój
panience wynajmie tanio, Piekary 25, mieszkanie 12. zdw 63 583

Dwuosobowy
Józefa 9, mieszkanie 8. zdw 63586

Pokój
za 40 zł. do wynajęcia. Śniadeckich 6, m. 4. zdw 63 588

Pokój
Kolejowa 46, tylny dom, mieszkanie 7. zdw 63 590

Centrum
panienkę na wspólny. Murna 3, mieszkanie 9. zdw 63 592

Pokoik
czysty, niekrępujący. Dolina 3, m. 7. zdw 63 593

Pokoik
czysty do wynajęcia dla pana. Wały Jagiełły 18, III, m. 8. zdw 63 594

Korzystnie
słoneczne. Matejki 1. mieszkanie 4. zdw 63 596

Pokój
umeblowany, niekrępujący, elektryczność, bez pościeli zaraz. Piekary 20-21, m. 8. zdw 63 587

Seweryna Mielżyńskiego
23, m. 15, jednoosobowy, łazienka, światło elektryczne, tanio. zdw 63 598

Pokój
zaraz wynajmę. Woźna 18 m. 4. zdw 63 599

Kolegę
na wspólny pokój. Ratajczaka 14, m. 21, 7—8 wieczorem. zdw 63 600

Słoneczny
balkonowy, Wały Królowej Jadwigi 1, m. 9. zdw 63 790

Słoneczny
Skarbowa 7, m. 10. zdw 63 785

Spokojny
słoneczny jedno, dwuosobowy. — Górna Wilda 17 lewo. zdw 63 784

Mały
niekrępujący 1—2 osobom. Wszystkich Świętych 6, m. 6. rw 5996

Słoneczny
frontowy niekrępujący wynajmę korzystnie na 2—3 miesiące. Plac Świętokrzyski 3 m. 11. rw 5993

Inteligentnym
paniom — panom wynajmę. — 27 Grudnia 15. Jankowska. rw 5988

Solidnego
pana na wspólny pokój od pierwszego. Wroniecka 1/2, III. m. 17. rw 5986

Centrum
elektryczność. Kręta 22 III. — prawo. rw 5983

Pokoik
Jeżycka 41, m. 5. zdw 63 820

25,—
pokoik, elektryczność, łazienka, telefon, Maleckiego 35, parter, lewo. zdw 63 822

Pokoik
Wierzbięcice 31 a parter prawo. zdw 63 823

Korzystnie
Chełmońskiego 21, m. 2. zdw 63 828

Pokój
umeblowany dla pana lub małżeństwu. Łąkowa 17, m. 35. zdw 63 602

Klatka schodowa
utrzymaniem, bez inteligentnemu. Ratajczaka 9, mieszk. 8. zdw 63 604

Strzelecka
3a m. 6, przy Pl. Świętokrzyskim pokój 1 osobowy. zdw 63 607

Pokój
umeblowany, elektryczność, łazienka. Krasińskiego 3, parter prawo. zdw 63 608

Pokój
klatka. Masztalarska 5a, mieszkanie 13. zdw 63 634

Pokój
używaniem fortepianu. Wielka 17 m. 12. zdw 63 635

Dwa
słoneczne, frontowe, elektryczność, kuchnia. Stachowiak. Bukowska 7. II. zdw 63 636

Św. Marcin
14, mieszkanie 8, pokój frontowy wolny. zdw 63 638

Pokój
umeblowany, frontowy, osobny panu. Wroniecka 16, II. lewo. zdw 63 639

Pokój
dla 2 panów tanio wynajmę. Strzelecka 21, m 7, front. zdw 63 642

Pokój
1—2 osobowy, elektr., 20 zł. Karwowskiego 24, m 11. (Łazarz). zdw 63 643

Frontowy
dwuosobowy, łazienka. Rybaki 12, m. 24. zdw 63 646

Panom
panienkom. Wrocławska 3, m. 5. zdw 63 647

Pokój
do wynajęcia od 1. 6. dwóch pań lub panów. Piekary 25, m. 16. zdw 63 651

Klatki
schodowej, frontowy, solidnemu, stałemu panu tanio. Jackowskiego 30, m. 3. zdw 63 725

Czysty
frontowy, spokojny Działyńskich 2, II, 5. zdw 63 732

Elegancki
frontowy pokój. Matejki 68, m. 3 zdw 63 684

Próżny
lub umeblowany za dzierżawę zgóry. Kozia 23, I. zdw 63 739

Frontowy
dwuosobowy zaraz. Grobla 29 a, I. lewo. zdw 63 740

Jednoosobowy
dwuosobowy czyste, elektryczność. Romana Szymańskiego 8, m. 11. zdw 63 752

Rynek Wildecki
67, mieszkanie 7. zdw 63 766

Tanio
niekrępujący frontowy. Górna Wilda 15, m. 6. zdw 63 770

Małżeństwu
Umińskiego 7, m. 19. zdw 63 777

Pokoik
niekrępujący. Czesława 8. Walkowiak. zdw 63 776

Słoneczny
duży pokój, elektryczność. Aleja Wielkopolska 4. zdw 63 775

Pokoik
elektryczność. Jeżycka 41 parter lewo. zdw 63 779

Romana
Szymańskiego 3 m. 9. zdw 63 782

Słoneczny
pokój, elektryczność, łazienka, utrzymanie lub bez, zaraz lub później do wynajęcia. Wielka 7, m. 6. dw 3758

Czysty
umeblowany. Plac Bernardyński 2, mieszkanie 11. zdw 63 680

Elegancki
pokój. Podgórna 13 mieszkanie 10. zdw 63 672

Jasna
wejście Zacisze 2, parter, słoneczny duży elektryczność, jednemu, lub dwom panom. zdw 63 671

Próżny
pokój wynajmę. Łukaszewicza 39 m. 2. zdw 63 669

Dwuosobowy
jednoosobowy, elektryczność, bez pościeli. Romana Szymańskiego 4, m. 8. zdw 63 666

Balkonowy
fortepianem lub bez, jeden lub dwóch. Szwajcarska 19, m. 9. zdw 63 664

Dwie
panienki przyjmę. Maćkowiak. Wodna 22 III. zdw 63 654

Dobrze
umeblowany frontowy, niekrępujący. Rybaki 21, m. 3. zdw 63 884

Półwiejska
2, m. 6, utrzymaniem (bez), pianino, jedno, dwuosobowy. zdw 63 886

Utrzymaniem
Działyńskich 3, m. 5. zdw 63 887

Dwie
panny na wspólny pokój przyjmę. Chwaliszewo 37, dom frontowy, m. 5. zdw 63 881

Niekrępujący
Patrona Jackowskiego 35, II. prawo. zdw 63 877

Frontowy
wspólny panu, elektryczność. — Wrocławska 17, m. 4. zdw 63 874

Pokój
słoneczny, duży, balkonowy, z używaniem kuchni tanio. Zgłoszenia — Marszałka Focha 82, m. 8. zdw 63 866

Ładny
balkonowy. Bukowska 33, m. 2 zdw 63 833

Słoneczny
dwu — jednoosobowy panom — paniom. Wały Królowej Jadwigi 2 mieszkanie 3. zdw 63 834

Elegancki
jednemu lub dwom lepszym panom wynajmę. Plac Nowomiejski 10a, m. 7. zdw 63 838

Ładny
solidnemu. Marcina 54. — 3. zdw 63 845

Wspólny
pani. Wojciecha 21 — 3. zdw 63 848

Młyńska
12, I. prawo pokój. zdw 63 852

Pokój
frontowy do wynajęcia. Strzelecka 12, m. 10. zdw 63 849

Pokój
lepszemu panu. 27 Grudnia 19, m. 11. zdw 63 839

Pokój
panience. Wolnica 3, m. 10. zdw 63 832

Pokój
dla pana. Półwiejska 1, II. lewo wejście z Strzeleckiej. zdw 63 819

Pokój
panom tanio. Szewska 3, mieszkanie 12. rw 5985

Pokój
niekrępujący zaraz. Zagórze. — Nowe. Blok 4. Dolata. rw 5995

Pokój
umeblowany, 3 Maja 6, m. 4. zdw 63 788

Pokój
Wielkie Garbary 18 m. 13. zdw 63 798

Pokój
1—2 panom. Poznańska 21, III. lewo. zdw 63 799

Pokój
umeblowany czysty. Szwajcarska 16, m. 15. zdw 63 801

Pokój
Marcina 13, m. 22. zdw 63 802

Pokój
duży frontowy z balkonem używalność telefonu, łazienki dla kulturalnego pana zaraz okolica Zamku. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 804

Fortepianem
Szamarzewskiego 1, m. 5. zdw 63 722

2
słoneczne używaniem kuchni. Matejki 1, I. zdw 63 712

Umeblowany
Małeckiego 33 m. 8. zdw 63 711

Ratajczaka
10, I. jeden-dwuosobowy. zdw 63701

Pokoik
od 1. 6. do wynajęcia. Fredry 12 m. 10. zdw 63 698

25 złotych
elektryczność. Wierzbięcice 24b, m. 14. zdw 63 688

Nowy Rynek 14/15
m. 2, pokój. zdw 63 686

Dwuosobowy
Ślusarska 2, mieszkanie 13. zdw 63 824

Pokój
wynajmę panom. — Polna 11, m. 13. jw 3 273

Pokój
elegancki. Przecznica 2, m. 4. jw 3 275

Pokój
wynajmę. Strzelecka 5, I., lewo. zdw 63 861

Pokój
umeblowany. — Spokojna 25 a, m. 2. zdw 63 85

12 SZUKA POKOJU

Poszukuje
rodzina 2 umebl. lub 1 dużego okolicy Starego Rynku możliwie telefon. Oferty cena Kurjer Poznański rw 5987

Pokoju
wspólnego własna pościel centrum pan. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 660

Pani
skromnego śródmieściu lub próżnego. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 851

Szukam
pokoju za posługę lub wspólnego za 10 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 177

13 LOKALE

Biurowe
pokoje odnajmę. Pocztowa 23, m. 5. Pw 18 493-21.51

Garaż
z pokoikiem centralnie ogrzany, przy ul. Słowackiego do wynajęcia. Zgłoszenia telefon 77-99. zdw 62 980

Pokoi
handlowych (centrum) poszukuje (podać dzierżawę). Oferty Kurjer Poznański zdw 63 437

Lokalu na biuro
ewtl. z mieszkaniem, czynsz miesięczny, śródmieście, poszukuje poważna instytucja. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 692

14 DZIERŻAWY

Piekarnię
skład kolonjalny wyszynk piwa, wydzierżawię w wielkiej wsi. — Oferty Kurjer Poznański zdw 63 481

Dzierżawa
750 mórg, z morgi 60 funt., 12 koni, 30 bydła, objęcie 13 000 zł. Dzierżawa 500 mórg, 150 funt. z morgi, 15 koni, 35 bydła, objęcie 30 000 zł. Zgłoszenia Behr, Strzelno Wlkp. dw 3 707

Gospodarstwo
130 mórg, 10 lat wydzierżawie, tenuta z morgi 1 ctr. Objęcie 6.000 zł. Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, tel. 18-97. zdw 63 742-3

Dzierżawy
lub kupna gościńca, możliwie piekarnią. Zgłosz Kurjer Poznański zdw 63 603

15 LETNISKA I UZDROWISKA

Żegiestów pensjonat Żorlina
pokoje z utrzymaniem czerwiec od 5 zł piękne położenie, bieżąca, ciepła, zimna woda, lekarz, auta bibljoteka, radjo. Bielecka. dw 3 742

Dwór ziemiański
skromny, spokojny, przyjmie na lato gości z towarzystwa. Położenie pod lasem, obfita, zdrowa kuchnia, 4—5 zł dziennie. Zgłoszenia piśm. zdw 61 964 do Kurjera Poznańskiego.

Krynica
pensjonat „Szczęsna", centrum nowocześnie urządzony, kuchnia wykwintna, samochód, zarząd własny. Ceny przystępne. zdw 56 023

Morszyn „Kresowianka"
Polski pensjonat, poleca pokoje tanio. zdw 63 022

Puszczykowo
willa Ostoja poleca pokoje z utrzymaniem. Zgłoszenia na miejscu lub Piekary 2. Stow. św. Zyty. zdw 63 237

Pokoje
utrzymaniem. — Puszczykówko, willa Teresa. zdw 63 265

Choroby
nerwowe, nerwobóle, ischias wyleczycie w Inowrocławiu. nw 10 242

O uzdrowiskach
warunkach pobytu i leczenia udziela informacji Związek Uzdrowisk Polskich w Warszawie, ul. Świętokrzyska 17, m. 4. Telef. 409-74 i 484-38. nw 10 685

Żegiestów — Zdrój Pensjonat „Warszawianka"
otwarty. Centrum zakładu. Nowoczesny komfort. Ciepła i zimna woda bieżąca w pokojach. Ceny niskie. dw 3693

Rekord taniości. Dyetetyczno-wodoleczniczy
zakład Dr. Żuka Skarszewskiego, Przyszowa, powiat Limanowa 5 do 7 zł. Wykwintny kuchmistrz. Samochód zakładowy. nw 10 719

Żabje Ilcia w Karpatach
pow. Kosów. W willi nad uroczemi rzekami Ilcia i Czeremoszem przyjmuje letników od lipca. Zgłoszenia: Helena Kisielewska, Chlebiczyn polny, poczta Zabłotów. zdw 63 495

Pokój
kuchnia na letnisko nad Wartą przy mieście Obrzycku do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 63 506

Letnisko
blisko Poznania dworek las, woda, kort, uroczo. — Informacje: Schneider, Marsz. Focha 41. zdw 63 442

Piwniczna nad Propadem
poleca pokoje z oświetleniem elektrycznem z dużym pięknym ogrodem. Cena w czerwcu 5 do 6 zł z całodziennem wykwintnem utrzymaniem. Zgłoszenia przyjmuje: Pensjonat Klagsbolda. dpw 3750

Krościenko n. D.
Pensjonat „Hanka" przyjmuje po cenach zniżonych. dwp. 3751

Letnisko
na miesiąc czerwiec, wolne pokoje z dobrem, całodziennem utrzymaniem 4.50 od osoby w uroczem położeniu wśród lasów iglastych i wód. Kokot, Obrzycko, ogrodnictwo. zdw 63 623

Letnisko
jezioro, las, dobre utrzymanie za cztery godziny szycia dla krawcowej. Kurnatowska Mościeszyce, poczta Lubin. Pw 18 524-55.207

16 OSOBISTE

Którzy
z rodziców względnie kto pomoże stud. medycyny (katol. lat 24) ukończyć studja? Zamiary poważne. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 438

Unieważniam
skradziony mi wykaz osobisty nr. 4921. Antoni Szambelan. Bukowska 33. zdw 63 699

21 ZGUBY

Zgubiono
wczoraj 11 wieczorem drodze z dworca, Przemysłowa, Górna Wilda, torebkę wełnianą, ręczna praca, niebieska. Uczciwego znalazcę prosi zwrot Jakubowska, Kilińskiego 13. zdw 63 900

22 ROZMAITE

Gramofony — Płyty Mechanizny — Reparacje
najtaniej F. Bałoń, Woźna 12. Pw 18 273-19.72

SS. Służebnice N. Serca Jezusowego
w Krakowie, przyjmują w domu swoim przy ul. Garncarskiej 24 Panie na mieszkanie wraz z całem utrzymaniem, na stały pobyt lub tylko w przejeździe. Podobnie i w Zakopanem (Łukaszówka 1) na czas krótszy lub dłuższy. dw 3 722

Przepisuję
na maszynie tanio, Lewandowska, Focha 94 wejście z Pasażu m. 13. zdw 62 816

Radjotechniczne
laboratorjum firmy Greif teraz Cieszkowskiego 8, Telefon 26-16. zdw 62 920

Panienka
poszukuje kursu 3 miesięcznego fryzjerskiego. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 63 469

Dziewczynkę
dobrego pochodzenia przyjmę na własne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 63 508

Chłopczyka
około 3 mies. blond, oczy nieb. zaadoptuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 472

Detektywne
biuro Greif teraz Cieszkowskiego 8. zdw 62 918

Telefon 1560
Posłańcy Miejscy wykonują wszelkie doręczanie listów, przewózki bagażu, załatwiają lombard oraz czyszczenie parkietów. Biuro, ul. Woźna 11. Pw 18 530/22 134

Salon
mód, pracownia sukien ślubnych, wizytowych, kompletów, płaszczy, kostjumów, najnowszych modeli. Jankowscy, Kręta 23. zdw 63 606

Bieliźniarka
z maszyną okrętkową potrzebna do szycia wyprawy. Warunki Kurjer Poznański zdw 63 809

Pianino
wypożycze. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 800

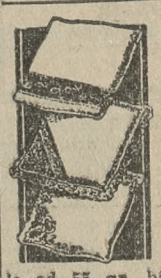

1,90
powleczenie na poduszkę strojne od 2.90 z falbaną od 4.25. Jasiek strojny od 1.50 powleczenie na pościel od 5.90 podpięcie gładkie od 7.90 strojne od 8.90 prześcieradła od 2.90 — ręczniki kuchenne gotowe od 48 gr. waflowe białe od 55 gr białe adamaszkowe od 85 gr frotté od 95 gr. Na życzenie wykonuję wszelkie zamówienia w krótkim czasie. Specjalność: wyprawy poleca Fabryka bielizny J. Schubert, ul. Wrocławska 3. Uwaga: Garnitur pościelowy na 2 łóżka (2 poduszki strojne jedwabiem przerabiane, 2 poduszki gładkie i 2 pościele) razem tylko 26 złotych. Pw 15 098-14.4

Dziecko
15-miesięczne oddam na własne. Łanowa 41, m. 2. zdw 63 879

Chemiczne czyszczenie
zastępstwo przyjmie krawiec, mający lokal. Adres Kurjer Poznański zdw 63 869

Prawnik
od dwóch lat bez pracy, nie korzystający z żadnej zapomogi, sierota, w ostatniej nędzy graniczącej z rozpaczą, prosi litościwe serca o pomoc w wyszukaniu posady korepetycji ewtl. o doraźną pomoc pieniężną, czy też w starem ubraniu, bucikach, bieliźnie itp. Zgóry dziękuję. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Antoni Wiśmowski, Zakopane, Kościeliska 89. zdw 62 561

23 OŻENKI

Kawaler
lat 49 szuka starszej panny celem ożenku. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 048

Kawaler
rolnik posiadający 8 000 ożeni się w gospodarstwo. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 515

Kawaler
kupiec, składem, lat 48, zapozna pannę lub bezdzietną wdówkę gotówką. Cel matrymonjalny. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 843/4

Kawaler
lat 31, posiadający skład tow. kol., delik., pięciopokojowe mieszkanie, dla braku znajomości poszukuje panny, posiadającej wyprawę i cokolwiek gotówki. Cel matrymonjalny. Młode wdówki mile widziane. Zgłoszenia z fotografją do Kurjera Poznańskiego zdw 63 648

24 NAUKA

Lekcyj
skrzypiec, mandoliny, gitary udziela Jakubowski, Wilda, Strumykowa 7. III. zd 63 045

Stenografka
polsko-niemiecka udziela lekcyj w domu lub poza domem. Także listownie. M. Michalska, Poznań, Dąbrowskiego 57, m. 8. zdw 62 808

Kursy
księgowości, rachunkowości, korespondencji, stenografji, pisania maszyną — Tyran - Zaworskiej. Strzelecka 33. Słabym bezpłatna pomoc. Maszyny do ćwiczeń, odpisów. zdw 61 355

Kursy
pisania maszyną. Wpisy: Załuska, Piekary 6. zdw 63 334

Kto
przyjmie na wielkie wakacje w lepszy dom młodą nauczycielkę niemiecką, chcą nauczyć się po polsku. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 523

Student
Niemiec poszukuje lekcyj języka i literatury niemieckiej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 075

Księgowości
stenografji, korespondencji, pisania maszyną wyuczamy tanio. Wpisy na kurs codziennie. Postęp, Plac Sapieżyński 2a. zdw 62 156/57

25 MUZYKA

Saksofonista
alt, tenor klarnet, skrzypce, siła pierwszorzędna, wolny 1. 6. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 63 358

Accordeony!
„Saxofony" przy wpłcie 300 zł korzystnie oddaję Magazyn Instrumentów, Św. Marcin 29 zdw 63 435/6

26 ROZRYWKA

Gwarna 20. Woźna 12 Wypożyczalnia
największa w Poznaniu. Wszystkie nowości i arcydzieła poprzednich pisarzy, 1½ zł miesięcznie. zdpw 62 492

Miły pobyt
Paryżanka, Półwiejska 30. Koncert artystyczny. zdw 63 679

Kino „Orzeł"
św Marcin 18. „Wybuch w prochowni", Tim Mc. Coy; „Małżeństwo na złość", Buster Keaton. zdw 63 720

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Służąca
z długoletniemi świadectwami, z dobrem gotowaniem w lepszym domu, szuka posady od 1 czerwca. Oferty Kurjer Pozn. zdw 62 672

Posady
rządcy lub administratora poszukuję od 1. 7. lub 1. 10. Świadectwa i referencje najlepsze. — Oferty upraszam do Kurjera Poznańskiego zdw 62 731

Pomocnik
fryzjerski damsko - męski, poszukuje posady zaraz. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 62 250

500 zł
temu, kto dopomoże mi do posady rządcy lub administratora. — Świadectwa i referencje najlepsze Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 62 732

Technik komunikacji
dziewięć lat praktyki, dobre świadectwa, dobry organizator i kalkulator robót poszukuje pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zd 63 025

Skrzypek
bardzo dobry, z jazz-bandem wolny. Konstanty Barancew, Rawicz Paderewskiego 32, II. piętro. zdw 63 026

Sekretarz
adwokacki i notarjalny, biegły, samodzielny, żonaty zmieni posadę zaraz wzgl. później. Warunki umiarkowane, 9 lat praktyki. — Oferty uprasza do Kurjera Pozn. zdw 63 029

Książkowa
początkująca poszukuje praktyki bezpłatnie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 62 881

Urzędnik gospodarczy
lat 30, z praktyką w intensywnych majątkach szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 535

Posługi
poszukuję. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 221

Panna
sumienna, dobrze polecona, szuka posady bufetowej, początek bezpłatnie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 407

Rządca-administrator
35 lat kawaler, z wyższem wykształceniem, z 16 letnią praktyką w intensywnych majątkach, powołując się na najlepsze rekomendacje poszukuje od 1. 7. r b. odpowiedniej posady. Oferty do Kurjera Pozn. pod dw 3 718

Służąca
z samodzielnem gotowaniem, — długoletniemi świadectwami szuka posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 502

Dziewczyna
z ukończonym 3 miesięcznym kursem gotowania i z szyciem poszukuje posady do dwóch osób. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 501

Młoda
zdolna gosposia poszukuje posady najchętniej do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 482

Posługi
poszukuję przed lub po południu z praniem młoda dziewczyna. — Oferty Kurjer Poznański zdw 63 518

Panna
do dzieci znająca szycie i haftowanie poszukuje posady zaraz lub 15. 6. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 503

Szofer - ogrodnik
długoletnią praktyką poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 476

Młody
urzędnik sumienny, energiczny po długoletniej pracy w poważnej instytucji poszukuje jakiejkolwiek posady biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 475

Zaufana
starsza panna gotowanie wszelką pracę czysta, zwinna, zdolna interesu także pielęgnacje chorych szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 473

Dziewczyna
uczciwa chętna poszukuje posady od 1. 6. miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 468

Pielęgniarka
szuka posady do dzieci najchętniej na wieś od 1. 6. Proszę o łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdw 63 452

Posługaczka
czysta i uczciwa szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 546

Oferty wydajemy tylko za przedłożeniem dowodu

Zdarzają się liczne wypadki, że inserenci zgłaszają się do ekspedycji naszej po odbiór ofert bez dowodu, upoważniającego do ich podejmowania. Oświadczamy wobec tego, że w interesie samych inserentów oraz dla zasady szyfrowanych ogłoszeń, wydajemy oferty oraz udzielamy o nich życzonych informacyj **tylko za przedłożeniem otrzymanego przy nadaniu ogłoszenia dowodu,** upoważniającego do podejmowania ofert.

Przestrzegamy przed zagubieniem tego dowodu, gdyż reklamacyj nie uwzględniamy.

Administracja

Poszukuję
posady cośkolwiek gotowaniem, za życie do starszej pani lub małej rodziny zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 448

Szukam
posady do pomocy pani lub posługi za pokoik z spaniem bez pensji. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 451

Kowal - ślusarz
poszukuje posady zaraz lub później. Zna wszelkie reperacje maszyn rolniczych Najchętniej na większym majątku. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 622

Dziewczyna
dobrem gotowaniem, znająca zaprawę konfitur, przyjmie posadę do wszystkiego od 1. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 736

Inwalida
wojenny garncarz-piecownik poszukuje pracy. Wykonuje powierzone prace starannie po cenach przystępnych. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań, Fredry 7 pokój 47. telef. 39-97. zd 63 463-4

Inwalida wojenny
książkowy - bilansista poszukuje dorywczej pracy w księgowości — branża obojętna. Uskutecznia sprawy bieżące i podatkowe za skromnem wynagrodzeniem Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań, ul Fredry 7 pokój 47 telefon 39-97. zdw 63 530-31

Córka
posiedz. ziem. religijna zna się na doskonałym prowadzeniu gospodarstwa kobiecego, rocznym kursem szycia poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 674

Wierna
służąca samodzielnem gotowaniem szuka posady od pierwszego Oferty Kurjer Poznański zdw 63 562

Dziewczyna
z dobremi świadectwami poszukuje posady, dobrem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 618

Młoda
bezdzietna wdowa po budowniczym przyjmie posadę jako gospodyni lub pielęgniarka za małem wynagrodzeniem. Najchętniej na wsi. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 601

TEATRY

Teatr Polski: Dziś = „Niedojrzały owoc".

Teatr Nowy: Dziś — „Wesoły wspólnik" z Antonim Fertnerem.

Wtorek, 31. 5. = „Wesoły wspólnik" z Antonim Fertnerem.

Środa, 1. 6. = „Wesoły wspólnik" z Antonim Fertnerem.

DZISIAJ w KINIE

Apollo: „Plajta firmy Cohn".
Aurora: „Człowiek morza" i „Zbrodnia w Japonji".
Colosseum: „Pieśń Trubadura".
Corso: „Zbłąkana młodość" i „Miłość Cowboya"
Metropolis: „Primabalerina".
Muza: „Saramouche".
Odeon: „Alraune".
Orzeł: „Wybuch w prochowni" i Małżeństwo na złość.
Renaissance: Złota młodzież oraz „Genjusz to ja".
Roxy: „Ty, Ty moje marzenie".
Sfinks: „Wieczna miłość".
Słońce: „Złodziej Miłości".
Tęcza: „Rinaldo Rinaldini".
Wilsona: „Syn białych gór".

Dziewczyna
wiejska lat 17, uczciwa i pilna, poszukuje posady do prac domowych lub dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 610

Dziewczyna
do prac domowych za niską płacą poszukuje posady — Oferty Kurjer Poznański zdw 63 673

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego od 1. 6. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 665

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posługi zaraz lub od 15. Oferty Kurjer Pozn zdw 63 655

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady w lepszym mniejszym domu ostatnie miejsce 4 lata, dobre świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 716

Służąca
skromna uczciwa szuka posady z gotowaniem Oferty Kurjer Poznański zdw 63 708

Sierota
sumienna i pracowita szuka posady do pracy domowej jako przychodnia. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 855

Dziewczyna
uczciwa, czysta, z bardzo dobremi świadectwami, poszukuje posady do wszystkiego lub do dzieci jako niańka. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 63 611

Służąca
z samodzielnem, dobrem gotowaniem, uczciwa pracowita szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 903

Wierna
służąca, samodzielnem gotowaniem szuka posady od pierwszego. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 576

Dziewczyna
uczciwa, sumienna, szuka posady do wszystkiego lub do restauracji zaraz, lub 1. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 63 585

Dziewczyna
przedewszystkiem czysta, uczciwa, pracowita, szuka posady od 1. 6. do wszystkiego gotowaniem lub bez. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 591

Biuralista
młodszy sierota sumienny pracowity szuka jakiejkolwiekbądź posady. Kaucja 300 zł. Oferty Kurjer Poznański rw 5982

Pani poleca
służącą do wszystkiego uczciwą, dobre świadectwa, cośkolwiek szycia. Zgłoszenia telefon 71-32. dw 3762

Młoda
dziewczyna, porządna, nawskroś uczciwa, z prowincji, szuka posady do dzieci i lekkich prac. lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 641

Samodzielna
gospodyni-kucharka z wykwintnem gotowaniem, sztywnem prasowaniem poszukuje posady. Zgł. Kurjer Poznański zdw 63 645

Panna
w krytycznem położeniu, poszukuje jakiejkolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 735

Młodsza
dziewczyna z dobremi świadectwami poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 737

Posługaczka
poszukuje posługi z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 63730

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady od 1. 6. do wszystkiego. Świadectwa dobre. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 63 778

Młodsza
panienka z bardzo porządnej rodziny szuka posady do lekkich prac domowych z szyciem do lepszych państwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 677

Dziewczyna
młodsza z dobremi świadectwami szuka posady do wszystkiego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 769

Służąca
do wszystkiego szuka posady — obecnie 5 lat w posadzie. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 767

Panienka
poszukuje posady za uczennicę z kaucją. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 774

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 678

Służąca
bez gotowania, potrzebna Bachorska. Patrona Jackowskiego 9. zdw 63 715

Posługi
poszukuje. Polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 661

Gospodyni
w młodszym wieku, z wszechstronną znajomością gospodarstwa wiejskiego i miejskiego poszukuje posady od 1. 6. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 63 807

Młodsza
dziewczyna praniem, gotowaniem poszukuje posady od 1. 6. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 63 840

Fryzjerka
kursistka, z praktyką, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 883

Panna
znająca szycie, haft i ondulacje, dobrem poleceniem, przyjmie posadę pokojowej lub do dzieci. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 882

Française
35 ans, anglais, musique accepterais place Communiquer conditions: Bydgoszcz, poste-restante, Camille Vertel. zdw 63 621

Krawcowa
z kilkoletnią praktyką przyjmuje pracę poza dom. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 071

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 103

Dziewczyna
zdrowa, silna, pracowita i uczciwa poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 074

Panienka
z praktyką do dzieci i prac domowych szuka posady. Wymagania skromne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 63 140

Inwalida
wojenny kształcony polskie i niemieckie, sumienny, pracowity szuka jakiejkolwiek posady. Łaskawe oferty proszę do Kurjera Poznańskiego pod zdw 62 854

Bufet
na rachunek własny przyjmie kierownik rutynowany fachowiec zaraz. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 62 829

Kinooperator
mechanik z długoletnią praktyką dobremi świadectwami, obejmie posadę zaraz na dźwiękowcu lub innym Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 149

28 WOLNE MIEJSCA

Poszukuję
od 1 lipca służącego kawalera, ukształconego, tylko z najlepszemi poleceniami Żółtowska. Głuchów p. Czempin zdw 62 906

Kawiarka
z doskonałemi referencjami, znająca przyrządzanie zimnych napoi zaraz na sezon letni potrzebna Kawiarnia „Morskie Oko" Gdynia nw 10 752

Szkoła Przygotowawcza
K. Racławskiej
Wielkie Garbary nr. 53

przyjmuje zapisy chłopców i dziewczynek od lat 6 codziennie od 12—1.

Naukę prowadzi się według najnowszych wymagań przez doświadczone siły pedagogiczne. Opłatę pobiera się przez 10 miesięcy, która wynosi w I. kl. — **15** zł. II. — **17** zł. III. — **20** zł, w IV. — **22** zł, V. — **24** zł

zw 14 795

Inteligentna
panna znająca bardzo dobrze gospodarstwo domowe, szycie, kochająca dzieci poszukuje posady może zająć się samodzielnie domem. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 63 836

Dziewczyna
poszukuje jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 885

Dziewczyna
starsza, skromna, uczciwa szuka posady lub posługi religijnym, spokojnym domu Oferty Kurjer Poznański zdw 63 805

Dziewczyna
poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 806

Sierota
w krytycznem położeniu szuka posady z gotowaniem zaraz., 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 723

Fryzjerka
dzielna swym zawodzie poszukuje posady od 15. 7. Miejscowość obojętna. Zgł. do Kurjera Poznańskiego zdw 63 687

Dziewczyna
uczciwa, z dobrem poleceniem szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 63 829

Służąca
młodsza szuka posady 15 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 318

Służąca
starsza poszukuje posady z gotowaniem od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 370

Służąca
uczciwa, czysta, cośkolwiek gotowaniem, poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 193

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, szuka posady z cośkolwiek gotowaniem od 1. 6. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdw 63 228

Niemka
poszukuje posady u samotnej osoby lub do dzieci. Oferty uprasza do Kurjera Pozn. zdw 63 031

Samodzielna
gospodyni, dobre gotowanie, dobre świadectwa poszukuje posady do samotnego pana lub do księdza. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 63 073

Drogerzysta
dyplomowany młodszy, solidny potrzebny od 1. 7 r. b. ewtl zaraz jako ekspedjent. Oferty wyczerpujące z podaniem referencji, odpisami świadectw i fotografją uprasza B. Kropidłowski, drogerja pod Aniołem w Gnieźnie, Chrobrego 42 dw 3727

Uczennica
fryzjerska potrzebna. Woźniak, Marsz. Focha 36. zdw 63 525

Młodej osoby
znającej szycie do 4 letniej dziewczynki i pomocy w domu. Marja Morawska Lubonja, poczta Pawłowice. zdw 63 489

Bufet
na rachunek oddam. Informacje: Zielona 3, parter, mieszkanie 21 zdw 63 511

Bufetowa
branży gastronomicznej uzdolniona przystojna może się zgłosić wtorek od 10—11. Niegolewskich 16 mieszkanie 15. zdw 63 509

Dziewczynę
do wszystkiego bez gotowania od 1. 6. Chmielewski, Dąbrowskiego 35/37. zdw 63 462

Krawczynie
samodzielne przyjmie Willman, Matejki 51. zdw 63 459

Placowy
potrzebny 2 000 pożyczki. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 457

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem zaraz potrzebna. Kaczmarek, Marszałka Focha 36. dw 3752

Asystentka
dentystka młodsza, która chce się wydoskonalić w operatywie bez wynagrodzenia potrzebna zaraz lub później (prowincja). Łaskawe szczegółowe oferty proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 63 625

Energiczny
samodzielny kupiec branży kolonjalnej, gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 563

Każdy może
przy intensywnej pracy kilkaset złotych miesięcznie zarobić sprzedając nasze sezonowe artykuły gumowe, jak fartuszki, obrusy, czapki kąpielowe, paski damskie i męskie i t. p. Artykuły bardzo pokupne. Żądajcie prospektów. Firma Krain i Fesser. Katowice, Kochanowskiego 4. Tw 1 069

Lokale restauracyjny i na kawiarnię w nowo przebudowanym np 10 747

HOTELU „POLONIA"

w Częstochowie są do wynajęcia. Zwracać się do właścicieli HOTELU „POLONIA" w Częstochowie.

Poszukuję
od 1 lipca starszej gospodyni podwórzowej z gotowaniem dla urzędników i hodowlą drobiu. — Żółtowska. Głuchów, p. Czempin. zdw 62 907

Fryzjer
dwóch pomocników dzielnych z prowincji, stałem utrzymaniem Chojnacki. Poznań Polna 21. zdw 63 895

Pani
z odpowiedniemi kwalifikacjami do pomocy w prowadzeniu pensjonatu nad morzem z kaucją 300—600 zł potrzebna zaraz. — Oferty Kurjer Pozn zdw 63 876

Domokrążców
na środek do wyrobu piwa domowego Wysoki zarobek. Potrzeba 5 zł Piekary 24, m 18. Pw 18 525 22.135/6

Dziewczę
do dziecka potrzebne. Wrocławska 38, m 32, dom boczny. zdw 63 554

Panna
z prowincji poniżej 18 lat do składu, prac domowych Zgłoszenia natychmiast. Adres Kurjer Poznański zdw 63 559

Poszukuję
uczennicy i dziewczęcia do posyłek. Kwiaciarnia ul Fredry 1 zdw 63 579

Służąca
na letnisko potrzebna zaraz Zgłosić się Św. Marcin 64 m 13 od 6—8. zdw 63 609

Służąca
do wszystkiego potrzebna Przecznica 1. m 10. zdw 63 633

Kucharka
restauracyjna potrzebna Restauracja „Gambrinus" Kantaka 7. zdw 63 659

Posługaczka
potrzebna Zgłoszenia św Józef 2-1. zdw 63 662

Pomocnica
do szycia. Traugutta 21 m. 3. zdw 63 738

Cholewkarz
samodzielny zaraz potrzebny. — Stary Rynek 89. m. 3. zdw 63 717

Chłopiec
uczciwy pilny zaraz potrzebny. Sport. Plac Św Krzyski 4. zdw 63 700

Kucharka
potrzebna do pensjonatu. Kabacińska. Kreta 5. zdw 63 681

Służąca
skromna zaraz. 15 złotych. — Wierzbięcice 24 b, m 17. zdw 63 771

Służąca
z dobrem gotowaniem do wszystkiego potrzebna. Zgłoszenia: poniedziałek od od godz. 5 po poł. Wierzbięcice 10. I. piętro. zdw 63 760

Instalator
do kanalizacji samodzielny potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdw 63 872

Chłopak
silny do pomocy tylko uczciwy zaraz Oferty Kurjer Poznański zdw 63 751

Fryzjerka
posada stała. Mylna 6. jw 3 278

Ucznia
dobrego domu tylko absolwenta szkoły handlowej przyjmie poważny skład żelaza. Zgłoszenia Poznań Skrzynka pocztowa 54. zdw 63 773

1 000 złotych
pożyczki dam stałą posadę w restauracji do obsługi, 10 złotych dzienny zarobek i utrzymanie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 890

Utrzymanie
posługa z szyciem. Chełmońskiego 21. m. 2. zdw 63 827

Natychmiast
potrzebna inteligentna panienka inkasentka, kaucja Zgłoszenia: Młyńska 13 m. 6. zdw 63 831

Dziewczyna
czysta samodzielnem gotowaniem może się od 1. 6. zgłosić. Mostowa 2. mieszkanie 4. zdw 63 685

Dziewczyna - kucharka
znająca gospodarstwo wiejskie samodzielnem bardzo dobrem gotowaniem zaprawianiem pieczeniem i prasowaniem sztywnej bielizny potrzebna na majątek od 1 6. Zgłoszenia: Dąbrowskiego 23 m 8 zdw 63 756

Gospodyni
30 do 40 lat pod dyspozycję z wykwintnem gotowaniem prasowaniem i chowem drobiu potrzebna zaraz. Pensja 55 zł pościel własna. Świadectwa paroletnie. Kretków. p Żerków. dw 3 761

Ekspedjentka
uczciwa która może złożyć 500 do 1 000 zł kaucji zaraz potrzebna Oferty z fotografją do: Kawiarnia P. Kaja Chodzież. nw 10 398

Zarobek
dobry znajdą agneci domokrążni mężczyzni, kobiety sprzedając nasz nowy pokupny artykuł prywatnym 100 % zysku mała kaucja. Zgłoszenia: św. Marcin 63, m. 14 parter podwórze zdw 63 812

Bieliźniarka
samodzielna na wyjazd wyprawa Warunki, referencje Kurjer Poznański zdw 63 808

Bufetowa
pożyczką 1.000 zł otrzyma stałą posadę, całkowite utrzymanie i procent od pożyczki oraz pensję. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 889

Ekspedjentka
rutynowana, z dłuższą praktyką w dziedzinie konfekcji damskiej oraz fantazyjnych wyrobów dziecinnych (jumperki, bluski, żakiety i kostjumy) potrzebna zaraz. Zgłoszenia osobiste z podaniem własnoręcznie napisanego życiorysu przyjmuje firma Stefan Kalamajski, Poznań. Pw 18 531 22.144

Młodsza
zręczna panienka u rodziców do przyjmowania pacjentów. Zwierzyniecka 9, m. 2. Pw 18 533-22.143

Służąca
do wszelkich prac z cośkolwiek gotowaniem zaraz. Kraszewskiego 4, restauracja. jw 3 267

Dwie dziewczyny
jedna do kuchni, druga do podawania zaraz. Adres Kurjer Poznański zdw 63 841

50 zł gotówką
może każdy zapewnić sobie egzystencję wytwarzaniem artykułu codziennej potrzeby. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 63 847

Humor zagraniczny

— Czemu Stanisław zaczął uczyć się po angielsku?
— Bo zaadoptował angielskie niemowlę i pragnie zrozumieć to, co dziecko powie, gdy zacznie mówić.
(London Opinion). S. F.

Przedpłata na czerwiec 1932 za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Jlustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe" w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94 kwartalnie zł 14.82 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9.00, w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobne" do godz. 11, w soboty i dni przedświąteczne tylko do godz. 10; większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.